

KRAŠ prehrambena industrija d.d.
Ravnice 48, 10 000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 1 23 96 111 • Fax: +385 1 23 29 907

Vrijednosnica: KRAS
LEI:74780000n00HZTWVU688
Matična država članica Izdavatelja : Republika Hrvatska
ISIN: HRKRASRA0008

Vrijednosnica uvrštena na Uređeno tržište: Zagrebačka burza d.d.
Segment Uređenog tržišta: Redovito tržište

29.04.2022.

- ZAGREBAČKA BURZA d. d.
- HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR
FINANCIJSKIH USLUGA
- HRVATSKA IZVJEŠTAJNA NOVINSKA
AGENCIJA
- INTERNET STRANICA DRUŠTVA

**Priopćenje za javnost: Godišnji financijski izvještaji za poslovnu 2021. godinu
s izvještajem revizora Društva**

(revidirano, nekonsolidirano i konsolidirano)

Sukladno članku 496. Zakona o tržištu kapitala, obavještavamo da su financijski izvještaji za razdoblje I-XII 2021. godine (KRAŠ d.d. – revidirano, nekonsolidirano i konsolidirano) s Izvještajem posloводства te Izjavom osobe odgovorne za sastavljanje financijskih izvještaja za razdoblje I-XII 2021. godine (KRAŠ d.d. – revidirano, nekonsolidirano i konsolidirano), a koji u sebi sadrže Izvješće neovisnog revizora Društva, objavljeni na internetskim stranicama Kraša, na internetskim stranicama Zagrebačke burze te u Službenom registru propisanih informacija koji vodi Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga.

Izvještaj Uprave Društva istovremeno je dostavljen HINA-i putem sustava HinaOTS s napomenom gdje se u cijelosti može pročitati.

KRAŠ d. d.

Temeljem članka 496. Zakona o tržištu kapitala, obavještavamo da je ovo Priopćenje objavljeno na internetskim stranicama Zagrebačke burze d.d. , na internetskim stranicama Službenog registra propisanih informacija i putem sustava HinaOTS, te je dostavljeno Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga kroz SRPI.

NAPOMENA O IZVORU:

Kraš prehrambena industrija d.d.
Ravnice 48
10 000 Zagreb
tel:informacije za dioničare +385 1 23 29 175
fax: +385 1 23 29 907
e-mail tlktar@kras.hr
web:www.kras.h

IZVJEŠTAJ UPRAVE DRUŠTVA

REZULTATI POSLOVANJA KRAŠ GRUPE U PERIODU 1.-12. 2021. GODINE

Kraš grupa je u razdoblju 1-12 2021. godine ostvarila konsolidirane ukupne prihode u iznosu od 1.085,3 milijuna kuna što je za 42,8 milijuna kuna, tj. 4,1% više od ostvarenih prihoda u odnosu na prethodnu godinu.

U ukupnim приходima, prihodi od prodaje ostvareni su u iznosu od 1.048,6 milijuna kuna, ostali poslovni prihodi iznose 27,8 milijuna kuna, a financijski prihodi 8,9 milijuna kuna.

Prihodi od prodaje na domaćem tržištu ostvareni su u iznosu od 581,5 milijuna kuna što je za 10,8% više u odnosu na prošlu godinu, dok prihodi od prodaje u inozemstvu iznose 467,1 milijun kuna i veći su od prošlogodišnjih 5,1%.

Ukupni konsolidirani rashodi u razdoblju 1-12 2021. ostvareni su u iznosu od 1.046,8 milijuna kuna i veći su od prošlogodišnjih za 2,9%.

Na kraju 2021.g. Kraš grupa je, nakon pokrića ukupnih rashoda poslovanja, ostvarila dobit prije oporezivanja u iznosu od 38,4 mil.kn. što je za 13,1 mil.kn. tj. 51,7% više nego u 2020. Ostvarena je neto dobit u iznosu od 30,1 milijun kuna te je za 5 milijuna kuna, tj. 19,9% također veća od neto dobiti ostvarene u razdoblju 1-12 2020. Neto dobit pripisana imateljima kapitala Matice ostvarena je u iznosu od 30,1 milijun kuna.

Ukupan obujam prodaje iznosi 36.917 tona što je za 1.983 tone, tj. 5,7% više od prodaje u 2020.g. Na domaćem tržištu ostvaren je rast od 3,5%, a na izvoznim tržištima 8,3%.

Usprkos nastavku pandemije COVID-a 19 i ekonomskih posljedica koje prate tu krizu Kraš grupa je na domaćem i većini izvoznih tržišta ostvarila bolje prodajne rezultate.

Po kategorijama gledano najveći rast prodaje ostvaren je na grupi kakao proizvoda (8,5%) koji je i generator rasta prihoda od prodaje. Bombonska grupa ostvaruje rast prodaje od 8,1%, a raste i brašnena grupa za 4,6% i to u svim tvornicama, u Tvornici kekisa i vafla 3,6%, u Miri Prijedor 11% i Karolini Osijek 1,2%.

S početkom 2021. došlo je do promjene modela distribucije na dijelu tržišta regije gdje je poslovanje nastavljeno u suradnji s jednim distributerom te je time postignuta dublja distribucija, veća kvaliteta izlaganja u maloprodaji i manji poslovni rizik za Kraš.

U razdoblju 1.-12.2021. godine Kraš grupa je ostvarila povećanje svoje poslovne aktivnosti gledano kroz rast poslovnih prihoda, rast količinske i vrijednosne prodaje i rast proizvodnje. Ostvarena je EBITDA u visini od 116,5 milijuna kuna dok EBITDA marža iznosi 10,8%.

KRAŠ 10
PREHRAMBENA INDUSTRIJA, d.d.
ZAGREB, RAVNICE 48

Za Kraš d.d. Zagreb
Slavko Ledić, dipl.oec.,
predsjednik Uprave Društva

Zagreb, travanj 2022.

OPĆI PODACI ZA IZDAVATELJE

Razdoblje izvještavanja:

01.01.2021.

do

31.12.2021.

Godina:

2021

Godišnji financijski izvještaji

Matični broj (MB): 03269043

Oznaka matične države članice izdavatelja:

HR

Matični broj subjekta (MBS): 080005858

Osobni identifikacijski broj (OIB): 94989605030

LEI: 74780000n00HZTWVU688

Šifra ustanove: 847

Tvrtka izdavateljca: KRAŠ d.d. Zagreb

Poštanski broj i mjesto: 10000

Zagreb

Ulica i kućni broj: Ravnice 48

Adresa e-pošte:

Internet adresa: www.kras.hr

Broj zaposlenih (krajem izvještajnog razdoblja): 1521

Konsolidirani izvještaj: KN

(KN-nije konsolidirano/KD-konsolidirano)

Revidirano: RD

(RN-nije revidirano/RD-revidirano)

Tvrtke ovisnih subjekata (prema MSFI):

Sjedište:

MB:

Knjigovodstveni servis: Ne (Da/Ne)

(tvrtka knjigovodstvenog servisa)

Osoba za kontakt: Granić Ivanka

(unosi se samo prezime i ime osobe za kontakt)

Telefon: 012396019

Adresa e-pošte: ivanka.granic@kras.hr

Revizorsko društvo: Deloitte d.o.o.

(tvrtka revizorskog društva)

Ovlašteni revizor: Ivana Turjak-Čebohin

(ime i prezime)

Prezime i ime: Slavko Ledić, Damir Bulić i Davor Bošnjaković

(osobe ovlaštene za zastupanje)

BILANCA
stanje na dan 31.12.2021

u kunama

Obveznik: KRAŠ d.d.			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Zadnji dan prethodne poslovne godine	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja
1	2	3	4
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)	002	542.484.735	558.372.798
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	003	10.718.139	19.219.751
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	10.708.487	17.115.998
3. Goodwill	006	0	0
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	9.652	2.103.753
6. Ostala nematerijalna imovina	009	0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	010	407.328.024	401.322.666
1. Zemljište	011	53.396.076	47.257.605
2. Građevinski objekti	012	142.450.333	128.595.363
3. Postrojenja i oprema	013	79.665.184	70.111.528
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	11.681.235	11.755.955
5. Biološka imovina	015	850.450	806.043
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016	17.931.453	5.976.943
7. Materijalna imovina u pripremi	017	44.483.624	73.822.410
8. Ostala materijalna imovina	018	597.082	497.523
9. Ulaganje u nekretnine	019	56.272.587	62.499.296
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)	020	119.889.772	132.828.142
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	021	95.385.460	98.475.750
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	022	0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	023	12.331.429	23.563.667
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	024	0	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	025	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	026	0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	027	1.144.594	0
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	028	872.068	932.658
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	029	0	0
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	030	10.156.221	9.856.067
IV. POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)	031	0	0
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	032	0	0
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	033	0	0
3. Potraživanja od kupaca	034	0	0
4. Ostala potraživanja	035	0	0
V. ODGODENA POREZNA IMOVINA	036	4.548.800	5.002.239
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)	037	377.030.953	401.687.138
I. ZALIHE (AOP 039 do 045)	038	92.409.143	135.929.856
1. Sirovine i materijal	039	49.301.700	82.772.846
2. Proizvodnja u tijeku	040	0	0
3. Gotovi proizvodi	041	32.087.527	41.057.580
4. Trgovačka roba	042	10.926.901	11.960.329
5. Predujmovi za zalihe	043	93.015	139.101
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	044	0	0
7. Biološka imovina	045	0	0
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	046	241.897.942	223.889.132
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047	87.542.056	30.478.225
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	048	0	0
3. Potraživanja od kupaca	049	141.021.582	185.307.167
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050	156.304	270.145
5. Potraživanja od države i drugih institucija	051	10.259.058	7.226.733
6. Ostala potraživanja	052	2.918.942	606.862
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	053	7.844.783	100.369
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	054	0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	055	0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	056	7.104.864	0
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	057	0	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	058	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	059	0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	060	0	0
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	061	654.794	15.029
9. Ostala financijska imovina	062	85.125	85.340
IV. NOVAC U BANCII BLAGAJNI	063	34.879.085	41.767.781
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI	064	5.212.218	994.803
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	065	924.727.906	961.054.739
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	066	78.092	74.526

PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+083+086+089)	067	664.464.379	685.182.637
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068	599.448.400	599.448.400
II. KAPITALNE REZERVE	069	-15.434.988	-15.434.988
III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072-073+074+075)	070	29.860.987	29.972.420
1. Zakonske rezerve	071	29.860.987	29.972.420
2. Rezerve za vlastite dionice	072	40.246.603	40.246.603
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073	-40.246.603	-40.246.603
4. Statutarne rezerve	074	0	0
5. Ostale rezerve	075	0	0
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	076	13.803.140	13.803.140
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI I OSTALO (AOP 078 do 082)	077	-992.346	-299.906
1. Fer vrijednost finansijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (odnosno raspoložive za prodaju)	078	-992.346	-299.906
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	079	0	0
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	080	0	0
4. Ostale rezerve fer vrijednosti	081	0	0
5. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja (konsolidacija)	082	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (AOP 084-085)	083	23.349.169	37.667.575
1. Zadržana dobit	084	23.349.169	37.667.575
2. Preneseni gubitak	085	0	0
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 087-088)	086	14.430.017	20.025.996
1. Dobit poslovne godine	087	14.430.017	20.025.996
2. Gubitak poslovne godine	088	0	0
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	089	0	0
B) REZERVIRANJA (AOP 091 do 096)	090	13.371.786	15.479.436
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	091	13.371.786	15.479.436
2. Rezerviranja za porezne obveze	092	0	0
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	093	0	0
4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	094	0	0
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	095	0	0
6. Druga rezerviranja	096	0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 098 do 108)	097	42.618.764	73.643.904
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	098	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	099	0	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	100	0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	101	0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	102	1.250.000	1.250.000
6. Obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	103	37.804.331	69.031.764
7. Obveze za predujmove	104	0	0
8. Obveze prema dobavljačima	105	0	0
9. Obveze po vrijednosnim papirima	106	0	0
10. Ostale dugoročne obveze	107	503.712	332.182
11. Odgođena porezna obveza	108	3.060.721	3.029.958
D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 110 do 123)	109	202.223.991	184.407.934
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	110	16.952.782	13.446.784
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	111	0	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	112	0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	113	0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	114	490.394	307.984
6. Obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	115	80.080.473	56.817.802
7. Obveze za predujmove	116	37.697	151.196
8. Obveze prema dobavljačima	117	67.492.180	84.535.083
9. Obveze po vrijednosnim papirima	118	0	0
10. Obveze prema zaposlenicima	119	17.502.088	17.356.662
11. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	120	16.519.027	8.456.589
12. Obveze s osnove udjela u rezultatu	121	727.352	725.576
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	122	0	0
14. Ostale kratkoročne obveze	123	2.421.998	2.610.258
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	124	2.048.986	2.340.828
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+090+097+109+124)	125	924.727.906	961.054.739
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	126	78.092	74.526

RACUN DOBITI I GUBITKA
u razdoblju 01.01.2021 do 31.12.2021

u kunama

Obveznik: KRAŠ d.d.			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI (AOP 002 do 006)	001	878.158.374	958.570.255
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	002	201.311.175	108.732.333
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	003	622.443.166	826.326.830
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	004	0	0
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	005	3.234.821	348.322
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	006	51.169.212	23.162.770
II. POSLOVNI RASHODI (AOP 08+009+013+017+018+019+022+029)	007	859.986.729	932.486.052
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	008	-6.084.041	-8.958.850
2. Materijalni troškovi (AOP 010 do 011)	009	562.078.812	645.132.498
a) Troškovi sirovina i materijala	010	315.013.241	346.846.536
b) Troškovi prodane robe	011	167.047.686	203.605.855
c) Ostali vanjski troškovi	012	80.017.885	94.680.107
3. Troškovi osoblja (AOP 014 do 016)	013	177.944.716	177.185.311
a) Neto plaće i nadnice	014	111.388.767	113.234.746
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	015	42.849.614	40.730.667
c) Doprinosi na plaće	016	23.706.335	23.219.898
4. Amortizacija	017	32.151.133	34.018.715
5. Ostali troškovi	018	67.404.598	45.489.346
6. Vrijednosna usklađenja (AOP 020+021)	019	15.084.825	21.964.323
a) dugotrajne imovine osim financijske imovine	020	0	0
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	021	15.084.825	21.964.323
7. Rezerviranja (AOP 023 do 028)	022	3.704.185	5.622.227
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	023	3.704.185	5.622.227
b) Rezerviranja za porezne obveze	024	0	0
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	025	0	0
d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	026	0	0
e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	027	0	0
f) Druga rezerviranja	028	0	0
8. Ostali poslovni rashodi	029	7.702.501	12.032.482
III. FINANIJSKI PRIHODI (AOP 031 do 040)	030	10.881.002	8.532.875
1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	031	697.900	741.522
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih	032	0	2.220
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	033	0	0
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	034	305.094	394.258
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	035	3.944.296	1.018.550
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	036	0	0
7. Ostali prihodi s osnove kamata	037	72.864	12.353
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	038	5.860.848	6.363.972
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	039	0	0
10. Ostali financijski prihodi	040	0	0
IV. FINANIJSKI RASHODI (AOP 042 do 048)	041	13.757.543	7.603.257
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	042	0	0
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	043	0	0
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	044	1.359.442	877.361
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	045	11.756.355	4.436.709
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	046	641.746	2.289.187
6. Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	047	0	0
7. Ostali financijski rashodi	048	0	0
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM	049	0	0
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	050	0	0
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM	051	0	0
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	052	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 001+030+049 +050)	053	889.039.376	967.103.130
X. UKUPNI RASHODI (AOP 007+041+051 + 052)	054	873.744.272	940.089.309
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 053-054)	055	15.295.104	27.013.821
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 053-054)	056	15.295.104	27.013.821
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 054-053)	057	0	0
XII. POREZ NA DOBIT	058	865.087	6.987.825
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 055-059)	059	14.430.017	20.025.996
1. Dobit razdoblja (AOP 055-059)	060	14.430.017	20.025.996
2. Gubitak razdoblja (AOP 059-055)	061	0	0
PREKINUTO POSLOVANJE (popunjava poduzetnik obveznika MSFI-a samo ako ima prekinuto poslovanje)			
XIV. DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA PRIJE	062	0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja prije oporezivanja	063	0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja prije oporezivanja	064	0	0

XV. POREZ NA DOBIT PREKINUTOG POSLOVANJA	065	0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 062-065)	066	0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 065-062)	067	0	0
UKUPNO POSLOVANJE (popunjavanje samo poduzetnik obveznik MSFI-a koji ima prekinuto poslovanje)			
XVI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 055+062)	068	0	0
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 068)	069	0	0
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 068)	070	0	0
XVII. POREZ NA DOBIT (AOP 058+065)	071	0	0
XVIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 068-071)	072	0	0
1. Dobit razdoblja (AOP 068-071)	073	0	0
2. Gubitak razdoblja (AOP 071-068)	074	0	0
DODATAK RDG-u (popunjavanje poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
XIX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 076+077)	075	0	0
1. Pripisana imateljima kapitala matice	076	0	0
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	077	0	0
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjavanje poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)			
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	078	14.430.017	20.025.996
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (AOP 80	079	-362.633	844.439
III. Stavke koje neće biti reklasificirane u dobit ili gubitak (AOP 081 do 085)	080	-362.633	844.439
1. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	081	0	0
2. Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja vlasničkih vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	082	-362.633	844.439
3. Promjene fer vrijednosti financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika obveze	083	0	0
4. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	084	0	0
5. Ostale stavke koje neće biti reklasificirane	085	0	0
6. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje neće biti reklasificirane	086	0	0
IV. Stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak (AOP 088 do 095)	087	0	0
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	088	0	0
2. Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja dužničkih	089	0	0
3. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanih tokova	090	0	0
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	091	0	0
5. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	092	0	0
6. Promjene fer vrijednosti vremenske vrijednosti opcije	093	0	0
7. Promjene fer vrijednosti terminskih elemenata terminskih ugovora	094	0	0
8. Ostale stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak	095	0	0
9. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje je moguće reklasificirati u	096	0	151.999
V. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK (AOP 080+087 - 086 - 096)	097	-362.633	692.440
VI. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 078+097)	098	14.067.384	20.718.436
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjavanje poduzetnik koji sastavlja konsolidirani izvještaj)			
VII. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 100+101)	099	0	0
1. Pripisana imateljima kapitala matice	100	0	0
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	101	0	0

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU - Indirektna metoda
u razdoblju 01.01.2021. do 31.12.2021.

u kunama

Obveznik: KRAŠ d.d.			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti			
1. Dobit prije oporezivanja	001	15.295.104	27.013.821
2. Usklađenja (AOP 003 do 010):	002	30.655.754	43.692.891
a) Amortizacija	003	32.151.133	34.018.715
b) Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	004	0	0
c) Dobici i gubici od prodaje i nerealizirani dobiti i gubici i vrijednosno usklađenje financijske imovine	005	-465.856	3.330.260
d) Prihodi od kamata i dividendi	006	-1.075.857	-1.150.352
e) Rashodi od kamata	007	1.359.442	877.361
f) Rezerviranja	008	3.473.723	2.107.650
g) Tečajne razlike (nerealizirane)	009	0	0
h) Ostala usklađenja za novčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke	010	-4.786.831	4.509.257
I. Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu (AOP 001+002)	011	45.950.858	70.706.712
3. Promjene u radnom kapitalu (AOP 013 do 016)	012	80.988.613	-27.924.829
a) Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza	013	5.183.474	3.416.832
b) Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja	014	54.120.956	13.324.754
c) Povećanje ili smanjenje zaliha	015	22.744.766	-43.520.713
d) Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala	016	-1.060.583	-1.145.702
II. Novac iz poslovanja (AOP 011+012)	017	126.939.471	42.781.883
4. Novčani izdaci za kamate	018	-1.359.442	-877.361
5. Plaćeni porez na dobit	019	0	0
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI (AOP 017 do 019)	020	125.580.029	41.904.522
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	11.399.253	17.959.560
2. Novčani primici od prodaje financijskih instrumenata	022	0	0
3. Novčani primici od kamata	023	377.958	406.610
4. Novčani primici od dividendi	024	697.900	743.742
5. Novčani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga	025	26.747.653	23.186.936
6. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	026	0	0
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (AOP 021 do 026)	027	39.222.764	42.296.848
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	028	-71.705.195	-47.277.393
2. Novčani izdaci za stjecanje financijskih instrumenata	029	0	0
3. Novčani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga za razdoblje	030	0	-21.000.000
4. Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac	031	0	0
5. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	032	-18.385.545	-3.382.359
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (AOP 028 do 032)	033	-90.090.740	-71.659.752
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 027+033)	034	-50.867.976	-29.362.904
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala	035	0	0
2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	036	0	0
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	037	68.125.654	69.665.653
4. Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti	038	0	0
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (AOP 035 do 038)	039	68.125.654	69.665.653
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata	040	-177.074.330	-68.520.707
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	041	-23.635	0
3. Novčani izdaci za financijski najam	042	0	0
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala	043	-1.446.602	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	044	0	-6.797.869
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (AOP 040 do 044)	045	-178.544.567	-75.318.576
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 039+045)	046	-110.418.913	-5.652.923
1. Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	047	0	0
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA (AOP 020+034+046+047)	048	-35.706.860	6.888.695
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	049	70.585.945	34.879.085
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA (AOP 048+049)	050	34.879.085	41.767.780

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE - GFI

Naziv izdavatelja: Kraš d.d. Zagreb

OIB: 94989605030

Izveštajno razdoblje: 2021. godina

Detaljne bilješke nalaze se u okviru Revizijskog izvješća priloženog u PDF formatu te je dostupno na internetskim stranicama Kraša d.d. i HANFE.

KRAŠ d.d., Zagreb
Godišnje izvješće
za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine

Sadržaj	Stranica
Izvešće posloводства	1 - 43
Izjava o pridržavanju Kodeksa korporativnog upravljanja	44 - 45
Odgovornost Uprave za godišnje izvješće	46
Izvešće neovisnog revizora	
Financijski izvještaji	
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	54
Izveštaj o financijskom položaju	55
Izveštaj o promjenama vlasničke glavnice	56 – 57
Izveštaj o novčanim tokovima	58
Bilješke uz financijske izvještaje	59 - 129

Prehrambena industrija d.d.

IZVJEŠĆE POSLOVODSTVA

O STANJU I POSLOVANJU KRAŠ GRUPE I DRUŠTVA

u 2021. godini

Zagreb, travanj 2022.

Sadržaj	Stranica
Kraš, okus koji spaja generacije	2
Ustrojstvo i upravljačka struktura	4
Pismo dioničarima	5
Rezultati poslovanja	6
Prodaja	9
Proizvodnja	12
Istraživanje i razvoj	13
Sustav upravljanja kvalitetom i sigurnosti hrane	15
Zaštita okoliša	18
Odgovorno ponašanje u lancu opskrbe	24
Ljudska prava, prava radnika i struktura zaposlenih	25
Zaštita na radu	28
Edukacija i razvoj zaposlenih	29
Suradnja s društvenom zajednicom i utjecaj na društvo	30
Poslovno ponašanje, korporativno upravljanje i borba protiv korupcije	33
- Kodeks poslovnog ponašanja u Krašu	33
- Program usklađenosti poslovanja s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja	33
- Kodeks korporativnog upravljanja	33
Struktura dioničara Kraša d.d. Zagreb, promet dionicama, dividende i vlastite dionice na dan 31.12.2021.	34
Financijski instrumenti i upravljanje rizicima	38
Predviđanja i planovi	39
Prodaja na tržištima povezanih poduzeća u izvozu	41
Izjava o pridržavanju Kodeksa korporativnog upravljanja	44

MISIJA

Uživajući višegodišnje povjerenje zajednice, tradicijom, kvalitetom i znanjem naših radnika stvaramo nezaboravne slatke trenutke zadovoljstva.

VIZIJA

Nastavljajući naše nasljeđe Kraš vidimo kao snažnu konditorsku kompaniju koja je svojom bogatom ponudom uvijek korak ispred drugih, spremna zadržati konkurentsku prednost u regiji i osvojiti nova tržišta i na taj način ostvarivati zajedničke ciljeve svojih radnika, lojalnih i zadovoljnih potrošača, dioničara, poslovnih partnera, kao i šire zajednice.

KRAŠ, OKUS KOJI SPAJA GENERACIJE

Predanim radom, usmjerenošću na proizvodnju kvalitetnih originalnih proizvoda i razvoj novih projekata, kvalitetom i znanjem Kraš je u 110 godina dugoj povijesti izrastao u jednu od najvećih konditorskih industrija na području jugoistočne Europe. S matičnom proizvodnjom smještenom u Zagrebu na Ravnicama, Kraš je jedna od rijetkih prehrambenih industrija koja proizvodi sve tri grupe konditorskih proizvoda i to kakao proizvode, kekse i vafle te bombonske proizvode. Pored triju tvornica u Zagrebu, sastavni dio Kraš Grupe čine i još dvije tvornice keksa i vafila – Karolina d.o.o. u Osijeku (koja je s početkom 2022. godine pripojena matičnoj kompaniji) i Mira d.o.o. Prijedor u Bosni i Hercegovini.

I 2021. godina bit će zapamćena kao jedna od najizazovnijih godina u modernom svijetu. Utjecaj dosad neviđene pandemije i dalje je bio prisutan u svakodnevicu, bitno je mijenjao dosadašnji način života, kao i mnoge već ustaljene načine poslovanja. Uz pandemiju, 2021. godinu obilježile su i posljedice razornog potresa koji je pogodio Sisačko-moslavačku županiju na samom kraju 2020. godine. Neovisno o tome jesmo li bili izravno ili neizravno pogođeni neprilikama i promjenama, pravovremenom reakcijom Kraš grupa spremno je odgovarala na sve te izazove. Briga o zdravlju i sigurnosti zaposlenika te očuvanje najviše razine kvalitete proizvoda i dalje su ostali naši najveći prioriteti, a uz to smo se neprestano prilagođavali novim uvjetima na tržištu i promjenama u potrebama potrošača te nastavili s planiranim investicijama.

Isto tako, 2021. godinu upamtit ćemo kao godinu u kojoj smo obilježili veliku, 110. godišnjicu Kraša te smo nastojali brojnim aktivnostima usmjerenima prvenstveno na potrošače i društvo u cjelini podsjetiti na prisustvo i značaj Kraša u svakodnevnom životu brojnih generacija iza nas, ali i generacija koje tek dolaze.

Godišnja proizvodnja Grupe u 2021. godini iznosila je gotovo 37.000 tona, a glavna smjernica strateškog plana prodaje definirana je ostvarivanjem istog omjera plasmana proizvoda na domaća i strana tržišta. Tako je u 2021. godini Grupa oko 56% svoje proizvodnje plasirala na domaće tržište, a ostatak na tržišta regije i sva značajna svjetska tržišta s naglaskom na prekomorska tržišta Amerike, Australije, Kanade i Saudijske Arabije. S ciljem jačanja prisutnosti na susjednim tržištima, sklopili smo suradnju s novim distributerom Nelt Grupom, što nam je osiguralo značajan rast dostupnosti asortimana na tržištima Srbije, Bosne i Hercegovine i Crne Gore te ulazak i na tržište Albanije. U listopadu smo, u organizaciji

Hrvatske gospodarske komore, ponovno nastupili na Anugi, jednom od najvećih međunarodnih sajmova prehrambene industrije, s ciljem još snažnijeg pozicioniranja na inozemnim tržištima i među vodećim svjetskim tvrtkama prehrambene industrije.

Kako bismo nastavili rasti te zadržali poziciju lidera, u Kraš grupi sustavno se provode i veliki investicijski ciklusi, s kojima smo nastavili i tijekom 2021. godine, unatoč krizi. Tako je u travnju u osječkoj tvornici uspješno zaključena investicija u novu liniju Moto keksa, najveća u toj tvornici u posljednjih dvadesetak godina, koja se odnosi na potpuno novu i modernu liniju, transportere, automate za pakiranje i pripremu infrastrukture. U Miri Prijedor krenulo je ulaganje u nadogradnju linije za proizvodnju vafel proizvoda Frondi koja omogućava povećanje kapaciteta i automatizaciju. Uz investicije u novu liniju za oblikovanje čokolade na kojoj proizvodimo Životinjsko carstvo te nabavku pakirnice za mini čokoladice, u Zagrebu smo pokrenuli i investicije u automatizaciju proizvodnje keksa Domaćice te automatizaciju pakiranja Napolitanki.

U 2021. godini lansirali smo i nekoliko novih proizvoda, među kojima se ističu PreKrašni kolačići u čak osam različitih okusa, linija tamnih čokolada Kraš Selection i hrskava vafel Tortica Crunchy, ali i novi okusi Domaćice te Dorina s orašastim plodovima. Sklopljena je i suradnja s poznatim domaćim brendom Mustra u okviru koje smo potrošačima ponudili slatke pakete čokolada Dorina sa simpatičnim šalicama hrvatske proizvodnje, a svoju poznatu kolekciju Hrvatska baština upotpunili smo jedinstvenom Zagrebačkom katedralom od bijele čokolade. Tradicionalno smo krajem godine potrošačima ponudili božićni asortiman prepun prigodnih slatkiša za darivanje najdražima ili uživanje u blagdanskim okusima.

Početkom godine u Društvu je započeta i provedba projekta Razvoj veganskih konditorskih proizvoda i unaprjeđenje tehnologije jačanjem IRI kapaciteta“ sukladno Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava potpisanim s Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja i Hrvatskom agencijom za malo gospodarstvo, inovacije i investicije. Projekt je nastavak Kraševih nastojanja u razvoju i prilagodbi asortimana različitim potrebama potrošača, a cilj mu je ojačati kapacitete za istraživanje, razvoj i inovacije te unaprijediti tehnološke procese kroz istraživanje i eksperimentalni razvoj novih veganskih konditorskih proizvoda.

U drugoj polovici godine na središnjem zagrebačkom Trgu bana Jelačića otvorili smo Kraš choco&café, ekskluzivni *concept store* koji nam je omogućio povratak u srce metropole. Nadahnut sličnim konceptima u najvećim svjetskim gradovima, Kraš je u prostoru koji objedinjuje prodavaonicu i caffè bar za posjetitelje pripremio biranu ponudu najpoznatijih proizvoda, *premium* asortiman i inovativna iznenađenja.

Kraševi brendovi godinama drže vodeću poziciju u svojim proizvodnim kategorijama te se nalaze među najjačim markama u kategoriji robe široke potrošnje. Za svoj uspješan rad i kvalitetu Kraš osvaja brojna odličja i međunarodna priznanja, a Bajadera i Griotte nositelji su oznaka Izvorno hrvatsko i Hrvatska kvaliteta, što potvrđuje da su dostojni predstavnici zemlje u svijetu. Dugoročni planovi i strategije Kraša i dalje su usmjereni istom cilju koji uključuje dodatno jačanje tržišne pozicije vodećih brendova, povećanje proizvodnje i prodaje, izvoz na nova tržišta, uz održavanje financijske stabilnosti kompanije, najviše kvalitete proizvoda te zadovoljstva zaposlenika i potrošača.

USTROJSTVO I UPRAVLJAČKA STRUKTURA

Matično društvo

Kraš prehrambena industrija d.d.

Ovisna društva

Proizvodna društva:

Karolina d.o.o. Osijek – tvornica keksa, vafla i slanica

Mira d.o.o. Prijedor, članica Kraš grupe - tvornica keksa i vafla.

Komercijalna društva:

Krašcommerce d.o.o., Ljubljana,

Kraš Commerce d.o.o., Beograd,

Kraš trgovina d.o.o., Prijedor,

Kraškomerc Kraš dooel, Skopje,

Sukladno Zakonu o trgovačkim društvima i Statutu Kraš prehrambene industrije d.d. poslove Društva vodi Uprava sastavljena od tri člana, dok Nadzorni odbor od sedam članova, imenuje Upravu, nadzire njezin rad i obavlja druge poslove predviđene Zakonom i Statutom.

Članove Nadzornog odbora bira Glavna skupština Društva, osim jednog člana kojeg kao predstavnika radnika imenuje Radničko vijeće sukladno Zakonu o radu.

UPRAVA DRUŠTVA

Slavko Ledić – predsjednik Uprave

Davor Bošnjaković – član Uprave

Milena Vušak – član Uprave do 23.5.2021. godine

Damir Bulić – član Uprave od 24.5.2021. godine

NADZORNI ODBOR

prof. dr. sc. Zoran Parać - predsjednik Nadzornog odbora.

Ivan Dropulić - zamjenik predsjednika Nadzornog odbora

Nevena Pivac – član Nadzornog odbora

Ante Šalinović - član Nadzornog odbora

Vedran Tolić – član Nadzornog odbora

Aleksandar Seratlić - član Nadzornog odbora

Ana Mikuš Beban - član Nadzornog odbora

Zlatan Lisica – član Nadzornog odbora do 24.07.2020.

dr. sc. Marija Carić – član Nadzornog odbora do 24.07.2020.

Darko Đeneš – član Nadzornog odbora do 10.08.2020.

Ana Mikuš Beban - član Nadzornog odbora do 24.07.2020. Iznova postaje član Nadzornog odbora Odlukom Radničkog vijeća od 15.10.2020.

PISMO DIONIČARIMA

Poštovani dioničari,

i prošla će godina ostati zapamćena kao jedna od najizazovnijih godina u modernom svijetu. Uz pandemiju čiji je utjecaj i dalje prisutan u svakodnevicu i koji je bitno promijenio dosadašnji način života i poslovanja, još pamtimo razorne potrese u Zagrebu u ožujku 2020. i Sisačko-moslavačkoj županiji krajem 2021., čije su posljedice i dalje prisutne. Kraš grupa spremno je odgovorila na sve izazove te usprkos njima ostvarila dobre rezultate.

Kraš grupa je u 2021. godini ostvarila konsolidirane ukupne prihode u iznosu od 1.085,3 milijuna kuna što je za 42,8 milijuna kuna, tj. 4,1% više od ostvarenih prihoda u 2020. godini. U ukupnim prihodima, prihodi od prodaje ostvareni su u iznosu od 1.048,6 milijuna kuna, dok ostali poslovni prihodi iznose 27,8 milijuna kuna, a financijski prihodi 8,9 milijuna kuna.

Na domaćem tržištu Kraš grupa ostvarila je prihode od prodaje u iznosu od 581,5 milijuna kuna, povećavši ih tako za 10,8 posto u odnosu na godinu ranije. U inozemstvu je ostvareno 467,1 milijun kuna prodajnih prihoda, odnosno 5,1 posto više nego u prethodnoj godini. Ukupan obujam prodaje iznosi 36.917 tona što je za 1.983 tone, tj. 5,7 posto više od prodaje u 2020. godini. Pritom je na domaćem tržištu ostvaren rast od 3,5 posto, a na izvoznim tržištima 8,3 posto. Tako je Kraš grupa, unatoč nastavku pandemije i svim ekonomskim posljedicama te globalne krize, na domaćem i većini izvoznih tržišta ostvarila bolje prodajne rezultate.

Ukupni konsolidirani rashodi Kraš grupe u 2021. godini porasli su za 2,9 posto u odnosu na 2020. te su iznosili 1.046,8 milijuna kuna. Na rast poslovnih rashoda najviše je utjecao rast cijena glavnih sirovina, prije svega šećera, kakao mase, biljnih masti i lješnjaka.

Nakon pokrića ukupnih rashoda poslovanja, ostvarena je dobit prije oporezivanja u iznosu od 38,4 milijuna kuna, što je za 13,1 milijun kuna, odnosno 51,7 posto više nego u 2020. godini. Neto dobit povećana je u odnosu na 2020. godinu za 5 milijuna kuna, odnosno 19,9 posto te iznosi 30,1 milijun kuna. Pritom je ostvarena EBITDA u visini od 116,5 milijuna kuna dok EBITDA marža iznosi 10,8 posto.

I u 2021. godini nastavljen je investicijski ciklus započet 2019. kojim se prate dinamični tržišni zahtjevi za unaprjeđenjem proizvodnih procesa, širenjem tehničkih i tehnoloških mogućnosti proizvodnih postrojenja te povećanjem kvalitete gotovih proizvoda i širenjem asortimana. Realizirane su investicije na svim lokacijama – u Zagrebu, Osijeku i Prijedoru kroz ulaganje u modernizaciju i unaprjeđenje postojeće opreme te ulaganje u novu opremu.

I u 2022. godinu ulazimo kao lideri konditorske industrije u regiji zahvaljujući predanom radu zaposlenika i neprestanom inzistiranju na proizvodnji kvalitetnih i originalnih proizvoda, uz ulaganja u razvoj novih proizvoda, a sve kako bismo nastavili zadobivati i opravdavati povjerenje potrošača, kao i svih ostalih dionika. U ime Uprave Društva i osobno zahvaljujem svim zaposlenicima i menadžerskom timu na postignutim poslovnim rezultatima u 2021. godini. Također, zahvaljujem i Nadzornom odboru Društva na potpori Upravi u ostvarenju poslovnih planova, kao i svim dioničarima na ukazanom povjerenju.

Predsjednik Uprave Društva
Slavko Ledić, dipl. oec.

KRAŠ 08
PREHRAMBENA INDUSTRIJA d.d.
ZAGREB RAVNICE 48

REZULTATI POSLOVANJA

Nakon pandemijske 2020.g. i smanjenih gospodarskih aktivnosti uslijed ograničenja u poslovanju mnogih poslovnih subjekata, u 2021.g. ostvaren je rast gospodarstva. Po procjeni Državnog zavoda za statistiku RH, BDP u 2021.g narastao je 10,4%, a po procjeni Europske komisije riječ je o drugom najvećem rastu unutar Europske unije (Republika Irska 13,7%). Riječ je o dobrom rezultatu iako podatak govori i o velikom utjecaju pojedinih gospodarskih grana, posebice turizma na cjelokupno društvo i nefleksibilnosti i osjetljivosti hrvatskog gospodarstva. Osim turističkog sektora najveći rast ostvaruje i kategorija osobne potrošnje dok industrijska proizvodnja bilježi manje stope rasta. Prosječna stopa inflacije u RH u 2021.g. iznosila je 2,6% dok je godišnja stopa inflacije iznosila 5,5%.

Tijekom 2021.g. proveden je redovni popis stanovništva RH po kojemu Hrvatska ima 3,89 mil. stanovnika što je pad od 9,25% u odnosu na stanje od prije 10 godina. Najveći pad bilježi Vukovarsko srijemska županija od čak 19,54%, dok Grad Zagreb bilježi najmanji pad, 2,54%. Glavni uzroci smanjenja broja stanovnika su negativni prirast i migracije. Sa padom broja stanovnika pada i gospodarski potencijal hrvatskog tržišta, a raste potreba o većoj orijentaciji prema izvoznim tržištima.

U takvim okolnostima aktivnosti Grupe u 2021. bile su fokusirane na zadržavanje i jačanje stabilne pozicije na domaćem tržištu i na tržištima regije koja su tradicionalno važna izvozna tržišta za Kraš. Na tri lokacije Grupe ukupno su proizvedene 36.434 tone što je za 1.463 tone, tj. 4,2% više nego u 2020. Prodano je ukupno 36.917 tona što je u odnosu na 2020.g. također više i to za 1.983 tone, tj. 5,7%. Količinska prodaja na domaćem tržištu raste 3,5%, dok u izvozu raste 8,3% u odnosu na 2020.g. Istovremeno, Društvo je u tri tvornice na lokaciji Zagreb proizvelo 20.459 tona što je za 1.413 tona, tj. 7,4% više nego u 2020. Zajedno sa asortimanom drugih članica Kraš grupe Društvo je prodalo ukupno 31.410 tona što je u odnosu na 2020.g. također više i to za 1.534 tone, tj. 5,1%. Količinska prodaja na domaćem tržištu raste 3,5%, dok u izvozu raste 7,7% u odnosu na 2020.g.

Direktan izvoz ostvaren je u više od 30 zemalja svijeta. Posebno dobri rezultati i rast prodaje ostvaren je na nekim izuzetno bitnim izvoznim tržištima poput Saudijske Arabije, SAD-a, Kanade, ali i na tržištu zapadne Europe, posebice Njemačkoj, Švedskoj i Nizozemskoj.

Na tržištima regije nastavljeno je sa procesom prelaska poslovanja preko distributera što je donijelo dublju distribuciju, veću kvalitetu izlaganja u maloprodaji i manji rizik za Kraš. U regiji posebno dobre rezultate u 2021. ostvarili smo na tržištima BiH, Srbije, Sjeverne Makedonije, Kosova i Crne Gore. Tijekom 2021.g. ostvarena je i prodaja na tržištima Albanije, Bugarske i Poljske na kojima u 2020.g. nismo bili prisutni.

Najznačajniji izvozni kupac, s izuzetkom tržišta regije, kupac iz Saudijske Arabije je stabilizirao svoju financijsku situaciju te su redovite isporuke dovele do najvećeg volumena prodaje prema tom kupcu u posljednje tri godine.

Kao i u prethodnim godinama Kraš je svoju kvalitetu na tržištu potvrđivao novim uspješnim projektima u različitim kategorijama proizvoda. Tijekom 2021.g. na tržište su lansirani: Kraš selection čokolade u četiri okusa, Prekrašni kolačići sa osam noviteta, Tortica crunchy, te nekoliko novih okusa u brandovima Dorina i Domaćica.

Tijekom 2021.g. Grupa je provela niz mjera na restrukturiranju u svrhu efikasnijeg poslovanja i veće produktivnosti pa je 30.6.2021. sklopljen Ugovor o pripajanju Karoline d.o.o. matičnom društvu Kraš prehrambena industrija d.d. te je otpočeo postupak pripajanja koji je uspješno

završen 1.1.2022. odlukom Trgovačkog suda sukladno Zakonu o trgovačkim društvima. Odlukom Skupštine Mire a.d. Prijedor od 4.10.2021. godine proveden je postupak preoblikovanja dioničkog društva u društvo s ograničenom odgovornošću, te je rješenjem nadležnog suda u Prijedoru od 3.11.2021. Mira a.d. Prijedor preoblikovana u Mira d.o.o. Prijedor. Odlukom Skupštine Kraš trgovine d.o.o. o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću od 23.6.2021. promijenjeno je sjedište društva iz Širokog Brijega u Prijedor te je dana 13.7.2021. godine rješenjem nadležnog suda u Prijedoru društvo registrirano kao Kraš trgovina d.o.o., Prijedor, Ulica Kraja Aleksandra 3.

Ukupni ostvareni konsolidirani prihodi na razini Grupe u 2021. godini iznose 1.085,3 milijuna kuna i veći su od ostvarenih u 2020.g. za 4,1%. Prihodi od prodaje iznose 1.048,6 milijuna kuna. Prihod od prodaje konditorskih proizvoda na domaćem tržištu iznosi 573,7 milijuna kuna, dok na izvoznim tržištima ostvareni prihod od prodaje konditorskog asortimana iznosi 467,1 milijun kuna. Ostvareni su i ostali prihodi od prodaje u iznosu od 7,8 milijuna kuna.

Ukupni konsolidirani rashodi ostvareni su u iznosu od 1.046,8 milijuna kuna što je za 2,9% više nego u 2020. Na poslovanje se negativno reflektira i uvelike utječe i poskupljenje cijena nekih strateških sirovina. Najizraženije poskupljenje bilo je kod biljnih masti +27,5%, šećera +7,8%, mlijeka u prahu 7,1% te kod pšeničnih brašna 6,6%.

Ostvarena je EBITDA u iznosu 116,5 milijuna kuna dok je EBITDA marža na razini 10,8%.

Nakon pokrića ukupnih rashoda poslovanja, ostvarena dobit Kraš grupe iznosi 38,4 milijuna kuna, a nakon oporezivanja ostvarena je neto dobit od 30,1 milijun kuna.

Osnovni podaci i pokazatelji o poslovanju Grupe

		2021.	2020.	indeks 2021. / 2020.
POSLOVNI PRIHODI	000 kn	1.076.328	1.030.882	104,4
EBITDA*	000 kn	116.538	97.022	120,1
DOBIT IZ POSLOVANJA (EBIT)	000 kn	38.419	30.334	126,7
NETO DOBIT	000 kn	30.135	25.138	119,9
UKUPNA IMOVINA	000 kn	1.089.707	1.060.351	102,8
KAPITAL PRIPISAN VLASNICIMA MATICE	000 kn	751.455	724.162	103,8
PROIZVODNJA - KRAŠ GRUPA	tone	36.434	34.971	104,2
PRODAJA - UKUPNO - KRAŠ GRUPA	tone	36.917	34.934	105,7
- TRŽIŠTE HRVATSKE	tone	19.795	19.126	103,5
- INOZEMNO TRŽIŠTE	tone	17.122	15.808	108,3
BROJ RADNIKA - GRUPA (stanje 31.12.)		2.343	2.353	99,6

EBITDA * odnosi se na normaliziranu EBITDA s uključenim vrijednosnim usklađenjima

Ukupni ostvareni prihodi na razini Društva u 2021. godini iznose 967,1 milijun kuna i veći su od ostvarenih u 2020. g. za 8,8%. Prihodi od prodaje iznose 935,1 milijun kuna. Prihod od

prodaje konditorskih proizvoda na domaćem tržištu iznosi 556,5 milijuna kuna, dok na izvoznim tržištima ostvareni prihod od prodaje konditorskog asortimana iznosi 355 milijuna kuna. Ostvareni su i ostali prihodi od prodaje u iznosu od 23,6 milijuna kuna.

Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 940,1 milijun kuna što je za 7,6% više nego u 2020. Kao i kod Grupe na rast rashoda uvelike utječe poskupljenje cijena nekih strateških sirovina.

Ostvarena je EBITDA u iznosu 82,1 milijun kuna, dok je stopa EBITDA na razini 8,6%.

Nakon pokrića ukupnih rashoda poslovanja, ostvarena dobit Kraša d.d. iznosi 27 milijuna kuna, a nakon oporezivanja ostvarena je neto dobit od 20 milijuna kuna.

Osnovni podaci i pokazatelji o poslovanju Kraša d.d.

		2021.	2020.	indeks 2021./ 2020.
POSLOVNI PRIHODI	000 kn	958.570	878.158	109,2
EBITDA*	000 kn	82.067	65.408	125,5
DOBIT IZ POSLOVANJA (EBIT)	000 kn	26.084	18.172	143,5
NETO DOBIT	000 kn	20.026	14.430	138,8
UKUPNA IMOVINA	000 kn	961.055	924.728	103,9
KAPITAL PRIPISAN VLASNICIMA MATICE	000 kn	685.183	664.464	103,1
PROIZVODNJA - KRAŠ d.d.	tone	20.459	19.046	107,4
PRODAJA - UKUPNO - KRAŠ d.d.	tone	31.410	29.876	105,1
- TRŽIŠTE HRVATSKE	tone	18.832	18.200	103,5
- INOZEMNO TRŽIŠTE	tone	12.578	11.676	107,7
BROJ RADNIKA - DRUŠTVO (stanje 31.12.)		1.547	1.531	101,0

EBITDA * odnosi se na normaliziranu EBITDA s uključenim vrijednosnim usklađenjima

PRODAJA

U 2021. godini ostvarena je količinska realizacija na razini Grupe od 36.917 tona, što obuhvaća redovan asortiman i asortiman robne marke. Realizacija uključuje asortiman tvornica Zagreb (tvornica kakao proizvoda, tvornica bombonskih proizvoda, tvornica keksa i vafla), tvornice Mira Prijedor, tvornice Karolina Osijek, te uslužnu proizvodnju (Jaffa).

Ostvarena količinska realizacija Grupe viša je od ostvarenja u 2020. g. za 5,7% ili 1.983 tone. Na razini tržišta Hrvatske količinska realizacija viša je od prethodne godine za 3,5% ili 669 tona, a na izvoznim tržištima za 8,3% ili 1.314 tona.

Društvo je istovremeno ostvarilo volumensku realizaciju od 31.410 tona. Realizacija također uključuje asortiman tvornica Zagreb (tvornica kakao proizvoda, tvornica bombonskih proizvoda, tvornica keksa i vafla), tvornice Mira Prijedor, tvornice Karolina Osijek, te uslužnu proizvodnju (Jaffa).

Ostvarena količinska realizacija na razini Društva viša je od prodaje u 2020.g. za 5,1% ili 1.534 tone. Na razini tržišta Hrvatske količinska realizacija viša je od prodaje u 2020. g. za 3,5%, a na izvoznim tržištima za 7,7%.

Hrvatsko tržište

Ključni faktori utjecaja na realizaciju na tržištu Hrvatske u 2021. godini bili su promjena ponašanja potrošača u smislu veće dinamike posjeta trgovina i u smislu strukture kupnje u odnosu na 2020., u kojoj je utjecaj korona virusa bio značajniji.

Nadalje, pojačane su promotivne aktivnosti uz značajan rast broja katalogskih objava +15% u odnosu na 2020. Ukupno preko 5.200 objava tijekom 2021. što Kraš čini uvjerljivo najvećim oglašivačem u referentnim kategorijama (Izvor: Action Focus).

Na realizaciju su utjecali i novi projekti i plasman noviteta uz snažnu marketinšku podršku od kojih posebno ističemo; Prekrašne kolačiće 220-220g, Nove Domaćice extra choco 220g, RETRO proizvodi, Nove Dorine orašidi 220g, prigodne aktivacije itd.

Brandovi na kojima je ostvarena količinska realizacija iznad plana su i koji su nositelji količinskog rasta su; Bajadera s rastom od 54,8%, Prekrašni s rastom od 30,9%, Jadro s rastom od 8,1%, Bananko s rastom od 29,9%.

Ostvarena količinska realizacija na tržištu Hrvatske iznosi 19.795 tona i obuhvaća 18.832 tone prodane putem Društva i 963 tone prodane direktno putem Karoline (PL asortiman Bobi).

Maloprodaja

Usprkos nastavku pandemije COVID-a 19 i ekonomskih posljedica koje prate tu krizu, maloprodaja je ostvarila u 2021. godini količinski rast prodaje od 35% te realizaciju od 600 tona na Kraševom asortimanu.

U skladu sa epidemiološkim mjerama u 2021.g. nastavljani su online kanali prodaje uz širenje ponude na online platformama.

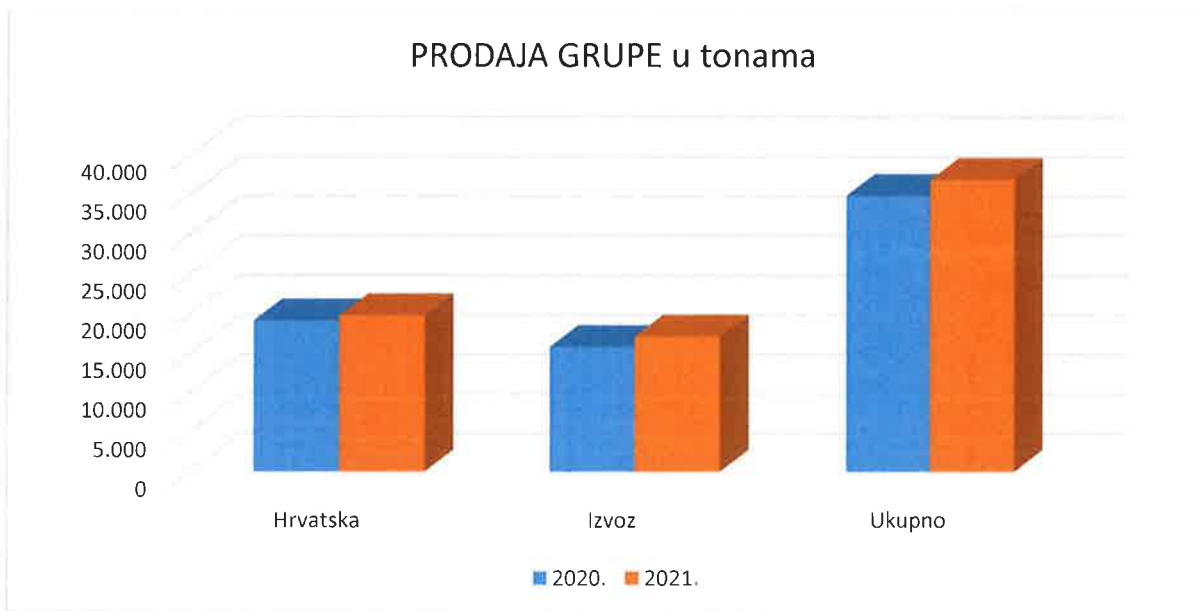
U 2021. godini na Trgu bana Josipa Jelačića otvoren je novi ekskluzivni concept store pod nazivom Kraš choco&café.

Novi koncept objedinjuje prodavaonicu i choco bar uz biranu ponudu najpoznatijih proizvoda, premium asortimana i inovativnih personaliziranih proizvoda koji se nude u Kraš choco&café-u.

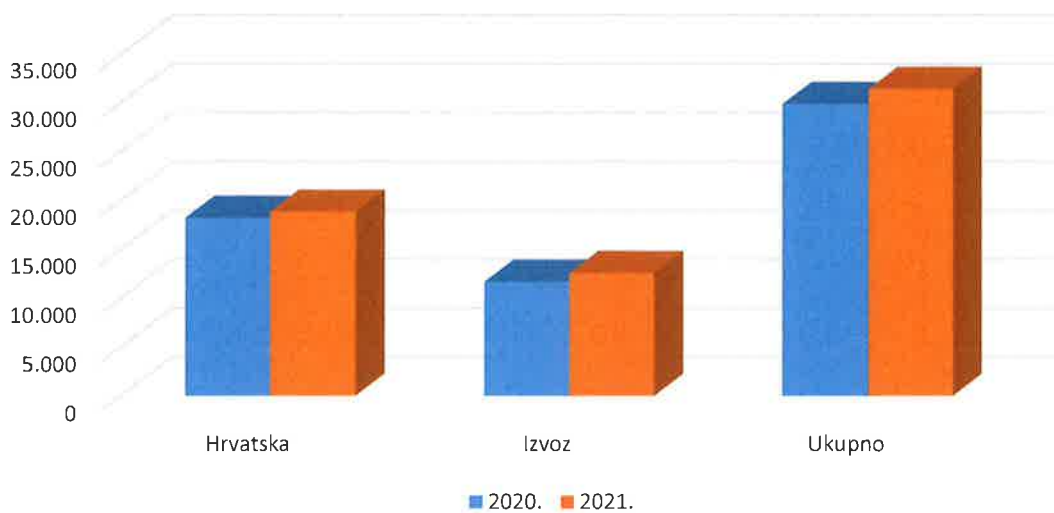
Izvozna tržišta

Realizacija Grupe na izvoznim tržištima ostvarena je u visini 17.122 tone što je za 8,3% više u odnosu na 2020. g. Izvoz Regija (BiH, Srbija, Slovenija, Sjeverna Makedonija, Kosovo i Crna Gora) ostvario je povećanje od 6,5% u odnosu na 2020. g., a na ostalim izvoznim tržištima ostvarena realizacija je veća za 12,1%. Veći volumen prodaje u odnosu na 2020.g. ostvaren je na tržištima BiH, Sjeverne Makedonije, Srbije, Crne Gore i Kosova kao važnih regionalnih tržišta, ali i izvan regije na volumenski važnim tržištima SAD-a, Kanade i Saudijske Arabije. Realizacija Društva iznosi 12.578 tona ili 7,7% više u odnosu na 2020.g. Izvoz Regija ostvaruje rast na godinu ranije za 5,8%. Na ostalim izvoznim tržištima ostvarena realizacija veća je za 11% na 2020.g. Slično kao i kod Grupe i Društvo bilježi rast prodaje na tržištima Sjeverne Makedonije, Srbije, Crne Gore i Kosova, a izvan regije važnim tržištima SAD-a, Kanade i Saudijske Arabije. Ukupno ostvarena prodaja na ostalim izvoznim tržištima (izvan regije) iznosi 4.778 tona, što je 11% više od realizacije 2020. godine.

2021. godina je bila vrlo izazovna radi globalne pandemije COVID 19 te su svi napori bili usmjereni na što kvalitetniju realizaciju po svim tržištima gdje je to bilo moguće. Epidemiološka situacija je utjecala i na globalne logističke tokove, pri čemu se tranzitno vrijeme povećalo, a cijena transporta višestruko je narasla.

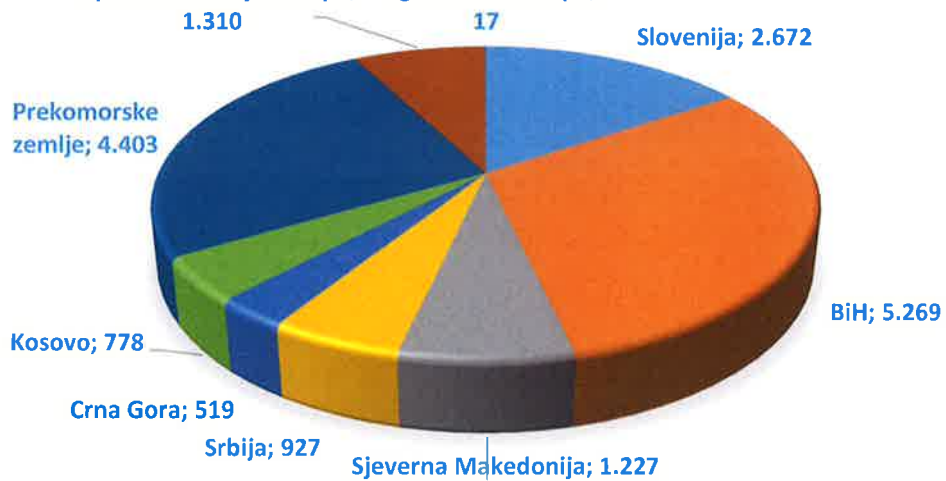

PRODAJA DRUŠTVA u tonama

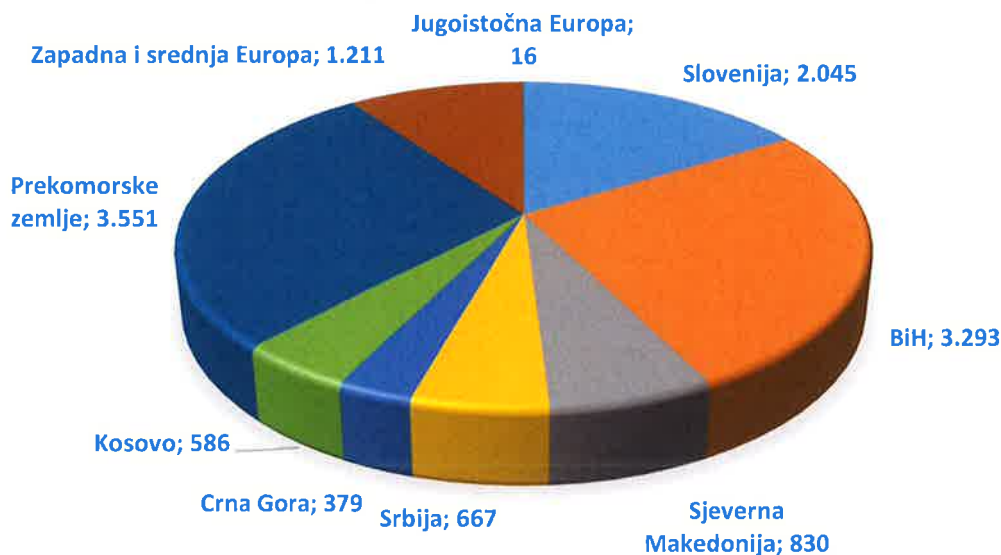

STRUKTURA IZVOZA GRUPE U 2021. U TONAMA

Zapadna i srednja Europa; Jugoistočna Europa;

STRUKTURA IZVOZA DRUŠTVA U 2021. U TONAMA

PROIZVODNJA

Društvo je u 2021. godini u tri tvornice u Zagrebu proizvelo 20.459 tona gotovih proizvoda što je za 7,4% više nego u 2020.g. Zajedno s tvornicama u Osijeku i Prijedoru Grupa je proizvela 36.434 tone gotovih proizvoda što je za 4,2% više nego u 2020.g. Povećani obujam proizvodnje u odnosu na prethodnu godinu bilježimo na svim kategorijama proizvoda, kakao proizvodima, bombonskim proizvodima i u brašnenoj grupi. Najveće povećanje obujma proizvodnje ostvareno je na lokaciji u Zagrebu zbog povećanja obujma proizvodnje čokolada (Dorina i Životinjsko carstvo), Bajadera, Bananka, te čokoladiranih i impulsnih 38g napolitanki.

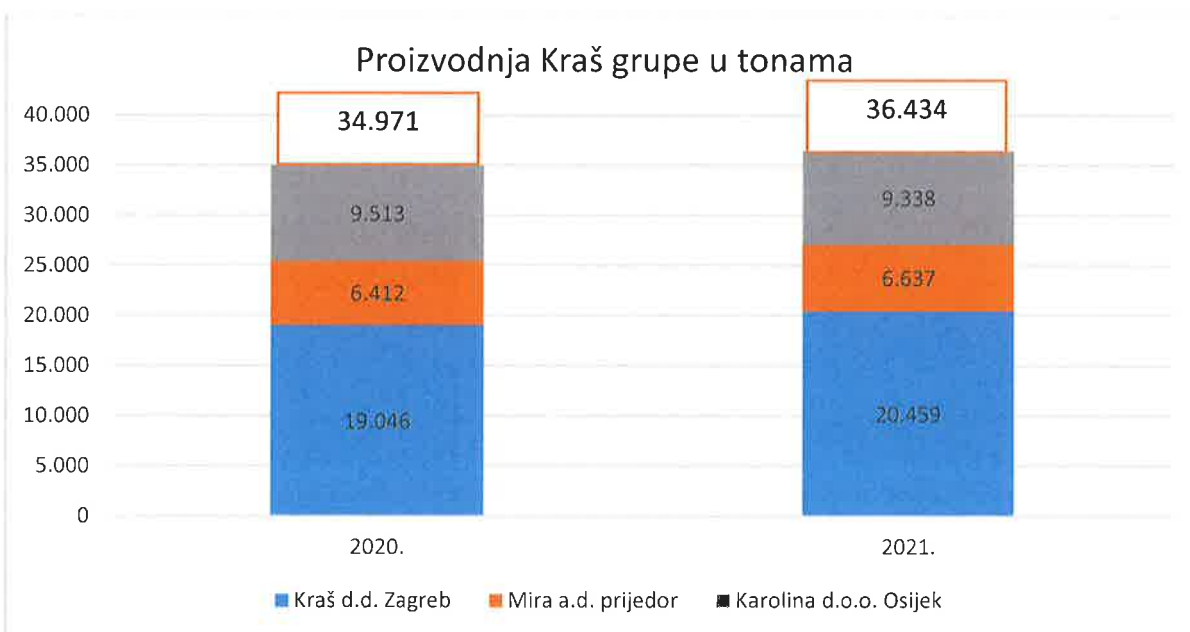
Kraš je svoju kvalitetu na tržištu potvrđivao novim uspješnim projektima u različitim kategorijama proizvoda. Tako je 2021. godinu obilježio uspješan projekt novih punjenih čajnih peciva pod brandom Prekrašni kolačići koji se proizvode u Prijedoru. U kategoriji preliveanih čajnih peciva naša extra choco Domaćica osvježena je novim ekstenzijama kao i čokoladirana napolitanka. Projekt retro pakiranja kojim smo naše potrošače vratili u prošla vremena izgledom pakiranja te podsjetili kako je kvaliteta naših proizvoda visoka i stalna izuzetno dobro je prihvaćen od kupaca. U sklopu retro pakiranja vrlo uspješno smo na tržište vratili čokolade Runolist i Trijumf. U prigodnom božićno novogodišnjem asortimanu isticala su se nova atraktivna pakiranja naših proizvoda te četiri nove praline pod brandom Dorina.

U 2021. godini nastavljeno je ulaganje u proizvodnu opremu i objekte. U kategoriji čokolada i pralina investirano je u novu opremu za jedinično i skupno pakiranje. Veća ulaganja imali smo i u kategoriji keksa i vafla i to u novu opremu na pakiranju Domaćice u Zagrebu, nove strojeve za obročno pakiranje i kartoniranje Moto keksa u Osijeku te novu opremu za povećanje kapaciteta izrade udubljenih vafla u Prijedoru. Sustavno se ulaže u energetiku u nove sustave hlađenja sa ciljem poboljšanja proizvodnih uvjeta u pogonima. Kroz projekte investicijskog održavanja na svim proizvodnim lokacijama dobivena su nova tehnička rješenja kojima su proizvodni procesi dodatno unaprijeđeni.

Nadzorom aktivnosti u proizvodnji na svakoj od proizvodnih lokacija unutar Grupe u 2021. godini ostvareni su pojedinačni ciljevi kvalitete definirani ISO standardima. Stalnim povećanjem preventivnih i planskih aktivnosti u održavanju smanjeni su gubici uslijed tehničkih kvarova, a praćenjem i nadzorom potrošnje energenata ostvarene su uštede u potrošnji gradske i bunarske vode te struje i plina.

Svi recertifikacijski nadzorni posjeti u 2021. godini završeni su s najvećim ocjenama te su potvrđeni ISO 9001, 14001 i 50001, IFS, Kosher i Halal certifikati a započele su intenzivne pripreme za uvođenje novog jedinstvenog poslovnog programa (ERP).

Grupa je i u 2021. godini održavala najviše standarde kvalitete i udovoljavala strogim kriterijima zdravstvene ispravnosti proizvoda. Sustav osiguranja kvalitete provodi se u svim fazama procesa proizvodnje od ulaska sirovina i ambalaže, izrade poluproizvoda i gotovih proizvoda te njihove dostave do kupca što je rezultiralo postizanjem visoke ocjene kvalitete proizvoda od strane naših potrošača.

ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ

Grupa, u suradnji s renomiranim istraživačkim agencijama, provodi različite vrste istraživanja. Tako se kroz panel trgovine na malo prati kretanje tržišta i kategorija proizvoda u kojima Kraš participira: što, gdje i po kojoj cijeni potrošači kupuju, kako se razvijaju brandovi, definira se potencijal za daljnji razvoj, prate se aktivnosti konkurencije. Također se prate objave u trgovačkim lecima, snaga Kraša i njegovih brandova. Provode se i ostala istraživanja prema potrebama: test proizvoda, dizajna, imena, oglasnih kampanja.

Panelom trgovine na malo kontinuirano se prate sljedeće kategorije: čokolade, praline, impulsi, bomboni, vafl i keksi i čajna peciva. U navedenim kategorijama Kraš sudjeluje s količinskim udjelom od 28,4%.

Kategoriju čokolada karakterizira dinamičnost i inovativnost. Kategorija čokolade na godišnjoj razini raste +0,6% količinski, te +0,9% vrijednosno. Kraš raste brže od kategorije: +2,4% količinski i +5% vrijednosno. Kraš je drugi najveći proizvođač čokolade sa 23,1% količinskog udjela i 24,5% vrijednosnog udjela.

U skladu s tim, prateći kretanja unutar kategorije, na tržište su izašle nove čokolade i to u raznim segmentima.

Nastavljene su aktivnosti na jačanju brandova kroz razvoj novih proizvoda, rebranding i unapređenje ambalaže i pakiranja.

U skladu s tržišnim kretanjima, koristeći snagu brandova iz kategorije čokolada i keksa, brand Dorina obogaćen je novim čokoladama Dorina Petit Beurre, te je u skladu s kretanjima na tržištu uočen potencijal za jačanje Dorina čokolade u segmentu s orašastim plodovima te su lansirane Dorine s Orašidima. U kategoriji tamne čokolade lansirane su tamne čokolade Kraš Selection s kojima Kraš ulazi u segment tamnih čokolada koji svake godine bilježi rast.

Kategorija Impulsa raste +13,9% vrijednosno i oporavlja se nakon situacije s Korona pandemijom kojom je ova kategorija bila pogođena. Kraš bilježi vrijednosni rast od +19,2% čime dodatno poboljšava svoju tržišnu poziciju od 14,8% vrijednosnog udjela.

Kraš je u kategoriji impulsa prisutan s brandovima Životinjsko carstvo, Bananko i Tortica. Kraš je svojom brzom reakcijom na trenutnu tržišnu situaciju lansirao proizvode koji su svojim aktivnostima doprinjeli bržem oporavku impulsne kategorije. Od impulsnog asortimana lansirani su multipackovi na brandovima Lizli, Milksy te Životinjsko carstvo. Također, lansirani su i novitet na brandu Tortica pod nazivom Tortica Crunchy.

Kategorija Pralina je u 2020. godini bila najviše pogođena pandemijom koja je utjecala na smanjenje prilika za darivanje kroz smanjenje broja socijalnih situacija. U 2021. godini ova kategorija raste najbrže i bilježi vrijednosni rast od +15,4% te količinski rast od +6,3%.

Kraš je u kategoriji Pralina ostvario vrijednosni rast od +25,7% te volumenski rast od +26,4%. Najveći Brand u kategoriji Pralina je Bajadera sa vrijednosnim udjelom od 17%.

U kategoriji bombona Kraš je i dalje lider s količinskim udjelom od 18,1% i apsolutno dominira u segmentu karamela s brandovima Ki-Ki i Bronhi. Ki-Ki je najprodavaniji brand u kategoriji bombona.

Kategorija keksa i čajnih peciva raste vrijednosno +5,6%, dok volumenski bilježi pad od -1,2%. Grupa je lider s količinskim udjelom od 28,5%. Najjači brand u kategoriji je Domaćica s vrijednosnim udjelom od 11,4%. Kategorija keksa i čajnih peciva ponajviše je obilježena lansiranjem Prekrašnih. Brand se sastoji od 8 noviteta i imao je dva vala podrške u smislu marketinške kampanje. Također, godinu je obilježilo i lansiranje dva noviteta u podsegmentu Domaćice Extra Choco kao i dva ljetna voćna okusa.

Kategorija vafla na godišnjoj razini raste +2,8% vrijednosno te +9,8% količinski. Grupa dominira ovom kategorijom s količinskim tržišnim udjelom od 52,6% s brandovima Napolitanke, Jadro, Batons i Čokoladiranim napolitankama.

Sve kategorije podržane su i sa cjelogodišnjim Retro projektom koji nas je vratio u prošlost i učvrstio emotivnu povezanost s potrošačima. Projekt je lansiran u siječnju 2021., imao je 4 vala pod zajedničkim sloganom „Zagrizi, okusi uspomene!“.

Investicijske aktivnosti

U 2021. godini Grupa je uspješno nastavila s investicijama u proizvodnu opremu u svim tvornicama na sve tri lokacije, Zagrebu, Osijeku i Prijedoru.

U Tvornici kakao proizvoda investirano je u opremu za pakiranje iz segmenta jediničnog i skupnog pakiranja pralina, čokoladnih prutića te tvrdih i tvrdih punjenih čokolada. Također je uloženo u opremu za pakiranje iz segmenta kartoniranja i celofaniranja za proizvodni asortiman Domaćice u Tvornici keksa i vafla. U Tvornici bombonskih proizvoda investirano je u kontinuirani kuhač karamelne mase. Na lokaciji Osijek nastavljeno je ulaganje u proizvodni asortiman Mota i Napolitanki nabavom nove opreme za pakiranje. U Prijedoru se nastavilo s investiranjem u proizvodnu opremu čajnih peciva i udubljenih vafla s ciljem povećanja proizvodnih kapaciteta i efikasnosti postojećih procesa.

Na svim lokacijama nastavljeno je ulaganje u energetiku poput nabave novih chillera, izgradnje toplinske podstanice, ulaganja u uređenje toplinskih režima u proizvodnji montažom izolacijskih panela i toplinskim odvajanjem pojedinih tehnoloških cjelina.

Također su nastavljena ulaganja u informatičku opremu i poslovne aplikacije uz dodatnu digitalizaciju postojećih poslovnih procesa.

Na Trgu bana Josipa Jelačića 5, u prostoru nekadašnje Male kavane uređen je novi Kraš Choco & Caffè Bar.

SUSTAV UPRAVLJANJA KVALITETOM I SIGURNOSTI HRANE

Grupa je u odrednicama svoje Politike kvalitete i sigurnosti hrane definirala željene okvire uspostavljenog i dokumentiranog sustava upravljanja kvalitetom i sigurnosti hrane; razvoj postojećih programa i novih proizvoda, proizvedenih u kontroliranim uvjetima od kvalitetnih i zdravstveno ispravnih sirovina, koje ne sadrže genetski modificirane sastojke, samokontrola i nadzor prema načelima HACCP, ispunjenje primjenjivih zakonskih propisa, osiguranje sljedivosti proizvoda, mjera Plana obrane hrane i plana za smanjenje rizika od prevara povezanih sa hranom, a sve u cilju ispunjenja očekivanja i zadovoljstva svojih kupaca i vjernih potrošača. To naše opredjeljenje i ostvarenje tih odrednica, potvrđuje se i u 2021. godini u kojoj se nastavlja pozitivan trend realizacije, uz još vrlo visoke indekse zadovoljstva kupaca, kako na domaćem tako i na inozemnom tržištu.

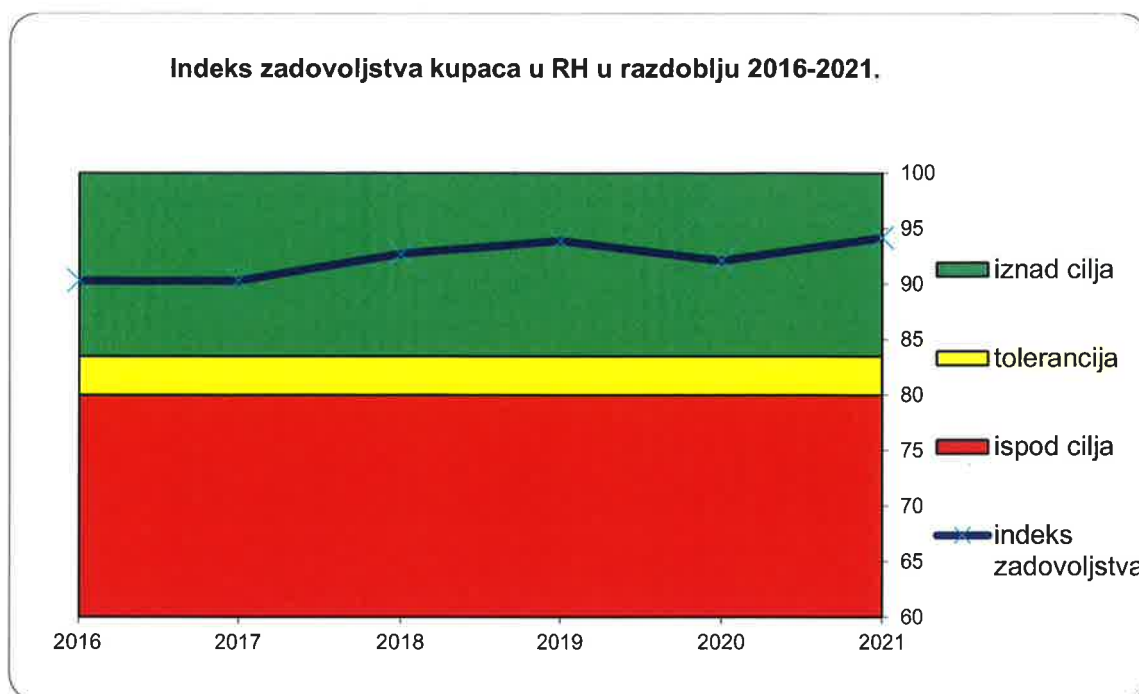
Zadovoljstvo kupaca na tržištu RH

U provedenom mjerenju zadovoljstva kupaca na hrvatskom tržištu za 2021. godinu ostvaren je vrlo dobar visok indeks zadovoljstva kupaca od 94,2 što je poboljšanje u odnosu na 2020. godinu kada je ostvaren indeks zadovoljstva 92,1.

Indeks zadovoljstva kupaca mjeri se kroz 10 pitanja koja se boduju odnosom ocjene važnosti pitanja i iskazanog stupnja zadovoljstva.

Najvišim stupnjem zadovoljstva kupci su ocijenili razinu kvalitete naših proizvoda, te djelotvornost i brzinu rješavanja zahtjeva i problema kupaca, zatim slijede indeksi ispunjavanja dogovorenih rokova isporuke te razina profesionalnosti osoblja u centrali. Kupci su zadovoljni razinom profesionalnosti i osoblja na terenu i sa usklađenosti strukture isporuke s narudžbom.

Najniže indekse zadovoljstva, kao i prošlih nekoliko godine, bilježe razina podrške prodavanja organizacijskom prilagodbom zahtjevima moderne trgovine i razina marketinške podrške prodavanja, što je vezano uz razinu budžeta predviđenu poslovnom politikom.

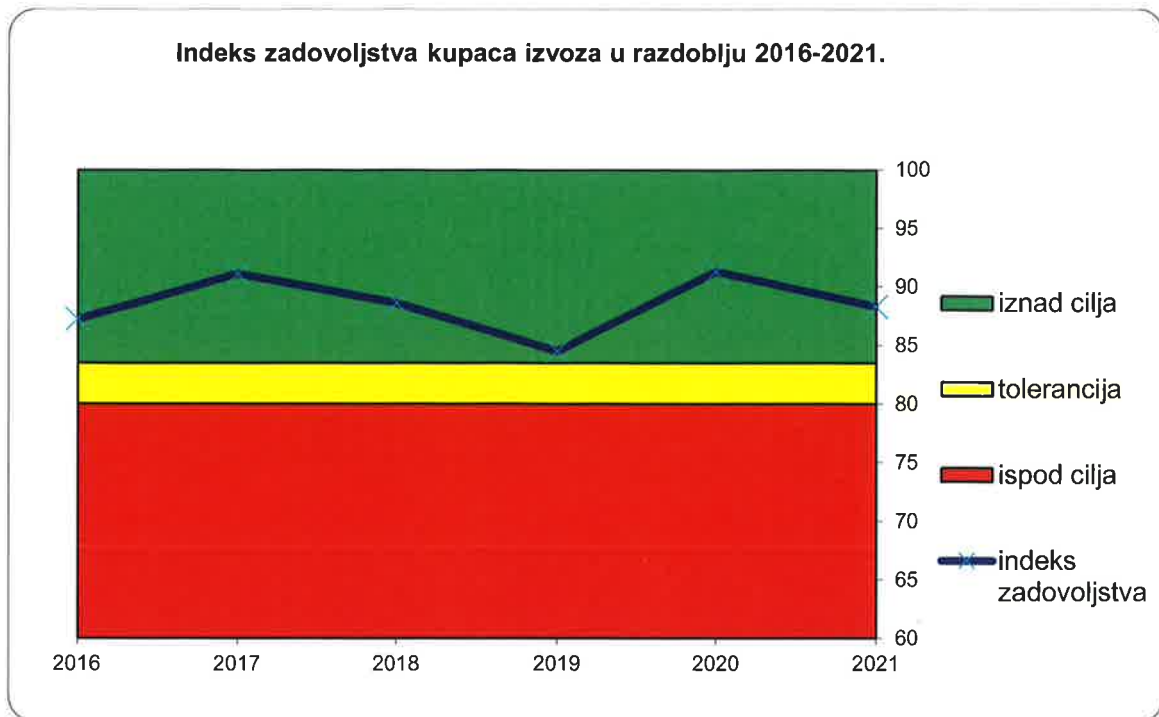

Zadovoljstvo kupaca iz izvoza

Rezultati ankete tj. indeks zadovoljstva kupaca u 2021. g. na izvoznim tržištima i tržištima naših povezanih društava iznosi 88,3. Iako je ostvareni indeks nešto niži od indeksa zadovoljstva ostvarenog u 2020. godini kada je iznosio 91,3 i dalje se trend održava na visokoj razini.

Visokim stupanjem zadovoljstva kupci ocjenjuju kvalitetu Kraševih proizvoda, profesionalnost osoblja, brzinu i djelotvornost rješavanja zahtjeva i problema, te razinu profesionalnosti osoblja u centrali.

Najmanju ocjenu, kao i na hrvatskom tržištu, i ove godine dobila je marketinška podrška prodavanja na mjestu prodaje, koja je usko vezana uz razinu budžeta predviđenu poslovnom politikom.

Certificiranje sustava prema međunarodno priznatim normama

Grupa ima uspostavljen dokumentirani sustav upravljanja kvalitetom i sigurnosti hrane koji se održava i nadzire prema zahtjevima HACCP-a i međunarodno priznatim standardima IFS Food i ISO 9001, kao i standardima Kosher i Halal koji su primjenjivi za jedan dio proizvodnog asortimana. U 2021. godini uspješno su provedeni svi recertifikacijski auditi od strane akreditiranih ovlaštenih certifikacijskih tijela, u kojima nisu utvrđena nikakva bitna odstupanja u procesima i dokumentaciji od utvrđenih zahtjeva, što nam je objektivna potvrda da je sustav upravljanja kvalitetom i sigurnosti hrane dobro primjenjen i nadziran. Tome svakako pridonosi i rad u timovima po pojedinim područjima i specifičnim zahtjevima kao Tim HACCP, Tim za procjenu rizika, Tim za obranu hrane, Food Fraud Tim. Uz stalni rad i provjeru zahtjeva od strane ovih timova, sustav je nadziran kroz kontinuiranu provedbu internih audita od strane Odjela za upravljanja kvalitetom, te redovitih internih sanitarnih inspekcija i internog monitoringa provedbe mjera deratizacije, dezinfekcije i dezinsekcije. Kroz provedbu svih ovih aktivnosti, kao i uz planirane godišnje edukacije želimo u Grupi razvijati i podizati kulturu sigurnosti hrane u cilju osiguranja kvalitete, zdravstvene ispravnosti i sigurnosti proizvoda Kraš.

Naposlijetku, u 2021. godini smo napravili i korak više; ispunjenjem zahtjeva i certificiranjem Tvornice Mira Prijedor prema standardima UTZ Chain of Custody Standard-Cacao i RSPO Supply Chain Standard-Palm Oil, u kojima nabavom certificiranih sirovina iz kakaovca, odnosno palminog ulja iz certificiranih izvora (sa kontroliranih plantaža), te izradom tako certificiranih proizvoda za poznatog kupca, izražavamo svoju orijentaciju i doprinos za održivi razvoj.

ZAŠTITA OKOLIŠA

Energija je od ključne važnosti za poslovanje te ima značajan učinak na ekonomska, okolišna i društvena pitanja u poslovanju poduzeća. Prevelika potrošnja energije može izazvati štete za okoliš i velike gubitke za širu društvenu zajednicu zbog trošenja prirodnih izvora i doprinosa problemima globalnog zagrijavanja i klimatskih promjena. Poboljšanjem energetske performansa dajemo pozitivan doprinos smanjenju trošenja izvora energije i ublažavanju njihovih štetnih posljedica uporabe i potrošnje.

Usmjereni smo prema odgovornom ponašanju prema okolišu i energetske upravljanju. Kontinuirano izgrađujemo, unapređujemo i poboljšavamo sustave upravljanja okolišem i energetske učinkovitošću sukladno normama ISO 14001 i ISO 50001.

O okolišnim indikatorima, vođena je evidencija, izrađeni su svi relevantni izvještaji koji su dostavljeni nadležnim tijelima javne uprave i koji su time postali javni i dostupni na uvid svima zainteresiranima.

Energenti

Potrošnja energije unutar organizacije odnosi se na potrošnju električne energije i zemnog plina. Potrošnja se iskazuje omjerom potrošnje energenata po toni gotovog proizvoda prema pokazatelju efikasnosti korištenja energije EnPI.

Električna energija

Potrošnja električne energije u 2021. godini bila je 17.636.722 kWh odnosno 844 EnPI što je 5,5% više nego u prethodnoj godini. Trend godišnjeg povećanja temperature zraka je i dalje prisutan što za posljedicu ima povećanu potrebu za rashladnom energijom.

Zemni plin

Potrošnja zemnog plina u 2021. godini bila je 3.427.075 m³ odnosno 164 EnPI što je 5,64% više nego u prethodnoj godini.

Voda

Opskrba vodom osigurana je iz sustava gradskog vodovoda te iz vlastitih zdenaca koji se nalaze se na lokaciji Ravnice, Zagreb.

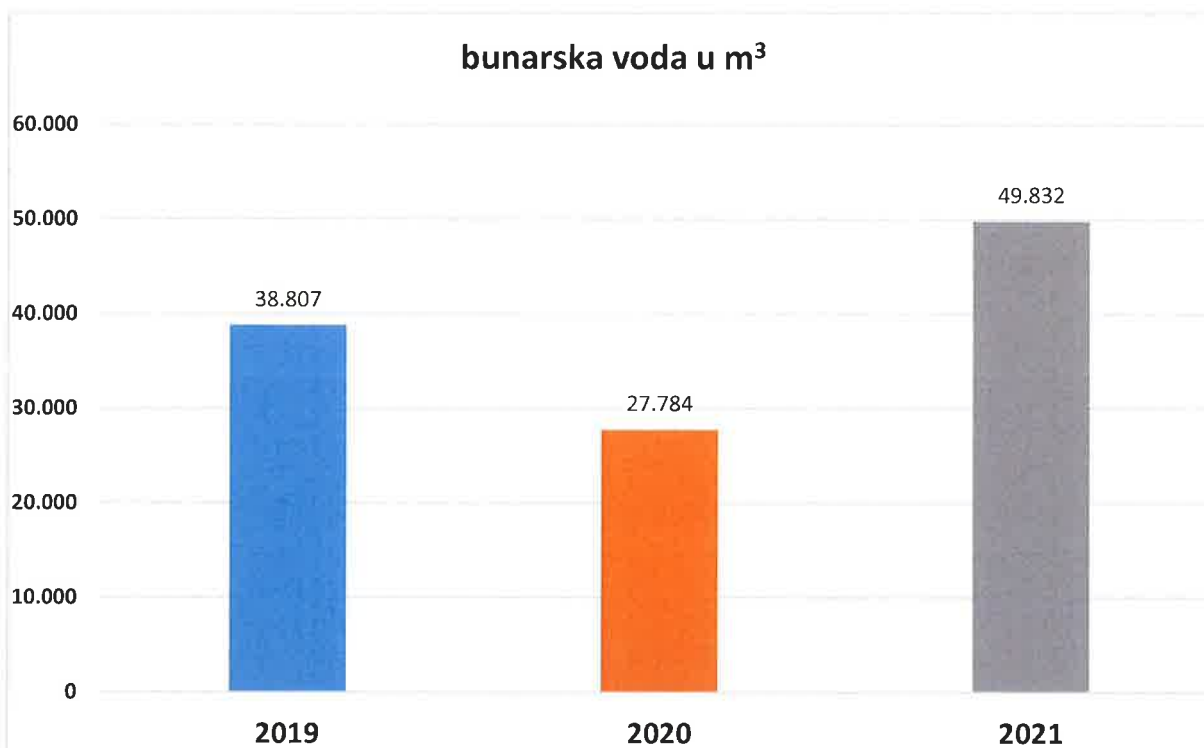
Gradska voda

Potrošnja gradske vode u 2021. godini bila je 67.308 m³ odnosno 3,2 EnPI što je 14,5% više nego prethodne godine.

Bunarska voda

Potrošnja bunarske vode u 2021. godini bila je 49.832 m³ odnosno 2,4 EnPI što je 79,3% više nego u prethodnoj godini.

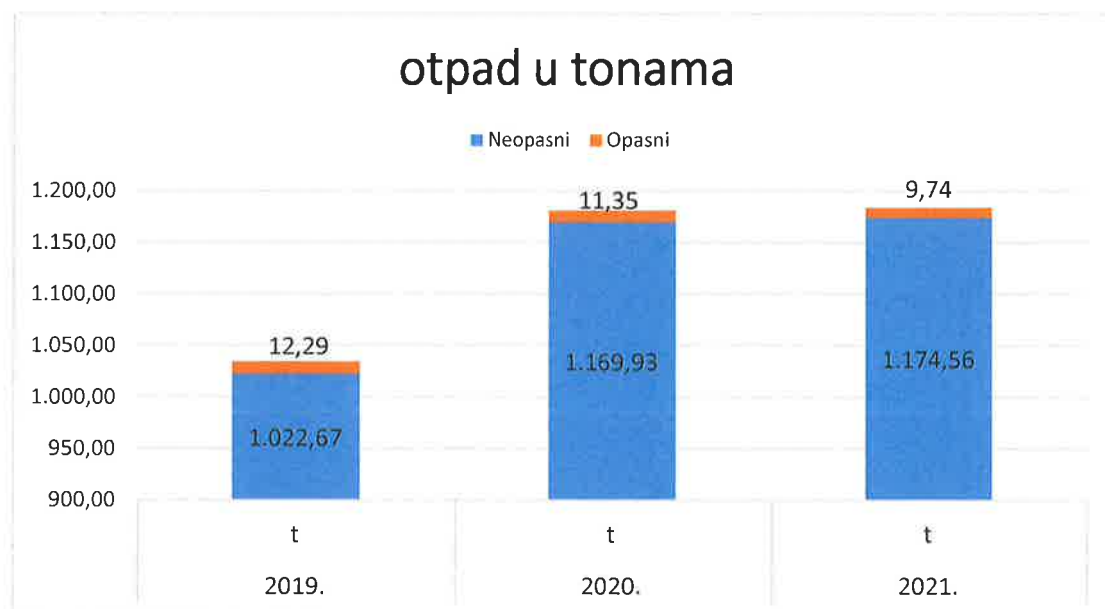
Otpadne vode i otpad

Sanitarne, tehnološke i atmosferske otpadne vode ispuštaju se u sustav javne odvodnje. Tehnološke otpadne vode prethodno se pročišćavaju preko separatora masti i ulja. Sakupljeni talog redovito se uklanja, a otpadne vode kontroliraju se redovito.

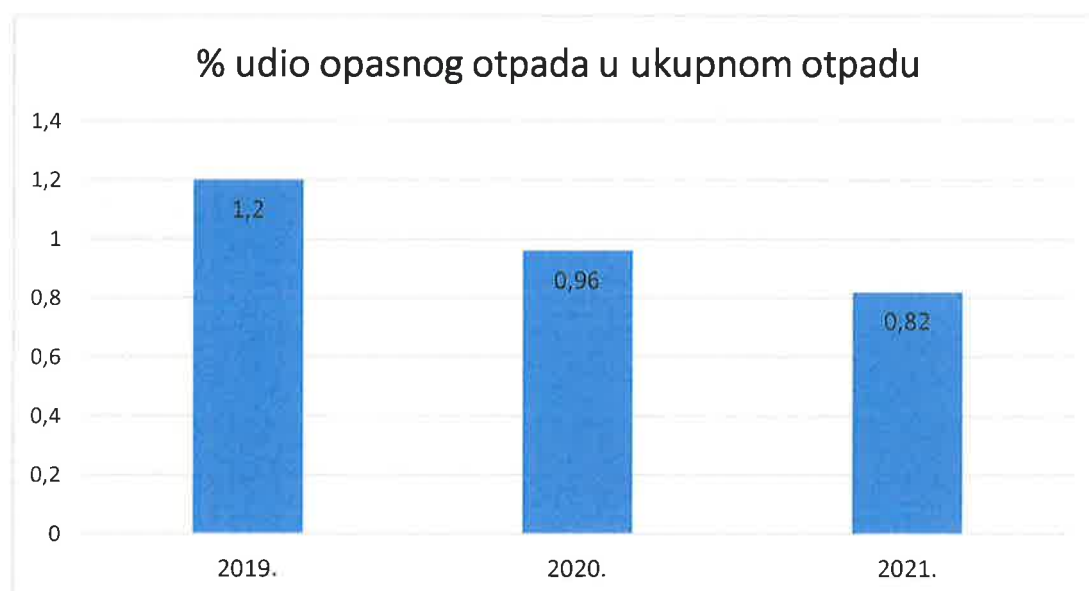
Kako bi smanjili ukupnu količinu proizvedenog otpada, otpad se razvrstava na mjestu nastanka prema pojedinim vrstama otpada, privremeno skladišti i predaje ovlaštenoj osobi za sakupljanje, prijevoz, obradu, oporabu ili zbrinjavanje.

Opasni/neopasni otpad

Pregled težina otpada prema vrsti za period 2019.-2021.

Vrste otpada	2019.		2020.		2021.	
	t	%	t	%	t	%
Neopasni	1.022,67	98,8	1.169,93	99,04	1.174,56	99,18
Opasni	12,29	1,2	11,35	0,96	9,74	0,82

Najveći udio u neopasnom otpadu imaju ambalažni papir i karton, ambalažna PE i PP folija, otpadni metal i materijali neprikladni za potrošnju ili preradu. Udio opasnog otpada je minoran i godinama u padu.

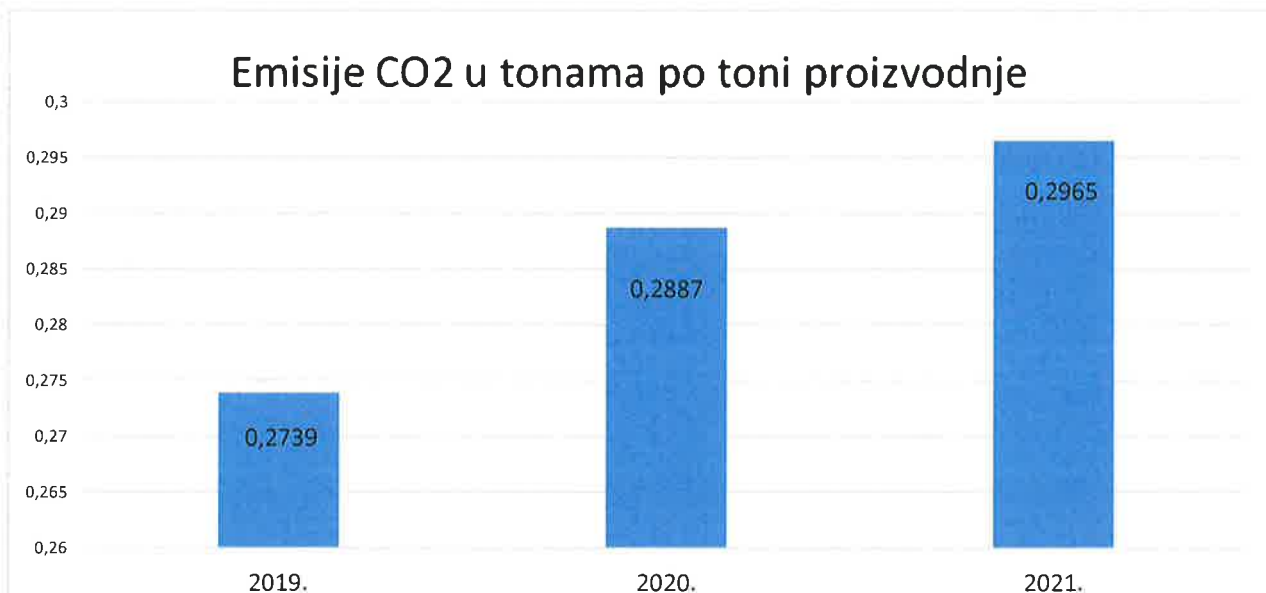
Vrste neopasnog otpada	2019.		2020.		2021.	
	tone	%	tone	%	tone	%
Komunalni otpad	292,88	28,6	229,41	19,61	239,98	20,43
Tehnološki otpad	729,79	71,4	940,52	80,39	934,584	79,57

Emisije u zrak

Izravne emisije u zrak posljedica su izgaranja zemnog plina koji se koriste za potrebe proizvodnje sekundarnih energenata i Tvornice keksa i vafla za proizvodnju gotovih proizvoda, a uključuju izgaranje zemnog plina.

Za održavanje potrebnih klimatskih uvjeta u tehnološkim i ostalim radnim prostorijama koriste se rashladni i klimatizacijski uređaji koji za svoj rad koriste tvari koje utječu na ozonski sloj. Održavanje ovih uređaja i sustava u radu povjereno je ovlaštenim ugovornim partnerima čija dužnost je, između ostalog, ekološki zbrinuti zamijenjene radne tvari. U promatranom razdoblju nije bilo slučajeva nekontroliranog istjecanja tvari koje oštećuju ozon.

Emisije u zrak su u granicama dozvoljenih vrijednosti sukladno zakonskim propisima.

	2019.	2020.	2021.
CO₂ tone / tona gotovog proizvoda	0,2739	0,2887	0,2965

ODGOVORNO PONAŠANJE U LANCU OPSKRBE

Odgovorno ponašanje u lancu opskrbe u skladu je s Misijom i u duhu više od sto godina tradicije proizvodnje. Grupa zapošljava visokokvalificirane stručnjake u svim segmentima nabave, proizvodnje, distribucije i prodaje, i njihova stručnost osigurava da je lanac opskrbe u skladu sa standardima odgovornog ponašanja.

Sa stanovišta održivosti i društveno odgovornog poslovanja u lancu opskrbe najosjetljivije sirovine su kakao i biljne masti. S obzirom na porijeklo navedenih sirovina (zemlje jugoistočne Azije i Afrike) posebno se vodi računa o izboru proizvođača. Kraš prilikom nabave sirovina bira proizvođače koji jamče vrhunsku kvalitetu i održivost proizvoda i koji su certificirali svoj lanac dobavljača te razvili vlastite programe koji se odnose na poštivanje ljudskih prava i odgovorno društveno poslovanje. Biljne masti na bazi palme nabavljaju se od dobavljača koji imaju RSPO certifikat (Roundtable on Sustainable Palm Oil).

Ambalaža koja je korištena na ulazu u proizvodni proces za pakiranje upotrijebljenih sirovina odgovorno se odlaže za recikliranje, s tim da se 1/3 sirovina nabavlja u cisternama bez korištenja bilo kakve ambalaže. Kod razvoja proizvoda primarno se vodi računa o kvaliteti i sigurnosti hrane, pa se za pakiranje gotovih proizvoda koristi materijale iz primarnih izvora i materijale koji štite proizvod od nepovoljnih vanjskih utjecaja i migracije štetnih tvari. Uz uvažavanje ovog primarnog principa: zaštita zdravlja i sigurnost potrošača, za primarno pakiranje gotovih proizvoda gdje god je moguće koriste se ekološki povoljniji materijali sukladno tehničko-tehnološkim mogućnostima, npr. zamjena celofana. Nadalje, stalnim inovacijama i praćenjem tehnološkog napretka na polju ambalaže, kontinuirano se smanjuje ukupna količina ambalažnog materijala potrebnog za pakiranje jedinice proizvoda. U području transportnih pakiranja koristi se ambalaža pretežno napravljena od reciklirane sirovine. Vodeći se ovim principima Grupa razvija nove proizvode, inovira postojeće, te je u stalnom procesu poboljšanja prema najnovijim standardima i dostignućima tehnologije, kvalitete, sigurnosti i održivosti.

Važan segment odgovornog poslovanja je sigurnost potrošača. Već kod izbora dobavljača sirovina i ambalaže i njihovog uključivanja u lanac opskrbe Kraša ocjenjuje se da li dobavljač posjeduje međunarodne certifikate vezane uz sigurnost hrane i zaštitu okoliša: ISO 22000, IFS, BRC, FSSC 22000, ISO 14001, ISO 50001. Sve sirovine koje se koriste za proizvodnju proizvoda su 100% NON GMO. To je osigurano putem specifikacija koje sadrže zahtjev dobavljačima da ni jedan ulazni proizvod ne smije biti genetski modificiran niti imati porijeklo od genetski modificirane sirovine.

Utjecaj poduzeća veličine Grupe na lokalnu zajednicu kroz odgovorno ponašanje u lancu opskrbe može biti višestruko koristan za lokalno gospodarstvo, pa svjesni ove činjenice posebno se razvijaju odnosi s poslovnim partnerima na lokalnom nivou. Većina dobavljača koji čine lanac opskrbe su lokalni dobavljači. 60% količina potrebnih sirovina nabavlja se na

hrvatskom tržištu, a 100% višnje u alkoholu, prepoznatljiv sastojak Griotte, koristi se iz vlastitih nasada. Više od 90% ambalaže nabavlja se na hrvatskom tržištu, a dobavljači ambalaže su često mala i srednja poduzeća u manjim sredinama čime se potiče razvoj tih sredina i zaposlenost.

LJUDSKA PRAVA, PRAVA RADNIKA I STRUKTURA ZAPOSLENIH

Poštivanje ljudskih prava predstavlja jedno od osnovnih načela poslovanja, koje je ugrađeno u sve interne akte Društva.

U Krašu se poštuje integritet i osobnost pojedinca, uvažava se i promiče raznolikost kao izvor talenta, kreativnosti i iskustva. Ne tolerira se diskriminacija, po bilo kojoj osnovi.

Zaštita dostojanstva radnika, zajamčena Zakonom o radu, ugrađena je u Kolektivni ugovor za radnike Kraš d.d. kojim je utvrđen postupak ostvarivanja prava radnika na zaštitu dostojanstva. U skladu s tim, imenovan je radnik u Društvu čija je obveza primati i rješavati pritužbe u svezi zaštite dostojanstva radnika. U 2021. godini nije bilo pritužbi vezanih za zaštitu dostojanstva radnika.

Zaštita osobnih podataka radnika regulirana je Kolektivnim ugovorom i nizom internih akata koji uređuju poslovne procese u kojima se obrađuju osobni podaci radnika, a sve sukladno važećim propisima o zaštiti i obradi osobnih podataka.

Osiguranje i održavanje poticajnog i ugodnog radnog okruženja u kojem posao predstavlja zadovoljstvo, uvjet je postizanja izvrsnosti u poslovanju. Iz navedenog razloga, prava radnika i uvjeti rada na vrhu su ljestvice prioriteta Društva.

Kraš poštuje i osigurava sva prava iz radnog odnosa propisana zakonima i Ustavom Republike Hrvatske, koja je ugradio u Kolektivni ugovor i ostale interne akte Društva.

U Krašu dugi niz godina aktivno djeluje Sindikalna podružnica Sindikata zaposlenih u poljoprivredi, prehrambenoj i duhanskoj industriji i vodoprivredi Hrvatske (PPDIV).

Kolektivnim ugovorom osigurana su dodatna prava radnika, kao što su jednokratni dodatak na plaću za korištenje godišnjeg odmora (regres), božićnica i božićni poklon za dijete, jubilarne nagrade, te novčane potpore zbog bolovanja dužeg od 90 dana, u slučaju smrti člana uže obitelji ili kao pomoć obitelji umrlog radnika.

Na prijedlog ili uz suglasnost Sindikata Uprava Društva može odobriti i druge novčane potpore radnicima, poput pokrića troškova liječenja, potpore djetetu umrlog radnika i sl.

Radnici svoje pravo sudjelovanja u odlučivanju ostvaruju i putem Radničkog vijeća. Zadatak Radničkog vijeća je štititi i promicati interese radnika savjetovanjem, suodlučivanjem ili pregovorima o pitanjima važnim za položaj radnika. Uprava Društva redovno izvještava Radničko vijeće o stanju i rezultatima poslovanja, razvojnim planovima i njihovom utjecaju na gospodarski i socijalni položaj radnika te poštuje obvezu dobivanja prethodne suglasnost, ili obvezu prethodnog savjetovanja sa Radničkim vijećem prilikom odlučivanja o pojedinim pravima radnika, sukladno Zakonu o radu.

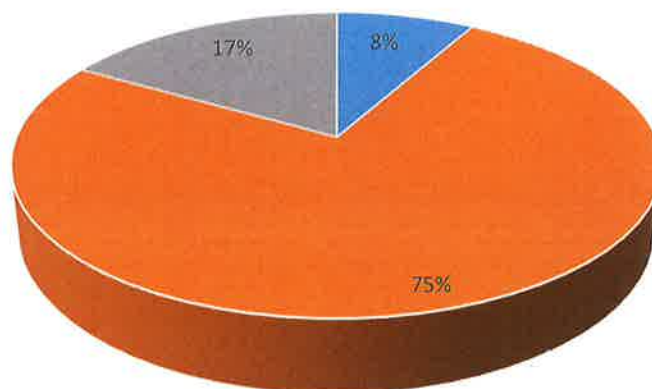
Struktura zaposlenih

Grupa zapošljava 2.343 radnika na kraju 2021. godine, od čega 1.547 radnika u Društvu, 411 radnika u Miri Prijedor, 354 radnika u Karolini Osijek, dok je u ovisnim komercijalnim društvima zaposlen 31 radnik.

Tijekom 2021. godine u Društvu je zaposleno 268 novih radnika od čega 248 radnika (92,54%) na određeno te 20 (7,46%) radnika na neodređeno vrijeme, a 186 radnika je prestalo s radom. Status iz radnog odnosa na određeno vrijeme u neodređeno promijenilo je 46 radnika.

Kvalifikacijska struktura - Društvo

Ustanova	Broj zaposlenih
Osnovna škola	129
Srednja škola	1.159
Viša škola i fakultet	259
Ukupno	1.547

■ Osnovna škola ■ Srednja škola ■ Viša škola i fakultet

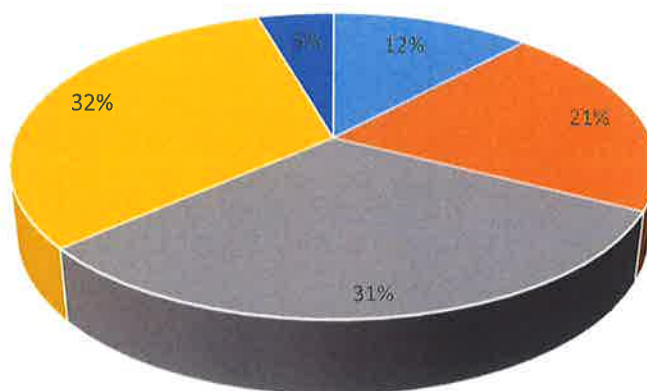
Struktura radnika prema radnom statusu - Društvo

	Broj zaposlenih	Na neodređeno vrijeme	Na određeno vrijeme
01.01.2021.	1.443	1.399	44
31.12.2021.	1.547	1.347	200

U 2021. godini 87% naših radnika bilo je zaposleno na neodređeno vrijeme, a samo 13% na određeno vrijeme.

Dobna struktura - Društvo

Dob zaposlenih	Broj zaposlenih
< 29	183
30 - 39	319
40 - 49	480
50 - 59	495
> 60	70
Ukupno	1.547

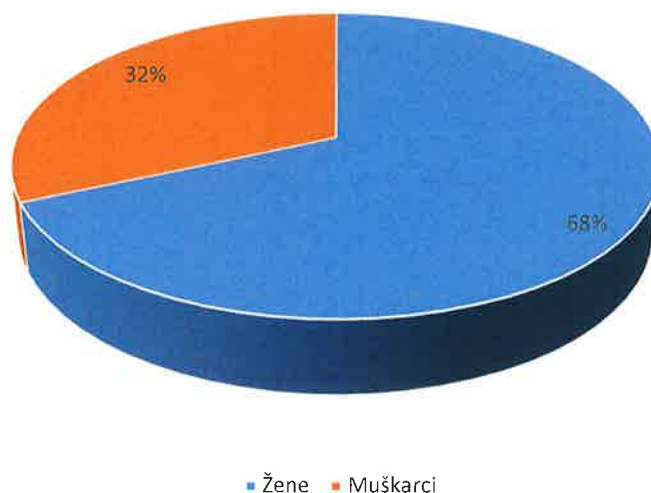

■ < 29 ■ 30 - 39 ■ 40 - 49 ■ 50 - 59 ■ > 60

Prosječna dob zaposlenih na dan 31.12.2021. godine bila je 44 godine.

Rodna pripadnost - Društvo

Rodna pripadnost	Broj zaposlenih
Žene	1.056
Muškarci	491
Ukupno	1.547

ZAŠTITA NA RADU

Zaštita na radu je interdisciplinarno i multidisciplinarno područje različitih znanstveno istraživačkih aktivnosti tj. skup tehničkih, zdravstvenih, pravnih, psiholoških, pedagoških i drugih aktivnosti s pomoću kojih se otkrivaju i otklanjaju opasnosti i štetnosti koje mogu ugroziti život i zdravlje osoba na radu. Kultura zaštite zdravlja i sigurnosti na radu podrazumijeva pravo na sigurno i zdravo radno mjesto na svim razinama, a prioritet se uvijek daje načelima prevencije ozljeda na radu, nezgoda i profesionalnih bolesti, drugih bolesti u svezi s radom te zaštita radnog okoliša. Prema Zakonu o zaštiti na radu i drugim propisima iz područja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na radu, poslodavac je obavezan provoditi mjere zaštite na radu kako bi se rizik od ozljeda na radu doveo na prihvatljivu razinu. Sukladno navedenom, Kraš je u svoje temeljne odrednice poslovanja ugradio provedbu svih propisa iz područja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, kao i odredbi konvencija Međunarodne organizacije rada koje se tiču predmeta našeg poslovanja.

Prema ESAW metodologiji ozljede na radu smo podijelili na ozljede nastale na uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca, na putu kuća/posao i obratno te na službenom putu tj. putovanju po nalogu poslodavca. Na poslovima s posebnim uvjetima rada ukupno je zaposleno 450 radnika. Za sve radnike se provode prethodni i periodički liječnički pregledi za poslove koje obavljaju. U evidenciji ozljeda na radu ukupno je u 2021. godini evidentirano 56 ozljeda. Od ukupnog broja ozljeda na radu, 31 ozljeda se dogodila na mjestu rada, 22 ozljede se dogodile na putu kuća/posao i obratno te 3 ozljede se dogodile na službenom putu. Zbog ozljeda na radu izgubljeno je 1903 dana bolovanja.

Prevenција ozljeda usmjerena je na identifikaciju potencijalnih opasnosti i nesigurnih uvjeta rada te zdravstvenih i sigurnosnih rizika, eliminaciju istih, primjenu mjera nadzora, postavljanje propisanih znakova upozorenja i uputa za siguran način rada, ispitivanje radne opreme te uporabu propisanih osobnih zaštitnih sredstava. Svojim radnicima Kraš osigurava provedbu osposobljavanja za rad na siguran način i to prilikom zapošljavanja, u slučaju premještanja radnika na drugo mjesto, prilikom uvođenja nove tehnologije ili nove tehnološke opreme i kada se promjene rizici na radnom mjestu. Isto tako redovno se obnavljanju znanja

za rad na siguran način radnicima u proizvodnim procesima s većim rizicima od nastanka ozljeda te onim radnicima koji su se vratili na posao nakon ozljede na radu.

Za sve svoje radnike Društvo je ugovorilo i policu dodatnog zdravstvenog osiguranja, koja radnicima tijekom ugovorenog perioda pruža mogućnost obavljanja sistematskih pregleda i dodatnih specijalističkih pregleda prema potrebi.

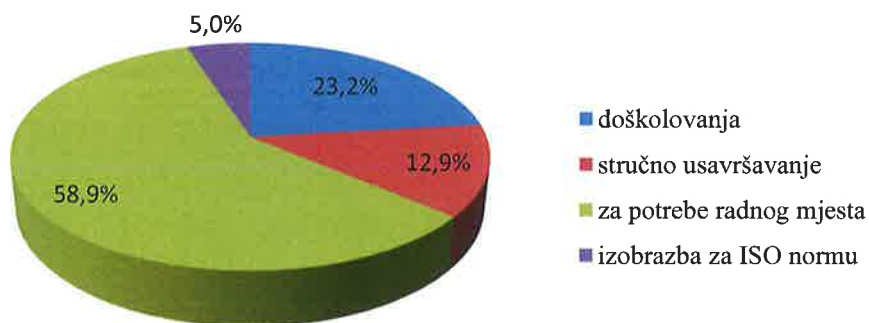
Tijekom godine Društvo održava redovite sastanke Odbora zaštite na radu (najmanje dva puta godišnje), na kojima se podnosi izvješće i analizira primjena pravila zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, definiraju se uzroci nastanka ozljeda na radu te se u skladu s tim predlažu preventivne mjere u svrhu smanjenja rizika od ozljeda, nezgoda i profesionalnih bolesti s ciljem smanjenja broja ozljeda i dana bolovanja. Dakle, zaštita na radu predstavlja bitan čimbenik kvalitete, jer kvalitetu prvenstveno stvaraju zdravi i dovoljno osposobljeni radnici u svojim radnim odnosima i procesima.

EDUKACIJA I RAZVOJ ZAPOSLENIH

Obzirom na činjenicu da su znanje, vještine i sposobnosti zaposlenih, kao i njihov razvoj i usavršavanje, ključ uspjeha na globalnom tržištu, dugi niz godina ulažu se značajna sredstva u razvoj zaposlenih kroz različite programe.

Svjesni potrebe poticanja cjeloživotnog obrazovanja nastojimo omogućiti zaposlenima usvajanje znanja, vještina i navika koje su im potrebne u radu s novim tehnologijama, u inovacijama, te poticati kreativnost i razvoj stilova suradnje i razumijevanja.

Ovisno o potrebama radnog mjesta, osobito o potrebi stjecanja znanja i vještina za učinkovitu provjeru, održavanje i primjenu svih sustava kvalitete te razvojnim potrebama pojedinca, tijekom 2021. godine uslijed nove organizacije te osposobljavanja za rad na siguran način, radnici su bili uključivani u obrazovne aktivnosti. Uključivanje pojedinih zaposlenika u obrazovne aktivnosti iz aspekta sustava kvalitete te potrebe radnog mjesta proizlazi iz razloga organizacijskih promjena u Društvu. U 2021. godini u ukupnom iznosu investiranih sredstava za edukaciju zaposlenih u Društvu stručna usavršavanja sudjeluju s 12,9%, osposobljavanja za potrebe radnog mjesta s 58,9 %, izobrazba za ISO normu 5,0 % a doškoloavanja s 23,2%.

Interne i vanjske edukacije

U 2021. godini zbog pandemije COVID-19 radnici su većinom participirali u online edukacijama koje su se odnosile na unapređenje socijalno-poslovnih vještina ili su pratile novosti u zakonodavstvu i načinima poslovanja ili su se pak odnosile na obvezna osposobljavanja za potrebe radnog mjesta. Online edukacije pokazala su se kao izvrstan motivacijski faktor i način da se u doba pandemije nastavi rast i razvoj zaposlenih.

Uvođenje u posao i pripravništvo

Uvođenje u posao odnosno pripravništvo sa stručnim mentorstvom, usmjerenjem i podrškom je izuzetno važan početak profesionalnog razvoja svakog novozaposlenog, posebno mladih ljudi koji se prvi puta zapošljavaju.

Društvo provodi strukturirani pripravnički program u trajanju od 6 do 12 mjeseci u kojem se pripravnike u specijalističkom dijelu, uz vodstvo i podršku mentora, usmjerava na stalno propitivanje, provjeravanje, istraživanje, mijenjanje i unapređivanje svojih znanja i vještina stečenih tijekom školovanja. Takav program omogućava pripravnicima kraće vrijeme potrebno od ulaska u kompaniju do početka samostalnog odrađivanja radnih zadataka. U 2021. godini zbog pandemije COVID-19 u prilagođenom programu pripravništva bilo su uključeno 4 pripravnika.

Proces uvođenja u posao je strateški proces kojem je glavni cilj da novozaposlenim radnicima omogući stjecanje kompetencija potrebnih za savladavanje zahtjeva organizacije kao i samog radnog mjesta. To je ujedno i proces socijalizacije, upoznavanje s misijom i vizijom, strateškim odrednicama i ključnim vrijednostima, kao i samom djelatnošću, organizacijskom strukturom i kulturom Društva. Osim općeg informiranja o Društvu, program uvođenja podrazumijeva i strukturirane stručne sadržaje kojima se novozaposlenim radnicima želi omogućiti lakše i efikasnije snalaženje u užoj radnoj okolini. U 2021. godini programe uvođenja u posao završilo je 268 novozaposlenih radnika.

SURADNJA SA DRUŠTVENOM ZAJEDNICOM I UTJECAJ NA DRUŠTVO

Stručne prakse i posjete

Kraš već dugi niz godina uspješno surađuje s više srednjoškolskih i visokoškolskih ustanova iz cijele Hrvatske. U 2021. godini nakon dugogodišnje uspješne suradnje s Tehničkom školom Ruđera Boškovića potpisan je Sporazum o partnerstvu u provedbi projekta „Uspostava regionalnih centara kompetentnosti u strukovnom obrazovanju u (pod)sektorima: strojarstvo, elektrotehnika i računalstvo, poljoprivreda i zdravstvo“ kojim smo se aktivno uključili u razvoj strukovnog obrazovanja u RH.

U 2021. godini, dok su mjere sprečavanja zaraze COVID-19 dozvoljavale, na stručnoj praksi bilo je 266 učenika iz strukovnih srednjih škola. Neovisno o mjerama za sprječavanje zaraze COVID-19 nastavili smo pomagati studentima u izradi studentskih radova, sudjelovali u istraživanjima doktoranada i slično.

Epidemiološke mjere uvelike su oblikovale Kraševе aktivnosti i u 2021. godini te su napravljene brojne prilagodbe s ciljem zaštite zdravlja i sigurnosti zaposlenika, potrošača i drugih pripadnika šire društvene zajednice. Tako su privremeno obustavljene sve posjete tvornici te će se s njima, primarno u cilju edukacije mlađih generacija, nastaviti kad će to epidemiološka situacija dozvoljavati.

Krašograd

Održiv razvoj i ekologija sastavni su dijelovi svih planova poslovanja i razvoja tvrtki u najširem smislu. Šireći ideju o proizvodnji i radu na društveno odgovoran, ekološki prihvatljiv i održiv način, Kraš je izgradio obiteljsko izletište u Bratini, smješten u blizini Zagreba. Svi objekti na posjedu i pripadajući sadržaji pričaju lijepu etnoprču, od drvenih kućica čiji su apartmanski kapaciteti planirani za smještaj stotinjak osoba do restorana s originalnom ponudom specijaliteta.

Navedeni objekti na imanju sagrađeni su od prirodnih materijala, drva i kamena, dok se poljoprivredni uzgoj obavlja prema najvišim standardima ekoproizvodnje. Zbog specifične epidemiološke situacije u prošloj godini, da bi zaštitili zdravlje djelatnika i posjetitelja, kao omiljena destinacija za obiteljske izlete i druženja Krašograd je radio u prilagođenim uvjetima te tako ugostio posjetitelje koji su mogli uživati u njegovoj raznolikoj ponudi.

S početkom prosinca organiziran je i Advent u Krašogradu, u kojem je tad prvi put postavljeno veliko klizalište upotpunjeno drugim zabavnim sadržajima i bogatom prigodnom gastronomskom ponudom.

Sponzorstva

Kraš u skladu s društveno odgovornim poslovanjem podržava održavanje kulturnih, obrazovnih i sportskih događanja. Osim različitih programa namijenjenih djeci, pažljivo se biraju i podupiru kulturna i sportska događanja pri čemu se prednost daje značajnim projektima za hrvatsko društvo i projektima koji promoviraju prave vrijednosti.

Kao dugogodišnji partner festivala Kraš je ponosno podržao 72. izdanje Dubrovačkih ljetnih igara te tako još jednom potvrdio svoju predanost promociji i zaštiti kulture i baštine naše zemlje.

Tijekom 2020. i 2021. godine uključili smo se u inicijativu Jednake (digitalne) prilike za sve koju je pokrenula udruga Professional Women's and Men's Network Zagreb u suradnji s udrugom Obitelji 3plus. Na taj smo način dali doprinos smanjenju digitalnog jaza među djecom koja nemaju adekvatan pristup računalnoj opremi i internetu te pružanju jednakih digitalnih prilika za stjecanje digitalnih vještina koje je posebno važno u vremenima kad je većina nastavnog programa bila izvedena u online obliku.

Kraš je u 2021. godini u kojoj obilježava 110 godina postojanja podržao košarkaški klub Cibonu, koja slavi 75 godina postojanja. Svrha je sponzorstva dati im vjetar u leđa kako bi ostvarili što bolje rezultate i sportske uspjehe.

Humanitarne donacije i potpore projektima

Humanitarne akcije i donacije oduvijek su dio Kraševog društveno odgovornog poslovanja, bilo da je riječ o pomoći pojedincima ili udrugama i ustanovama.

Preko Humanitarne zaklade za djecu Hrvatske uplaćuju se mjesečni novčani prilozi na adrese pedesetoro djece socijalno ugroženih obitelji.

Kraš redovito godišnje pomaže zakladi Ivan Bulić u davanju potpore najboljim studentima, mladim istraživačima, te projektima i radovima osoba koje svojim aktivnostima i rezultatima daju poseban i trajan doprinos struci za promicanje biotehnologije, prehrambene tehnologije i nutricionizma, području pekarstva, slastičarstva i konditorstva.

Aktivno u kompaniji djeluje i Udruga branitelja Domovinskog rata koja organizira i provodi raznovrsne programe i aktivnosti namijenjene svojim članovima.

Udruga umirovljenika Kraša je članica Sindikata umirovljenika Hrvatske koja okuplja preko 300 članova i radi na organizaciji izleta, druženja, predavanja, pružanja pomoći nemoćnim i bolesnim članovima i kolegama.

Odmah nakon razornih potresa kompanija se uključila u pomaganje potrebitima te je u dogovoru s nadležnim institucijama promptno slala humanitarnu pomoć. Posebno osjetljivi na najmlađe i najnezaštićenije članove društva, za blagdansko vrijeme koncem godine kompanija je podijelila slatke pakete pomoći.

U povodu Majčinog dana i Međunarodnog dana primalja Kraš je uputio donaciju PreKrašnih kolačića rodilištima diljem Hrvatske. Više od 3.000 paketa razveselilo je roditelje i pacijentice, ali i medicinsko osoblje u 32 rodilišta

Kraš je u povodu Svjetskog dana hrane donirao tonu proizvoda u vrijednosti gotovo 50 tisuća kuna Hrvatskom Crvenom križu za opskrbu njihovih socijalnih samoposluga namijenjenih socijalno ugroženim obiteljima i pojedincima diljem Hrvatske.

Kraševi su se zaposlenici i u 2021. godini u velikom broju odazvali i dobrovoljnom darivanju krvi organiziranom u prostorima kompanije.

Također, Kraš sustavno daje donacije udrugama i ustanovama koje brinu o najosjetljivijim skupinama građana, poput domova za umirovljenike ili nezbrinutu djecu.

Društveno odgovorno poslovanje

Odgovornost u poslovanju ogleda se i uspostavljanju i očuvanju kvalitetnih odnosa sa svim dionicima koji se temelje na međusobnom poštivanju i uvažavanju. Kraš njeguje otvoren i transparentan odnos s potrošačima, osluškujući njihove želje i potrebe i stavljajući najveći naglasak na kvalitetu proizvoda. Sa svojim dobavljačima i drugim poslovnim partnerima surađuje s naglaskom na uzajamno zadovoljstvo i korist. Dobrobit zaposlenika najvažnija je odrednica poslovanja kompanije, stoga je u 2021. godini potpisan novi dodatak kolektivnom ugovoru kojim su zadržane sve dosadašnje pogodnosti iznad zakonom propisanih, ali i određeno povećanje osnovice za izračun plaće za sve zaposlenike kojima se iznos obračunava s pomoću koeficijenta. Ukupno ulaganje u povećanje plaća zaposlenika na razini čitave Grupe, počevši od 1. siječnja 2022. godine, tako će iznositi 14 milijuna kuna godišnje.

Kraš d.d., kao članica Poslovne inicijative Dobra Hrvatska doprinosi jačanju društveno odgovornog poslovanja objavljivanjem primjera naše dobre prakse iz područja DOP-a u „Učinkovitom menadžeru“ te na portalu www.odgovorno.hr.

Kraš d.d. članica je Zajednice za društveno odgovorno poslovanje HGK te aktivno sudjeluje u radu zajednice.

POSLOVNO PONAŠANJE, KORPORATIVNO UPRAVLJANJE I BORBA PROTIV KORUPCIJE

Odgovorno i etičko ponašanje osnovna je antikoruptivna mjera, stoga se kontinuiranim provođenjem aktivnosti poput usvajanja kodeksa i programa, edukacije radnika i unaprjeđenjem poslovnih procesa osigurava ostvarenje cilja koji se ogleda u poštivanju prisilnih propisa i dobrih poslovnih običaja.

Kodeks poslovnog ponašanja u Krašu

Kodeks poslovnog ponašanja je vodič za svakodnevno poslovno djelovanje radnika Kraša te sadrži osnovne smjernice kojih su se svi dužni pridržavati u svakodnevnom radu. Svrha je Kodeksa stvaranje i održavanje prepoznatljivog stila ponašanja utemeljenog na vrijednostima na kojima je zasnovana kompanija i koji je građen kroz višestoljetnu tradiciju.

Pridržavanje pravila Kodeksa utječe na ukupnu radnu atmosferu te stvara prepoznatljivi identitet kompanije u odnosu na konkurenciju, utječe na odnos potrošača prema kompaniji, kao i na povjerenje dioničara, investitora, poslovnih partnera i cjelokupne javnosti.

Poslovno ponašanje opisano Kodeksom definira područja poslovnog ponašanja u Društvu, kao i poslovnog ponašanja u zajednici.

Program usklađenosti poslovanja s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja

Program usklađenosti poslovanja s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja predstavlja interni dokument Društva kojim se osigurava postizanje nekoliko različitih, ali međusobno komplementarnih ciljeva.

Prije svega, Programom se nastoji osigurati ublažavanje rizika Društva od povrede propisa o zaštiti tržišnog natjecanja, a istovremeno se izgrađuje i unaprjeđuje korporativna kultura Društva.

Također, učinkovita provedba Programa predstavlja dodatnu edukaciju čime radnici usvajaju nova znanja i vještine.

U skladu s navedenim imenovan je Tim za praćenje propisa i savjetovanje radnika Društva iz područja tržišnog natjecanja, čiji je zadatak pratiti propise iz područja tržišnog natjecanja, osigurati stručnu podršku radnicima u području zaštite tržišnog natjecanja te redovito izvještavati Upravu o provođenju Programa.

Kodeks korporativnog upravljanja

Kao poslovni subjekt čije su dionice uvrštene na Zagrebačku burzu, Kraš se razvija i djeluje u skladu s dobrom praksom korporativnog upravljanja te nastoji svojom poslovnom strategijom, poslovnom politikom, ključnim internim aktima i poslovnom praksom doprinijeti transparentnom i učinkovitom poslovanju i kvalitetnijim vezama s poslovnom sredinom u kojoj djeluje.

Uprava i Nadzorni odbor Društva donijeli su u listopadu 2020. godine novi vlastiti Kodeks korporativnog upravljanja KRAŠ d.d. Zagreb kojim je zamijenjen Kodeks korporativnog upravljanja Kraš d.d. Zagreb iz srpnja 2008. godine.

Cilj novog Kodeksa korporativnog upravljanja KRAŠ d.d. Zagreb je unaprijediti već uspostavljene visoke standarde korporativnog upravljanja i transparentnosti poslovanja Društva radi olakšanja pristupa kapitalu uz niže troškove, s obzirom na to da su jasno definirane procedure korporativnog upravljanja, koje se temelje na prepoznatljivim međunarodnim standardima, jedan od osnovnih kriterija za donošenje odluke o investiranju.

Novi Kodeks korporativnog upravljanja Kraš d.d. Zagreb usklađen je s Kodeksom korporativnog upravljanja kojeg su u listopadu 2019. usvojili HANFA i Zagrebačka burza, te je objavljen na internet stranici Društva.

Ciljevi i načela korporativnog upravljanja Društva izvode se iz sljedećih principa:

- poslovanje u skladu s važećim propisima zemalja u kojima obavlja svoju djelatnost,
- zadovoljavanje najviših standarda kroz organizaciju poslovanja i primjena suvremenih poslovnih načela u svim aktivnostima i odnosima Društva u svim područjima rada,
- primjena priznatih međunarodnih smjernica i ugradnja u svoju poslovnu praksu i procedure.

Temeljna načela Kodeksa su:

- transparentnost poslovanja
- jasno razrađene procedure za rad Nadzornog odbora, Uprave i drugih organa koji donose važne odluke
- izbjegavanje sukoba interesa
- djelotvoran sustav upravljanja i odgovornosti.

Društvo na internetskim stranicama Kraša i Zagrebačke burze u zakonom propisanom roku svake godine za prethodnu poslovnu godinu objavljuje Godišnji upitnik sastavljen sukladno Kodeksu korporativnog upravljanja koji je preporuka Zagrebačke burze i HANFA-e.

STRUKTURA DIONIČARA KRAŠA d.d., PROMET DIONICAMA, DIVIDENDE I VLASTITE DIONICE na dan 31.12.2021. godine

Temeljni kapital Kraš d.d. Zagreb na dan 31.12.2021. godine

Temeljni kapital Kraš d.d. Zagreb iznosi 599.448.400,00 kuna i podijeljen je na 1.498.621 redovnu dionicu KRAS-R-A pojedinačnog nominalnog iznosa od 400,00 kuna. Svaka dionica daje pravo na jedan glas na glavnoj skupštini Kraš d.d. Zagreb.

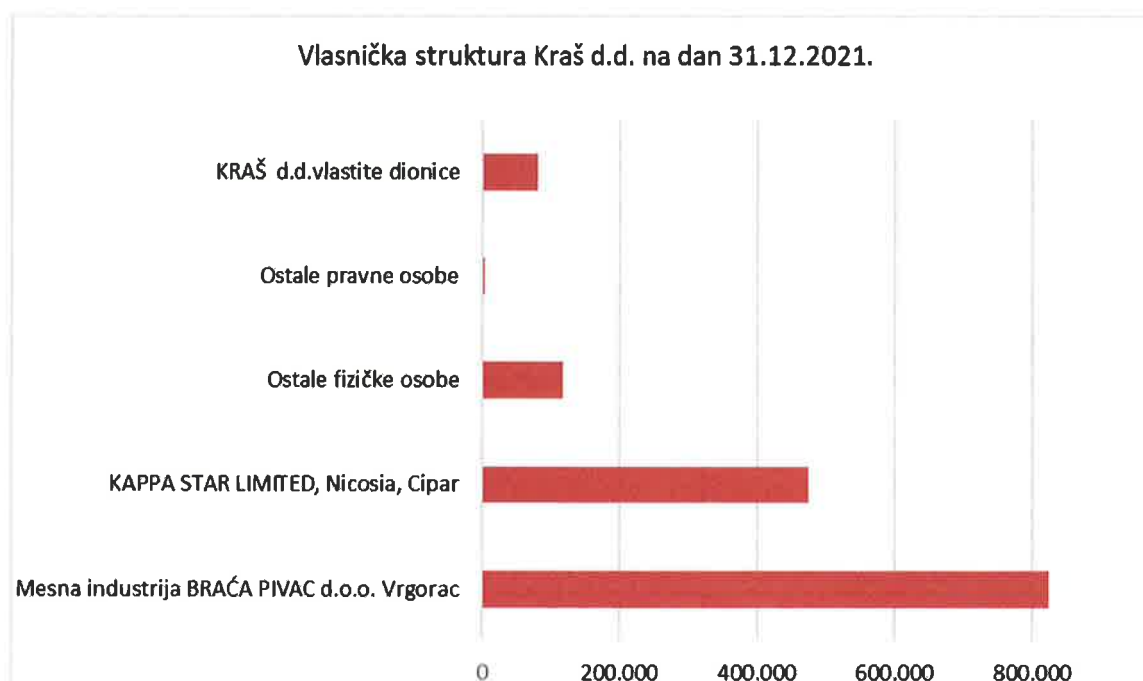
Sve redovne dionice koje je Kraš d.d. izdao imaju isti međunarodni identifikacijski broj vrijednosnog papira KRAS (ISIN broj) i međunarodnu identifikacijsku oznaku pravnog subjekta (zseLEI oznaku).

ISIN oznaka vrijednosnice Kraš je HRKRASRA0008, a pravni subjekt Kraš nosi zseLEI oznaku 74780000N00HZTWVU688.

Struktura dioničara Kraš d.d. Zagreb na dan 31.12.2021. godine

Na dan 31.12.2021. godine Kraš d.d. ima izdanih 1.498.621 redovnih dionica na ime (oznake KRAS), koje su u vlasništvu 1.905 dioničara te u trezoru Kraš d.d. Zagreb.

Redni broj	Dioničar	Broj dionica	%-tni iznos od ukupnog broja dionica
		31.12.2021.	31.12.2021.
1	Mesna industrija BRAĆA PIVAC d.o.o. Vrgorac	823.677	54,96%
2	KAPPA STAR LIMITED, Nicosia, Cipar	474.341	31,65%
3	Ostale pravne osobe	4.016	0,27%
4	Ostale fizičke osobe	117.302	7,83%
5	KRAŠ d.d.vlastite dionice	78.949	5,27%
	KRAŠ d.d.vlastite dionice - na računu SKDD d.d. povjereništvo radi pripajanja Karoline Krašu	336	0,02%
	SVEUKUPNO:	1.498.621	100,00%

Prvih 10 dioničara na dan 31.12.2021. godine		
Dioničar	Broj dionica	Udio u temeljnom kapitalu
	kom	%
MESNA INDUSTRIJA BRAĆA PIVAC d.o.o. Vrgorac	823.677	54,96%
RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d. Zagreb/KAPPA STAR LIMITED d.o.o.Nicosia, Cipar	474.341	31,65%
KRAŠ d.d. Zagreb - trezorski račun	78.949	5,27%
KRAŠ d.d. Zagreb - vlastite dionice na računu SKDD d.d. povjereništvo radi pripajanja Karoline Krašu	336	0,02%
HRVATSKI ZAVOD ZA TRANSFUZIJSKU MEDICINU	2.000	0,13%
MARIJA ZORIĆ	1.857	0,12%
BORIS JUKIĆ	1.661	0,11%
ANA MIKUŠ BEBAN	1.339	0,09%
DANIJELA LISICA	1.039	0,07%
BARICA ŠVALJEK	900	0,06%
ZVJEZDANA BLAŽIĆ	900	0,06%
OTP BANKA d.d./skrbnički račun na ime OTP INDEKSNI FOND - OIF S JAVNOM PONUDOM	817	0,05%
Ukupno	1.387.816	92,61%

Dividende

U skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, a nakon utvrđivanja i prihvaćanja godišnjih financijskih izvještaja Kraš d.d. Zagreb za pojedinu poslovnu godinu, Uprava i Nadzorni odbor predlažu glavnoj skupštini isplatu dobiti dioničarima na ime dividende, ovisno o rezultatima poslovanja, financijskom položaju i drugim čimbenicima.

Na Glavnoj skupštini održanoj 24.06.2021. godine donijeta je Odluka kojom je neto dobit KRAŠ d.d. ostvarena u poslovnoj 2020. godini u iznosu od 14.430 tisuća kuna raspoređena u zakonske rezerve u iznosu od 111,4 tisuća kuna, čime se dosegla visina od 5% temeljnog kapitala Društva. Preostala dobit u iznosu od 14.318,6 tisuća kuna raspoređena je u zadržanu dobit Društva.

Trgovanje na Zagrebačkoj burzi na Redovitom tržištu

U 2021. godini dionicama Kraša trgovalo se na uređenom tržištu kojim upravlja Zagrebačka burza u segmentu Redovito tržište i neposredno između prodavatelja i kupaca.

Ukupni volumen trgovanja Kraševim dionicama na Zagrebačkoj burzi u 2021. godini iznosio je 24.187 dionica što predstavlja 1,61% temeljnog kapitala Društva.

Tijekom godine tržišna cijena po dionici kretala se u rasponu od najniže 662,00 kune do najviše 775,00 kuna, s godišnjim prosjekom od 731,85 kuna.

U zadnjoj transakciji na kraju 2021. godine na Zagrebačkoj burzi, tržišna cijena iznosila je 760,00 kuna.

Tržišna kapitalizacija na dan 31.12.2021. godine iznosila je 1.139 milijuna kuna.

Poravnanje i namira kroz sustav Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. Zagreb

Sve dionice Kraša izdane su u nematerijaliziranom obliku, a poslove vođenja središnjeg depozitorija nematerijaliziranih dionica Kraša vodi Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. Zagreb.

Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. Zagreb obavlja poslove upravljanja sustavom poravnanja i namire transakcija sklopljenih na uređenom tržištu, te obavlja poslove prijenosa vlasništva u svezi drugih zaključenih pravnih poslova s dionicama Kraša.

Vlastite dionice

Tijekom 2021. godine nije bilo stjecanja i otpuštanja vlastitih dionica iz trezora Društva.

Društvo je dana 06.05.2021. godine podatke o vlastitim dionicama na dan 31.12.2020. godine učinilo dostupno javnosti objavom na internetskim stranicama Društva, Zagrebačke burze d.d. i Službenog registra propisanih informacija (SRPI) te putem sustava HinaOTS. Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga dostavljeno je kroz SRPI sukladno članku 474. Zakona o tržištu kapitala.

Na dan 31.12.2021. godine na trezorskom računu u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. upisano je 79.285 vlastitih dionica, što daje 5,29% udjela u temeljnom kapitalu i to kako slijedi:

- na trezorskom računu Kraš, d.d. Zagreb broj 875996, 78.949 dionica KRAS-R-A, što iznosi 5,2681% od ukupnog broja dionica;
- na računu povjerenika SKDD d.d.(0/1)/povjereništvo radi pripajanja Karoline d.o.o. Osijek Krašu d.d. Zagreb, 336 dionica KRAS-R-A, što iznosi 0,0224% od ukupnog broja dionica.

Tržišna vrijednost vlastitih dionica po oba računa na dan 31.12.2021.godine iznosi 60.256.600,00 kuna.

Nabavna vrijednost vlastitih dionica po oba računa na dan 31.12.2021.godine iznosi 40.246.603,49 kuna.

FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Društvo i Grupa su kroz svoje poslovanje izloženi sljedećim financijskim rizicima: kreditni rizik, fer vrijednost novčanog toka ili kamatni rizik, valutni rizik, tržišni rizik i rizik likvidnosti.

Upravljanje rizikom kapitala

Društvo i Grupa upravljaju svojim kapitalom na način da se osigura kontinuitet poslovanja, uz maksimiziranje povrata dioničarima kroz optimizaciju salda dugovanja i kapitala. Struktura kapitala Kraša d.d. i ovisnih društava sastoji se od dugovanja, koje uključuje kredite i zajmove, novca i novčanih ekvivalenata te vlasničke glavnice koja uključuje upisani kapital i zadržanu dobit i ostale pričuve.

Upravljanja financijskim rizikom

Društvo i Grupa su izloženi međunarodnom tržištu, odnosno podložni utjecaju promjena cijena glavnih sirovina na svjetskom tržištu koje ovise o kretanju tečaja stranih valuta, te je značajno izložena utjecaju tečajnih razlika. Financijski rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik, i rizik cijena), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik novčanog toka kamata.

Tržišni rizik

Poslovne aktivnosti izlažu Društvo i Grupu prvenstveno financijskim rizicima zbog promjene tečaja stranih valuta, kamatnih stopa te promjene cijena sirovina na svjetskom tržištu. Društvo i Grupa ne ulaze u derivativne financijske instrumente kako bi upravljalo izloženošću kamatnom i tečajnom riziku.

Valutni rizik

Društvo i Grupa su izložena tečajnom riziku prilikom kupnje sirovina i uzimanja zajmova denominiranih u drugim valutama, te kod prodaje na inozemnom tržištu. Valute koje podliježu rizicima su prvenstveno EUR i USD. Društvo i Grupa u ovom trenutku nemaju posebnih instrumenata zaštite već je isto djelomično osigurano kroz djelomičnu valutnu usklađenost imovine i obveza Društva i Grupe.

Kamatni rizik

Većina zaduženja na koja se obračunavaju kamate ugovorena su uz fiksnu kamatu stopu. Društvo i Grupa u ovom trenutku nemaju instrumenata zaštite od ovih rizika.

Kreditni rizik

Kreditni rizik, odnosi se na rizik neispunjenja ugovornih obveza drugih ugovornih strana koji će proizvesti financijski gubitak. Društvo i Grupa su usvojili politiku prema kojoj posluju samo sa kreditno sposobnim ugovornim stranama, osiguravajući prema potrebi višak osiguranja za ublažavanje rizika financijskog gubitka zbog neispunjenja ugovornih obveza. Izloženost Društva i Grupe i kreditni položaj drugih ugovornih strana su neprekidno praćeni, a ukupni iznos zaključenih transakcija je raspodijeljen između odobrenih ugovornih strana.

Potraživanja od kupaca odnose se na veliki broj kupaca, raspoređenih na različita zemljopisna područja. Kontinuirano vrednovanje potraživanja provodi se na temelju financijskog položaja kupaca i, kada je prikladno, pribavljeno je osiguranje potraživanja garancijom.

Društvo i Grupa nemaju značajniju izloženost kreditnom riziku prema nijednoj ugovornoj strani ili grupi ugovornih strana sličnih karakteristika. Kreditni rizik likvidnih sredstava je ograničen, zato jer druge ugovorne strane predstavljaju banke sa visokim kreditnim rejtingima koji su određeni od međunarodnih agencija za određivanje kreditnih rizika.

Rizik likvidnosti

Društvo i Grupa upravljaju rizikom likvidnosti održavajući prikladne pričuve, bankovna sredstva i pričuve pozajmljenih sredstava, neprekidnim praćenjem predviđenih i stvarnih novčanih tokova, te uspoređujući rokove dospijeca financijske imovine i obveza.

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Knjigovodstveni iznosi novca i novčanih ekvivalenata, te prekoračenja po bankovnim računima približni su njihovim fer vrijednostima radi kratkoročnosti tih financijskih instrumenata. Slično tomu, knjigovodstveni iznos povijesnog troška potraživanja i obveza na koje se primjenjuju uobičajeni komercijalni uvjeti kreditiranja također su približni njihovim fer vrijednostima.

Fer vrijednosti financijske imovine kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima se određuje prema cijenama koje kotiraju na tržištu.

Društvo i Grupa su u svom financijskom poslovanju postavili ciljeve kvalitete te ih putem pokazatelja i mjeri i ocjenjuje.

Ciljevi kvalitete:

- Osiguranje financijske stabilnosti i tekuće likvidnosti Društva i Grupe
- Planiranje budućih tokova novca
- Osiguranje financijskih resursa iz vanjskih izvora po najpovoljnijim uvjetima
- Pravilno utvrđivanje i predočavanje financijskih rezultata Društva i Grupe
- Praćenje izvršenja planova prodaje i proizvodnje, ostvarenja planova prihoda, rashoda i računa dobiti i gubitka

PREDVIĐANJA I PLANOVI

Planovi i predviđanja Društva i Grupe usmjereni su na daljnjem rastu i razvoju kompanije. Fokus Grupe biti će daljnji konsolidacijski procesi u svrhu operativne efikasnosti i povećanja produktivnosti kroz osuvremenjivanje tehnoloških i upravljačkih kapaciteta i procesa. Detaljna analiza tržišta osnova je za reviziju proizvodnog asortimana i u konačnicu ključni input za optimizaciju proizvodnje.

Poslovanje Društva i Grupe u 2022.g. uvelike će ovisiti o makroekonomskim okolnostima te neizvjesnim razvojem događaja sa političkom nesigurnošću na istoku Europe, rastom cijena energenata i strateških sirovina, a posljedično i sa rastom inflacije na domaćem i svim važnijim tržištima. U takvim okolnostima Društvo i Grupa planiraju u 2022.g. povećanje proizvodnje i

prodaje kako na domaćem tako i na stranim tržištima. Plan uključuje rast prihoda i optimizacija troškova.

Glavni poslovni ciljevi u 2022. godini fokusirani su na:

- jačanje tržišnog udjela na domaćem tržištu u ciljanim segmentima - po kategorijama proizvoda,
- jačanje udjela na tržištima zemalja u regiji kao i na ostalim izvoznim tržištima,
- pronalaženje novih izvoznih tržišta i veće aktivnosti na internacionalizaciji vodećih brandova u cilju povećanja udjela izvoza od najmanje 50% u ukupnom obujmu prodaje,
- provođenje strategije i marketing planova brandova Društva i Grupe i sustavno upravljanje kategorijama s fokusom na najprofitabilnije brandove,
- razvoj novih proizvoda i inoviranje postojećih proizvoda.

Glavne smjernice s ciljem očuvanja i rasta tržišnih udjela kroz rast volumena i poboljšani prodajni mix su:

- rast profitabilnosti portfelja
- jačanje i izgradnja branda
- inovacije
- poboljšanje produktivnosti asortimana

Jačanje tržišne pozicije kroz sve prodajne kanale i snažne marketinške aktivnosti temelj su za rast prodaje i prihoda. Marketinškim, investicijskim i drugim aktivnostima podržati će se najprofitabilnije kategorije i brandove. Nastaviti će se i aktivnosti i na daljnjem restrukturiranju asortimana.

Radi nastavka dugoročnog razvoja Društvo i Grupa planiraju nastaviti aktivnu investicijsku politiku kroz nabavu suvremene opreme za proizvodnju i pakiranje te daljnju informatizaciju poslovnih procesa.

PRODAJA NA TRŽIŠTIMA POVEZANIH PODUZEĆA U IZVOZU

Tržište BiH

U 2021. godini ostvarena je količinska prodaja od 5.269 tona proizvoda Grupe, što je rast od 1% u odnosu na ostvarenje 2020. godine i 4,7% manje u odnosu na plan. U ukupnoj strukturi prodaje, najveći udio u prodaji imaju proizvodi Mire (31 %), kakao proizvodi (28 %) i Karoline (27 %).

U 2021. godini promijenjen je model rada i obrade tržišta, te se uvoz i distribucija proizvoda odvija preko distributera. Tranzicijski period, primarno u 1. kvartalu 2021. godine, značajno utječe na ukupni indeks ostvarenja ispod plana i prošle godine, dok se u ostalim kvartalima prodaja stabilizirala, no ne dovoljno da bi nadoknadila pad iz prvog kvartala.

Prodaja proizvoda iz kakao grupe iznosila je 1.458 tona čime je ostvaren rast od 3,3% u odnosu na prethodnu godinu. Bombonska grupa raste 2,2%, a prodaja je iznosila 553 tone. Prodaja proizvoda iz tvornice keksa i vafla iznosila je 199 tona, što je pad od 6,1% u odnosu na 2020. Prodaja proizvoda iz Karoline iznosila je 1.425 tona, te je ostvaren rast od 8,4% u odnosu 2020.g. dok je prodaja asortimana Mire Prijedor iznosila 1.631 tonu, te je ostvaren pad od 5% u odnosu na 2020. godinu.

Odlukom Skupštine Kraš trgovine d.o.o. od 23.6.2021. promijenjeno je sjedište društva iz Širokog Brijega u Prijedor te je dana 13.7.2021. godine rješenjem nadležnog suda u Prijedoru društvo registrirano kao Kraš trgovina d.o.o., Prijedor, Ulica Kraja Aleksandra 3.

Tržište Sjeverne Makedonije

U 2021. godini ostvarena je količinska prodaja od 1.227 tona proizvoda Grupe, što je rast od 26,4% u odnosu na ostvarenje 2020. godine. U ukupnoj strukturi prodaje, najveći udio u prodaji čine kakao proizvodi (44%) i Mirini proizvodi (25%). Rast prodaje u odnosu na 2020. godinu ostvaren je u svim grupama proizvoda.

U 2021. godini distributer postaje i direktni uvoznik proizvoda iz Grupe. Prodaja proizvoda iz kakao grupe iznosila je 545 tona. a ostvaren je rast od 18% u odnosu na 2020. godinu. Prodaja proizvoda iz bombonske grupe iznosila je 170 tona, što je više u odnosu na 2020. godinu za 36%. Prodaja proizvoda iz tvornice keksa i vafla iznosila je 93 tone, što predstavlja rast od 29,2% u odnosu na prethodnu godinu. Asortiman iz Karoline prodan je u količini od 110 tona te je ostvaren rast od 34,1% u odnosu na 2020.g. Prodaja proizvoda iz tvornice Mira iznosila je 309 tona, s rastom od 34,3% u odnosu na 2020. godinu.

Carinska davanja prilikom uvoza iz zemalja EU i kvartalni režim isporuka na ovom tržištu imaju negativan utjecaj na cjenovnu konkurentnost proizvođača iz EU u odnosu na proizvođače iz regije.

Tržište Srbije

U 2021. godini ostvarena je količinska prodaja od 927 tona proizvoda Grupe, što je rast od 29,3% u odnosu na ostvarenje 2020.g. U ukupnoj strukturi prodaje, najveći udio u prodaji imaju kakao proizvodi (48%), proizvodi Mire (25 %) i bombonski proizvodi (24 %).

U 2021. godini promijenjen je model rada i obrade tržišta, te se uvoz i distribucija proizvoda odvija preko distributera. Distributer je u drugom dijelu godine uspio nadoknaditi pad prodaje iz tranzicijskog perioda (1. kvartal) što je rezultiralo ukupnim pozitivnim indeksima u odnosu na plan i prethodnu godinu.

Prodaja proizvoda iz kakao grupe iznosila je 448 tona, ostvaren je rast od 41,8% na 2020.g. Proizvoda iz bombonske grupe prodano je 224 tone. Asortiman iz tvornice keksa i vafla prodan je u količini 17 tona, što predstavlja rast od 13,3% u odnosu na 2020. Prodaja proizvoda iz Karoline iznosila je 10 tona, te je pad od 16,7% u odnosu na prethodnu godinu. Prodaja proizvoda iz tvornice Mira iznosila je 228 tona, te je ostvaren rast od 53% u odnosu na 2020. godinu.

Tržište Slovenije

U 2021. godini ostvarena je količinska prodaja od 2.672 tone proizvoda Grupe, što je pad od 2,7% u odnosu na ostvarenje 2020. godine. U ukupnoj strukturi prodaje, udio u prodaji proizvoda tvornice keksa i vafla je 24 %, kakao proizvoda 24 %, Mire 23 % i Karolininih proizvoda 21 %.

Prodaja proizvoda iz kakao grupe iznosila je 642 tone, ostvaren je pad od 4,9% u odnosu na 2020. godinu. Prodaja proizvoda iz bombonske grupe iznosila je 147 tona, te je ostvarena realizacija s padom od 9,8% u odnosu na 2020. godinu. Prodaja proizvoda iz tvornice keksa i vafla iznosila je 640 tona, što je pad od 8,3% u odnosu na 2020.g. Prodaja proizvoda iz Karoline iznosila je 572 tone, te je ostvaren pad od 3,9% u odnosu na prethodnu godinu. Prodaja proizvoda iz tvornice Mira iznosila je 625 tona, te je ostvaren rast od 10,2% u odnosu na prošlu godinu.

Mira d.o.o. Prijedor – tvornica keksa i vafla, Bosna i Hercegovina

Mira a.d. Prijedor je u sustavu Grupe i u većinskom vlasništvu Društva od 2003. godine. Odlukom Skupštine Mire a.d. Prijedor od 4.10.2021.g. provedeno je preoblikovanje dioničkog društva u društvo s ograničenom odgovornošću, te je rješenjem nadležnog suda u Prijedoru od 3.11.2021. Mira a.d. Prijedor preoblikovana u Mira d.o.o. Prijedor.

Ostvarena proizvodnja Mire u 2021. iznosila je ukupno 6.637 tona što je 3,5% više od prethodne godine. Ukupna prodaja Grupe Mirinog asortimana je iznosila 6.816 tona što je također više u odnosu na 2020.g. i to za 11%.

Na kraju 2021. godine u tvornici je bilo zaposleno 411 radnika.

Karolina d.o.o. Osijek – tvornica keksa, vafla i slanica, Hrvatska

Nakon provedene akvizicije, Tvornica keksa i vafla Karolina d.o.o. iz Osijeka od ožujka 2011. posluje u sastavu Grupe. Dana 30.6.2021. sklopljen je Ugovor o pripajanju Karoline d.o.o. Društvu čime je započet postupak pripajanja sukladno Zakonu o trgovačkim društvima. Postupak je završen 31.12.2021.

U 2021. godini Karolina d.o.o. je proizvela 9.338 tona proizvoda dok je prodaja Grupe Karolininog asortimana iznosila 9.513 tona što je za 1,2% više nego prethodne godine.

Na kraju 2021. Karolina d.o.o. je imala zaposlena 354 radnika.

Unutar Grupe osiguran je učinkovit sustav unutarnjeg nadzora nad ovisnim društvima i sustav upravljanja rizicima. Ovisna društva dostavljaju KRAŠ-u kao vladajućem društvu sva propisana izvješća. Poslovanje s ovisnim društvima odvija se po uobičajenim komercijalnim uvjetima te sukladno mjerodavnim propisima.

Nefinancijsko izvješće izrađeno je sukladno obvezi propisanoj Zakonom o računovodstvu (NN, 78/15) i Direktivi 2014/95/EU, a pri izradi izvješća oslanjali smo se prvenstveno na Smjernice Europske komisije za izvješćivanje o nefinancijskim informacijama, primjenjujući načelo materijalnosti informacija.

Nastavno na obveze temeljem Uredbe (EU) 2020/852 o taksonomiji, a u skladu sa Delegiranom uredbom (EU) 2021/2139 o EU-ovoj taksonomiji klimatskih održivih djelatnosti i Delegiranom uredbom (EU) 2021/2178 o objavama, proveli smo procjenu ekonomskih djelatnosti Društva i Grupe koristeći IT alat za taksonomiju EU-a za održive djelatnosti („kompas za taksonomiju“), kako bi se utvrdilo mogu li se djelatnosti Društva i Grupe uvrstiti u ekonomske djelatnosti koje pridonose klimatskim ciljevima, opisane u delegiranim aktima EU. Sukladno prirodi predmeta poslovanja Društva i Grupe, utvrđeno je da se djelatnosti kojima se Društvo bavi ne mogu uvrstiti u ekonomske djelatnosti koje pridonose klimatskim ciljevima.

Slijedom navedenog, prema članku 10. Uredbe (EU) 2021/2178, Društvo i Grupa izjavljuje da nemaju udio izloženosti prema taksonomski prihvatljivim ekonomskim djelatnostima u svojim ukupnim prihodima te kapitalnim i operativnim rashodima. Ukupni prihodi i troškovi koji otpadaju na taksonomski neprihvatljive djelatnosti prezentirani su u poglavlju „Rezultati poslovanja“, a investicije u poglavlju „Istraživanje i razvoj“ te u konsolidiranim financijskim izvještajima.

IZJAVA O PRIDRŽAVANJU KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA U POSLOVNOJ 2021. GODINI

Tijekom poslovne 2021. godine Kraš d.d. Zagreb (dalje: Društvo) u cijelosti su se pridržavalo odredbi Kodeksa korporativnog upravljanja Kraš d.d. Zagreb, te je temeljem članka 272.p, a u vezi članka 250.a Zakona o trgovačkim društvima (dalje: ZTD), te članaka 13. Statuta Društva, Uprava Društva je na sjednici održanoj dana 17.03.2022. godine dala sljedeću

I Z J A V U

o pridržavanju Kodeksa korporativnog upravljanja u poslovnoj 2021. godini

1. Društvo primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja Kraš d.d. Zagreb (dalje: Kodeks) donijet na sjednici Uprave Društva od 07.10.2020. godine i na sjednici Nadzornog odbora Društva od 28.10.2020. godine, a koji je javno objavljen na internetskoj stranici Društva.
2. Društvo je 28.06.2021. godine javno na internetskim stranicama Društva i Zagrebačke burze te u Središnjem registru propisanih informacija objavilo Upitnik o usklađenosti (GIKU_UOU_DION_2020.) u kojem su objašnjena odstupanja između Kodeksa kojeg Kraš primjenjuje i Kodeksa korporativnog upravljanja koji je preporuka Zagrebačke burze i HANFA-e. Isto će u propisanom roku učiniti za poslovnu 2021. godinu.
3. U poslovnoj 2021. godini Društvo je u potpunosti primjenjivalo preporuke utvrđene Kodeksom iz točke 1. ove Izjave, te je svoje poslovanje i rezultate poslovanja, financijski položaj, vlasničku strukturu i upravljanje učinilo potpuno transparentnim i dostupnim javnosti objavom na internetskim stranicama Društva, Zagrebačke burze i Službenog registra propisanih informacija te putem sustava HinaOTS te kada je to bilo obvezujuće objavom na internetskoj stranici sudskog registra Trgovačkog suda u Zagrebu, objavljujući u skladu s načelima Kodeksa:
 - cjenovno osjetljive informacije;
 - povlaštene informacije;
 - financijske izvještaje (godišnje, polugodišnje i tromjesečne);
 - promjene u vlasničkoj strukturi Društva;
 - podatke o dionicama Društva;
 - poziv s dnevnim redom na Glavnu skupštinu Društva, sa predloženim odlukama i uputom dioničarima o realizaciji njihova prava sudjelovanja i odlučivanja na Glavnoj skupštini;
 - odluke Glavne skupštine Društva;
 - podatke o vlastitim dionicama (broj u apsolutnom i relativnom iznosu).
4. Društvo je provodilo načelo jednakog postupanja prema svim dioničarima.
5. Dioničari su svoja glavna upravljačka prava ostvarili putem Glavne skupštine Društva, odlučujući o poslovima Društva koji su u njihovoj nadležnosti.
6. Nadzorni odbor provodio je nadzor nad vođenjem poslova Društva u poslovnoj 2021. godini u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, Statutom i drugim aktima Društva te se u potpunosti pridržavao odredbi propisanih Kodeksom.

7. Nadzorni odbor ima Revizijski odbor, imenovan iz redova članova Nadzornog odbora, koji je za poslovnu 2021. godinu ocijenio djelotvornost upravljanja rizicima i sustav unutarnje kontrole kao cjeline. Opis poslova Revizijskog odbora dostupan je na internetskoj stranici Društva.
8. Uprava Društva vodila je poslove Društva u poslovnoj 2021. godini u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, Statutom i drugim aktima Društva te se u potpunosti pridržavala odredbi propisanih Kodeksom.
9. U cilju provođenja politike raznolikosti tj. sprečavanja pojave „grupnog mišljenja u razmatranju i stajalištima“, u poslovnoj 2021. godini sastav Revizijskog odbora, Nadzornog odbora i Uprave Društva, te sastav izvršnog menadžmenta bio je raznolik u smislu dobi, spola, obrazovanja i struke. Javnost je pravodobno izvještavana o svim promjenama u sastavu Uprave Društva. Promjena nije bilo u sastavu Revizijskog odbora i Nadzornog odbora Društva.
10. Društvo na propisani način i u propisanim rokovima javnosti objavljuje propisane i povlaštene informacije sukladno odredbama ZTK-a, Uredbe (EU) br.596/2014, Pravilima ZSE i internom Pravilniku o povlaštenim informacijama te svaku značajnu promjenu u svezi objavljenih informacija, odmah nakon što je do te promjene došlo.
11. Sukladno članku 19. Uredbe (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ (dalje: Uredba o zlouporabi tržišta), osobe koje obavljaju rukovoditeljske dužnosti ili osobe koje su usko povezane s osobom koja pri izdavatelju Kraš d.d. obavlja rukovoditeljske dužnosti nisu tijekom 2021. godine obavještavale Kraš d.d. i Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga iz razloga što u 2021. godini nisu provodili nikakve transakcije dionicama Kraša.
12. Sukladno odredbama članka 250.a st.4. i čl.272.p st.1. ZTD-a, ova Izjava je poseban odjeljak i sastavni dio Godišnjeg izvješća o stanju i poslovanju Društva za poslovnu 2021.godinu.

Predsjednik Uprave

Slavko Ledić, dipl.oec.

Član Uprave

Damir Bulić, dip.oec.

Član Uprave

Davor Bošnjaković, dipl.oec.

K R A Š 08
PREHRAMBENA INDUSTRIJA d.d.
Z A G R E B RAVNICE 48

Uprava je dužna osigurati da godišnji financijski izvještaji budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, koje je usvojila Europska Unija (MSFI), tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja društva KRAŠ d.d., Zagreb („Društvo“) i njenih ovisnih društava („Grupa“) za svako prezentirano razdoblje.

Nakon provedenih istraživanja, Uprava razumno očekuje da Društvo i Grupa imaju odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo nastavka poslovanja pri izradi financijskih izvještaja.

Pri izradi financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako materijalno značajno odstupanje obznani i objasni u financijskim izvještajima; te
- da se financijski izvještaji pripreme po načelu nastavka poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Društvo i Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Društva i financijski položaj Grupe, kao i njihovu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva i Grupe, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti. Uprava Društva je odgovorna za potpunost i točnost izvješća poslovanja sukladno članku 21. i 24. Zakona o računovodstvu.

Potpisali članovi Uprave:

Za KRAŠ d.d.:

Predsjednik Uprave

Član Uprave

Član Uprave

Slavko Ledić

Damir Bulić

Davor Bošnjaković

KRAŠ d.d.

Ravnice 48

Zagreb

Republika Hrvatska

29. travnja 2022. godine

KRAŠ 08
PREHRAMBENA INDUSTRIJA d.d.
ZAGREB RAVNICE 48

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Dioničarima KRAŠ d.d., Zagreb

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja društva KRAŠ d.d., Zagreb („Društvo“) i njegovih ovisnih društava (zajedno „Grupa“) koji obuhvaćaju nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2021. godine, nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice i nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te bilješke uz nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika („Financijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, nekonsolidirani i konsolidirani financijski položaj Grupe i Društva na dan 31. prosinca 2021. godine i njihovu nekonsolidiranu i konsolidiranu financijsku uspješnost te njihove nekonsolidirane i konsolidirane novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija („MSFI“).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima („MRevS“). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Grupe i Društva u skladu s *Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti)* („IESBA Kodeks“) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Društvo upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu: MBS 030022053; uplaćen temeljni kapital: 44.900,00 kuna; direktori društva: Marina Tonžetić, Dražen Nimčević, Katarina Kadunc; poslovna banka: Privredna banka Zagreb d.d., Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb, ž. račun: 2340009–1110098294; SWIFT Code: PBZGHR2X IBAN: HR3823400091110098294.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata (zajednički „organizacija Deloitte“). DTTL („Deloitte Global“) i svaki njegov član i njegovi povezani subjekti su pravno odvojeni i samostalni subjekti, koji se ne mogu međusobno obvezati na određene radnje u odnosu na treće strane. DTTL i svi njegovi povezani subjekti odgovorni su isključivo za vlastita, a ne međusobna, djela i propuste. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/hr/o-nama.

© 2022. Za informacije, molimo kontaktirajte Deloitte Hrvatska.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje

Ključno revizijsko pitanje je ono pitanje koje je bilo, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjem smo se bavili u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njemu, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tom pitanju.

Prihodi od ugovora s kupcima	Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tijekom naše revizije
<p><i>Za računovodstvene politike vidjeti Sažetak značajnijih računovodstvenih politika, bilješka 3 – priznavanje prihoda. Za dodatne informacije vezane uz identificirano ključno revizijsko pitanje, vidjeti bilješku 5 uz financijske izvještaje.</i></p>	
<p>Grupa i Društvo iskazuje prihode od prodaje u zemlji i inozemstvu u iznosu od 1.040.844 tisuća kuna, odnosno 911.481 tisuća kuna (2020.: Grupa: 966.340 tisuća kuna; Društvo: 810.843 tisuća kuna).</p> <p>Sukladno Međunarodnom standardu financijskog izvještavanja 15: <i>Prihodi po ugovorima s kupcima</i> Grupa i Društvo priznaju prihode od prodaje u zemlji i inozemstvu na način koji odražava prijenos robe na kupca u iznosu naknade za koju se očekuje da ju ima pravo ostvariti u zamjenu za dogovorenu robu.</p> <p>Prihodi od prodaje u zemlji i inozemstvu se priznaju prema obvezama izvršenja koje se ispunjavaju u određenom trenutku i prema obvezama izvršenja koje se ispunjavaju tijekom vremena, a sve u skladu s MSFI 15.</p> <p>Ovo područje smatramo ključnim revizijskim pitanjem zbog mogućih značajnih učinaka na financijske izvještaje u slučaju kad prihodi nisu pravilno obračunati i pravovremeno priznati.</p>	<p>Kako bismo odgovorili na rizike povezane s prihodima od prodaje, identificiranimi kao ključno revizijsko pitanje, oblikovali smo revizijske postupke koji su nam omogućili pribavljanje dostatnih i primjerenih revizijskih dokaza za naš zaključak o tom pitanju.</p> <p>Proveli smo sljedeće revizijske postupke vezano uz područje prihoda od prodaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Preispitivanja i provjere primijenjene računovodstvene politike za priznavanje prihoda; • Stjecanja razumijevanja kontrolnog okruženja i internih kontrola koje je Uprava uspostavila u postupku priznavanja prihoda; • Procjene adekvatnosti ustroja i učinkovitosti provedbe identificiranih internih kontrola relevantnih za postupak priznavanja prihoda; • Testiranje ustroja i učinkovitosti djelovanja identificiranih relevantnih internih kontrola nad procesom prodaje. Temeljem rezultata testiranja ustroja i učinkovitosti djelovanja internih kontrola, provedeno je određivanje opsega i vrste testiranja radi provjere pravilnosti obračunavanja i priznavanja prihoda od prodaje u zemlji i inozemstvu; • Dokaznog testiranja kojim smo provjerili točnost i pravovremenost priznavanja prihoda.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. U pogledu izvješća posloводства Grupe i Društva, i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, koji su uključeni u Godišnjem izvješću, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru uključuju li izvješće posloводства i Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja potrebne objave navedene u člancima 21, 22. i 24. Zakona o računovodstvu, te sadrži li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije navedene u člancima 21., 22. i 24. Zakona o računovodstvu.

Temeljem provedenih postupaka tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnost to procijeniti, izvještavamo sljedeće:

1. Informacije uključene u ostale informacije u skladu su, u svim značajnim odrednicama, s priloženim financijskim izvještajima.
2. Izvješće posloводства pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu.
3. Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja pripremljena je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 22. stavkom 1. točkama 3. i 4. Zakona o računovodstvu te uključuje informacije iz članka 22. stavka 1. točaka 2., 5., 6. i 7 i članka 24., stavka 2.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Grupe i Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije financijskih izvještaja, nismo ustanovili značajne pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz financijskih izvještaja u skladu s MSFI-jevima, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja, koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe i Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Grupi i Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih financijskih izvještaja. Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe i Društva.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe i Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa i Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Pribavljamo dostatne i primjerene revizijske dokaze u vezi s financijskim informacijama subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe kako bi izrazili mišljenje o tim konsolidiranim financijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadziranje i izvođenje revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije. Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama. Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izveštavanje sukladno ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Izvešće temeljem zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izveštavanje („ESEF“)

Izvešće o izražavanju razumnog uvjerenja revizora o usklađenosti financijskih izvještaja, sastavljenih temeljem odredbe članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala primjenom zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 kojom se za izdavatelje određuje jedinstveni elektronički format za izveštavanje (“Uredba o ESEF-u”). Proveli smo angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja o tome jesu li financijski izvještaji KRAŠ d.d. za financijsku godinu završenu 31. prosinca 2021. pripremljeni za potrebe javne objave temeljem članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala, koji su sadržani u elektroničkoj datoteci krasdd-2021-12-31-hr, u svim materijalno značajnim aspektima pripremljeni u skladu sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje

Uprava je odgovorna za pripremu i sadržaj financijskih izvještaja u skladu s Uredbom o ESEF-u.

Osim toga, Uprava je odgovorna održavati sustav unutarnjih kontrola koji u razumnoj mjeri osigurava pripremu financijskih izvještaja bez materijalnih neusklađenosti sa zahtjevima izveštavanja iz Uredbe o ESEF-u, bilo zbog prijevare ili pogreške.

Uprava Društva također je odgovorna za:

- Javnu objavu financijskih izvještaja sadržanih u godišnjem izvješću u važećem XHTML formatu.
- Odabir i korištenje XBRL oznaka u skladu sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadzor pripreme financijskih izvještaja u ESEF formatu kao dijela procesa financijskog izveštavanja.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost provesti angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja te izraziti zaključak, temeljen na prikupljenim revizijskim dokazima, o tome jesu li financijski izvještaji bez materijalnih neusklađenosti sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u. Proveli smo ovaj angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja u skladu s *Međunarodnim standardom za angažmane s izražavanjem uvjerenja 3000 (izmijenjeni) - Angažmani s izražavanjem uvjerenja različitih od revizija ili uvida povijesnih financijskih informacija* (“MSIU 3000”). U skladu s navedenim standardom, dužni smo planirati i obaviti angažman kako bismo stekli razumno uvjerenje za donošenje zaključka.

Kontrola kvalitete

Angažman smo obavili u skladu sa zahtjevima u pogledu neovisnosti i etičkim zahtjevima Kodeksa etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe. Kodeks je utemeljen na načelima integriteta, objektivnosti, stručnosti i dužne pažnje, povjerljivosti i profesionalnog ponašanja. Postupamo sukladno *Međunarodnom standardu kontrole kvalitete, revidiranja, uvida, ostalih izražavanja uvjerenja i povezanih usluga* („MSKK 1“) i u skladu s njim održavamo sveobuhvatan sustav kontrole kvalitete, uključujući dokumentirane politike i postupke za usklađenost s etičkim zahtjevima, profesionalnim standardima te primjenjivim zakonskim i regulatornim zahtjevima.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izveštavanje sukladno ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima (nastavak)

Izvešće temeljem zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izveštavanje („ESEF“) (nastavak)

Obavljeni postupci

U sklopu odabranih postupaka obavili smo sljedeće aktivnosti:

- Pročitali smo zahtjeve Uredbe o ESEF-u.
- Stekli smo razumijevanje internih kontrola Društva i Grupe relevantnih za primjenu zahtjeva Uredbe o ESEF-u.
- Identificirali smo i procijenili rizike materijalne neusklađenosti s Uredbom o ESEF-u zbog prijevare ili pogreške.
- Na temelju toga, osmislili i oblikovali postupke za odgovor na procijenjene rizike i za dobivanje razumnog uvjerenja u svrhu izražavanja našeg zaključka.

Cilj naših postupaka bio je procijeniti jesu li:

- Financijski izvještaji, koji su uključeni u godišnji izvještaj, izrađeni u važećem XHTML formatu.
- Podaci, sadržani u financijskim izvještajima koji se zahtijevaju Uredbom o ESEF-u, označeni i sva označavanja ispunjavaju sljedeće zahtjeve:
- Korišten je XBRL jezik za označavanje.
 - Korišteni su elementi osnovne taksonomije navedene u Uredbi o ESEF-u s najbližim računovodstvenim značajem, osim ako nije stvoren dodatni element taksonomije u skladu s Prilogom IV. Uredbe o ESEF-u.
 - Oznake su u skladu sa zajedničkim pravilima za označavanje prema Uredbi o ESEF-u.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak.

Zaključak

Prema našem uvjerenju, temeljem provedenih postupaka i pribavljenih dokaza, financijski izvještaji Društva i Grupe prezentirani u ESEF formatu, sadržani u gore navedenoj elektroničkoj datoteci i temeljem odredbe članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala pripremljeni za potrebe javne objave, u svim materijalno značajnim odrednicama su u skladu sa zahtjevima iz članka 3., 4. i 6. Uredbe o ESEF-u za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine.

Povrh ovog zaključka, kao i mišljenja sadržanog u ovom Izvješću neovisnog revizora za priložene financijske izvještaje i godišnje izvješće za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine, ne izražavamo nikakvo mišljenje o informacijama sadržanima u tim prikazima ili o drugim informacijama sadržanima u prethodno navedenoj datoteci.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izveštavanje sukladno ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Ostale obveze izvještavanja propisane Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća i Zakonom o reviziji

Glavna skupština Društva nas je imenovala revizorom Grupe i Društva 24. lipnja 2021. godine za potrebe revizije priloženih financijskih izvještaja. Naš neprekinuti angažman traje ukupno 2 godine te se odnosi na razdoblje od 01. siječnja 2020. do 31. prosinca 2021. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje o priloženim financijskim izvještajima dosljedno je s dodatnim izvješćem izdanim revizorskom odboru Društva 26. travnja 2022. godine, u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća;
- prilikom obavljanja revizije nisu pružane nedozvoljene nerevizijske usluge iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

Društvu i društvima pod njegovom kontrolom smo, uz usluge zakonske revizije, pružili druge usluge navedene u nastavku:

- Neovisno izvješće s izražavanjem ograničenog uvjerenja o izvješću o primicima za 2021. godinu, na temelju odredbi članka 272.r stavka 3. Zakona o trgovačkim društvima.
- Pregled izvješća o odnosima s povezanim društvima u skladu s člankom 497. Zakona o trgovačkim društvima za Kraš d.d., za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine.
- Pregled izvješća o odnosima s povezanim društvima u skladu s člankom 497. Zakona o trgovačkim društvima za ovisno društvo Karolina d.o.o., za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine.

Partner odgovoran za angažman revizije na temelju koje je sastavljeno ovo izvješće neovisnog revizora je Ivana Turjak - Čebohin.

Marina Tonžetić

Direktor

Deloitte d.o.o.

29. travnja 2022. godine

Radnička cesta 80

10 000 Zagreb

Republika Hrvatska

Ivana Turjak - Čebohin

Ovlašteni revizor

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine

		2021. '000 HRK Grupa	2020. '000 HRK Grupa	2021. '000 HRK Društvo	2020. '000 HRK Društvo
	Bilješke				
Prihodi od ugovora s kupcima	5	1.048.574	972.483	935.059	827.381
Ostali poslovni prihodi	5.1	27.754	58.400	23.511	50.777
Promjena vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda		(918)	9.227	8.959	6.084
Troškovi prodane robe	6	(11.683)	(23.396)	(203.606)	(167.048)
Materijalni troškovi	7	(510.289)	(453.833)	(346.847)	(315.013)
Troškovi usluga	8	(118.190)	(117.840)	(94.680)	(80.018)
Troškovi osoblja	9	(240.052)	(248.964)	(177.185)	(177.945)
Amortizacija	10	(56.511)	(53.279)	(34.019)	(32.151)
Gubici od umanjenja vrijednosti (uključujući poništenje gubitaka zbog umanjenja vrijednosti) od financijske imovine i ugovorne imovine	10.1	(18.011)	(7.618)	(18.372)	(10.550)
Gubici od umanjenja vrijednosti zaliha i biološke imovine	10.2	(3.598)	(5.791)	(3.593)	(4.535)
Ostali troškovi poslovanja		(1.072)	(1.171)	(666)	(669)
Ostali rashodi	11	(77.586)	(97.863)	(62.478)	(78.142)
Financijski rashodi	12	(8.899)	(16.565)	(7.603)	(13.758)
Financijski prihodi – prihodi od kamata	13	12	272	407	378
Financijski prihodi – ostalo	13	8.910	11.303	8.126	10.503
Dobit prije poreza		38.442	25.345	27.014	15.295
Trošak poreza na dobit	14	(8.307)	(207)	(6.988)	(865)
Dobit tekuće godine		30.135	25.138	20.026	14.430
Pripisiva:					
Vlasnicima Društva		30.132	25.061	20.026	14.430
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela	30.5	3	77	-	-
		30.135	25.138	20.026	14.430
Zarada (dobit) po dionici					
Osnovna	15	21,23	17,65	14,11	10,16
Razrijeđena	15	21,23	17,65	14,11	10,16
<i>Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine</i>					
Gubici iz revalorizacije financijske imovine, vrednovane kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	30.4	844	(442)	845	(442)
Porez na dobit iz revalorizacije financijske imovine, vrednovane kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	30.4	(152)	80	(152)	80
Ukupni ostali sveobuhvatni (gubitak)/ dobit		692	(362)	693	(363)
<i>Stavke koje se kasnije mogu prenijeti u dobit ili gubitak:</i>					
Tečajne razlike za preračunavanje inozemnih dijelova poslovanja		(442)	1.997	-	-
Ukupna ostala sveobuhvatna dobit		251	1.634	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit:		30.385	26.772	20.719	14.067
Vlasnicima matice		30.382	26.695		
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		3	77		

Izveštaj o financijskom položaju
Na dan 31. prosinca 2021. godine

	Bilješka	31.12.2021. '000 HRK Grupa	31.12.2020. '000 HRK Grupa	31.12.2021. '000 HRK Društvo	31.12.2020. '000 HRK Društvo
Imovina					
Dugotrajna imovina					
Nematerijalna imovina	16	3.607	1.879	3.290	1.666
Nekretnine, postrojenja i oprema	17	517.294	527.053	338.017	350.205
Imovina s pravom uporabe	18	19.694	14.938	15.929	9.052
Ulaganja u nekretnine	19	58.718	55.506	62.499	56.273
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	20	9.881	11.323	9.856	11.301
Dani zajmovi	21	638	872	24.202	13.203
Biološka imovina	22	813	1.010	806	850
Ostala financijska ulaganja	23	712	233	294	-
Ulaganja u ovisna društva	24	0	0	98.476	95.385
Odgođena porezna imovina	25	4.199	3.964	5.002	4.549
Ukupna dugotrajna imovina		615.555	616.779	558.373	542.485
Kratkotrajna imovina					
Zalihe	26	177.520	140.323	135.930	92.409
Potraživanja od kupaca	27	230.656	236.804	215.785	228.564
Ostala potraživanja	28	14.435	21.997	9.099	16.168
Ostala financijska ulaganja	23	90	2.739	85	2.732
Dani zajmovi	21	15	387	15	7.491
Novac u banci i blagajni	29	51.436	41.322	41.768	34.879
Ukupno kratkotrajna imovina		474.152	443.572	402.682	382.243
Ukupna imovina		1.089.707	1.060.351	961.055	924.728
Obaveze					
Vlasnička glavnica i obveze					
Kapital i pričuve					
Temeljni kapital	30	599.448	599.448	599.448	599.448
Kapitalne rezerve	30.1.	(15.435)	(15.435)	(15.435)	(15.435)
Zakonske rezerve	30.2.	32.398	32.173	29.972	29.861
Revalorizacijske pričuve - Zemljišta	30.3.	11.479	13.914	13.803	13.803
Revalorizacijske pričuve - Financijska imovina kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	30.4.	(300)	(992)	(300)	(992)
Rezerve za vlastite dionice		40.247	40.247	40.247	40.247
Vlastite dionice		(40.247)	(40.247)	(40.247)	(40.247)
Ostala stavka kapitala		(3.000)	(2.587)	-	-
Translacijska rezerva inozemnog poslovanja		(3.167)	(2.729)	-	-
Zadržana dobit		129.799	97.466	57.694	37.779
Udjel vlasnika u kapitalu Društva		751.223	721.260	685.183	664.464
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela	30.5.	236	2.980	-	-
Ukupna vlasnička glavnica		751.459	724.239	685.183	664.464
Dugoročne obveze					
Posudbe	31	73.765	40.851	56.522	28.541
Odgođena porezna obveza	25	9.641	10.163	3.030	3.061
Obveze s osnova najma	32	15.452	10.099	12.510	5.710
Rezerviranja	33	19.754	16.657	15.479	13.372
Obveze za zajmove depozite isl.		1.250	1.250	1.250	1.250
Ostale dugoročne obveze	34	332	504	332	504
Ukupne dugoročne obveze		120.194	79.524	89.123	52.438
Kratkoročne obveze					
Obveze prema dobavljačima	35	112.096	101.454	97.982	84.445
Obveze s osnova najma	32	5.538	5.423	3.573	3.553
Posudbe	31	58.508	96.038	53.245	80.080
Obveze za zajmove depozite isl.		308	490	308	490
Ostale kratkoročne obveze	36	41.605	53.183	31.642	39.257
Ukupne kratkoročne obveze		218.055	256.589	186.749	207.826
Ukupne obveze		338.249	336.112	275.872	260.264
Ukupno vlasnička glavnica i obveze		1.089.707	1.060.351	961.055	924.728

Izveštaj o promjenama vlasničke glavnice (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

Društvo	Temeljni kapital	Kapitalne rezerve	Zakonske rezerve	Revalorizacijske pričuve - Zemljišta	Revalorizacijske pričuve - Financijska imovina kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Rezerve za vlastite dionice	Vlastite dionice	Zadržana dobit	Ukupno
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	599.448	(16.382)	29.484	13.803	(630)	37.853	(37.853)	30.159	655.893
Dobit poslovne godine (bilješka 15)	-	-	-	-	-	-	-	14.430	14.430
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine umanjena za porez na dobit (bilješke 30.3, 30.4)	-	-	-	-	(363)	-	-	-	(363)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	(363)	-	-	14.430	14.067
Pripajanje ovisnog društva Kraš Trgovina d.o.o., Zagreb (bilješka 37)	-	-	-	-	-	-	-	(4.016)	(4.016)
Sjecanje vlastitih dionica	-	947	-	-	-	2.393	(2.393)	(2.393)	(1.447)
Prijenos u zakonske rezerve	-	-	377	-	-	-	-	(377)	-
Isplaćena dividenda	-	-	-	-	-	-	-	(24)	(24)
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	599.448	(15.435)	29.861	13.803	(992)	40.247	(40.247)	37.779	664.464
Dobit poslovne godine (bilješka 15)	-	-	-	-	-	-	-	20.026	20.026
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine umanjena za porez na dobit (bilješke 30.3, 30.4)	-	-	-	-	692	-	-	-	692
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	692	-	-	20.026	20.718
Prijenos u zakonske rezerve	-	-	111	-	-	-	-	(111)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	599.448	(15.435)	29.972	13.803	(300)	40.247	(40.247)	57.694	685.183

Izveštaj o novčanim tokovima

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

	Bilješka	31.12.2021. '000 HRK Grupa	31.12.2020. '000 HRK Grupa	31.12.2021. '000 HRK Društvo	31.12.2020. '000 HRK Društvo
Dobit tekuće godine prije poreza		38.442	25.345	27.014	15.295
Usklađenja:					
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	10	51.078	47.680	29.793	28.754
Amortizacija imovine s pravom uporabe	10	4.780	4.116	3.650	2.912
Amortizacija biološke imovine	10	65	337	55	56
Amortizacija nematerijalne imovine	10	588	1.147	521	429
Gubici od umanjenja vrijednosti financijske imovine, umanjeno za poništenje	10.1.	18.012	7.618	18.372	10.550
Vrijednosno usklađenje zaliha	10.2.	3.598	4.588	3.593	4.535
Vrijednosno usklađenje biološke imovine	10.2.	-	1.202	-	-
Dobici (Gubici) od fer vrednovanja ulaganja u nekretnine	11, 5, 1	3.844	3.142	3.330	2.640
Umanjenje vrijednosti ulaganja u nekretnine	11	181	1.420	-	-
Prihod od kamata	13	(12)	(272)	(407)	(378)
Trošak kamata	12	1.112	1.774	877	1.359
Neto knjigovodstvena vrijednost otuđenih nekretnina, postrojenja i opreme	17	19.562	9.044	17.949	8.760
Neto knjigovodstvena vrijednost otuđene nematerijalne imovine	16	36	-	-	-
Neto knjigovodstvena vrijednost otuđene biološke imovine	22	160	-	11	-
Neto knjigovodstvena vrijednost otuđene imovine namijenjene prodaji		-	11	-	-
Promjena rezerviranja	33	3.097	4.524	2.108	3.474
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti prije promjena obrtnog kapitala		144.542	111.676	106.665	78.386
Smanjenje/(povećanje) zaliha		(40.794)	37.339	(47.113)	18.210
Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca i drugih potraživanja		(4.302)	10.029	(6.709)	36.622
Povećanje/(smanjenje) obveza prema dobavljačima i ostalih obveza		(6.837)	14.012	7.673	4.621
Novac ostvaren poslovanjem		92.609	173.056	60.717	137.839
Plaćene kamale		(1.112)	(1.359)	(877)	(1.359)
Neto novac iz poslovnih aktivnosti		91.497	171.697	59.840	136.480
Investicijske aktivnosti					
Primici od kamata		12	73	407	378
Dividende i prihodi od udjela u dobiti		-	-	744	698
Kupnja nekretnina, postrojenja i opreme	17	(70.081)	(109.487)	(45.131)	(69.837)
Kupnja nematerijalne imovine	16	(2.354)	(977)	(2.146)	(854)
Kupnja ulaganja u nekretnine	19	(189)	(1.619)	-	(342)
Kupnja biološke imovine	22	-	(218)	-	-
Izdaci za dane zajmove		-	-	(3.522)	-
Primici od danih zajmova	21	605	19.208	-	23.469
Primici od ostalih financijskih ulaganja	23	2.170	3.190	2.352	2.948
Novčani izdaci iz investicijskih aktivnosti		(69.837)	(89.830)	(47.296)	(43.540)
Aktivnosti financiranja					
Stjecanje vlastitih dionica, neto		-	(2.393)	-	(1.446)
Isplaćene dividende		-	(25)	(0)	(24)
Otplate zajmova i posudbi	31	(84.486)	(195.986)	(68.521)	(179.844)
Novčani primici od zajmova i posudbi	31	79.824	95.212	69.666	70.789
Otplata obveza po najmu		(4.137)	(4.665)	(3.708)	(2.757)
Stjecanje nekontrolirajućih udjela	30.5.	(2.747)	(15.798)	-	-
Povećanje ulaganja u ovisna društva		-	-	(3.090)	(15.366)
Neto novčani izdaci iz aktivnosti financiranja		(11.546)	(123.655)	(5.653)	(128.648)
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata		10.114	(41.787)	6.889	(35.707)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		41.322	83.109	34.879	70.586
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	29	51.436	41.322	41.768	34.879

1. Općenito

Društvo KRAŠ d.d. (u nastavku: „Društvo“) je dioničko društvo osnovano i registrirano u Republici Hrvatskoj. Iznosi u ovim financijskim izvještajima izraženi su u hrvatskim kunama i zaokruženi na najbližu tisuću. Inozemni dijelovi poslovanja uključeni su u skladu s politikama opisanima u bilješki 3.

Osnovne djelatnosti Društva i njegovih ovisnih društava (Grupe) i priroda djelatnosti Grupe opisane su u nastavku.

a. KRAŠ d.d., Zagreb

Društvo KRAŠ d.d. (u nastavku: „Društvo“) je dioničko društvo osnovano i registrirano u Republici Hrvatskoj. Krajnja pravna osoba koja imaju kontrolu nad društvom je MESNA INDUSTRIJA BRAČA PIVAC d.o.o., Vrgorac. Iznosi u ovim financijskim izvještajima izraženi su u hrvatskim kunama i zaokruženi na najbližu tisuću. Društvo KRAŠ d.d., Zagreb, MB: 080005858, osnovano je prema zakonima i propisima Republike Hrvatske kao dioničko društvo, dana 12. kolovoza 1995. godine. Osnovna djelatnost društva je proizvodnja kakaa, bombona, keksa i čokolade.

Sjedište Društva: Zagreb, Ravnice 48.

Uprava Društva

Slavko Ledić, Predsjednik Uprave, od 16. svibnja 2020. godine;
Davor Bošnjaković, član Uprave od 01. siječnja 2021. godine;
Milena Vušak, član uprave od 01. prosinca 2020. do 23. svibnja 2021. godine;
Damir Bulić, član Uprave, od 24. svibnja 2021. godine.

Nadzorni odbor Društva

- Zoran Parać, Predsjednik Nadzornog odbora od 27. kolovoza 2016. godine;
- Ana Mikuš Beban, član Nadzornog odbora od 15. listopada 2020. godine temeljem odluke Radničkog vijeća;
- Vedran Tolić, član Nadzornog odbora od 27. kolovoza 2016. godine;
- Nevena Pivac, član Nadzornog odbora od 11. rujna 2019. godine;
- Ivan Dropulić, član Nadzornog odbora od 25. srpnja 2020. godine;
- Ante Šalinović, član Nadzornog odbora od 25. srpnja 2020. godine;
- Aleksandar Seratlić, član Nadzornog odbora od 25. srpnja 2020. godine.

b. KRAŠ trgovina d.o.o., Prijedor

Društvo KRAŠ trgovina d.o.o., Široki Brijeg, JIB: 4272026910000, osnovano je prema zakonima i propisima Republike Bosne i Hercegovine kao društvo s ograničenom odgovornošću, 1991. godine.

Sjedište društva: Široki Brijeg, Visoka Glavica 15. Odlukom Skupštine Kraš trgovine d.o.o. o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću od 23.6.2021. promijenjeno je sjedište društva iz Širokog Brijega u Prijedor te je dana 13.7.2021. godine rješenjem nadležnog suda u Prijedoru društvo registrirano kao Kraš trgovina d.o.o., Prijedor, Ulica Kralja Aleksandra 3, JIB: 4404752650002.

Uprava društva: Sanela Alajbegović, direktor

Osnovna djelatnost društva je bila plasman proizvoda Kraš Grupe na tržište Bosne i Hercegovine. U 2021. godini promijenjen je model rada i obrade tržišta, te se uvoz i distribucija proizvoda odvija preko vanjskog distributera.

c. Mira d.o.o., Prijedor, Republika Srpska

Društvo Mira a.d., Prijedor, MB: 1430297, osnovano je prema zakonima i propisima Republike Bosne i Hercegovine kao dioničko društvo, 2001. godine.

Odlukom Skupštine Mire a.d. Prijedor od 4.10.2021.g. provedeno je preoblikovanje dioničkog društva u društvo s ograničenom odgovornošću, te je rješenjem nadležnog suda u Prijedoru od 3.11.2021. Mira a.d. Prijedor preoblikovana u Mira d.o.o. Prijedor.

Sjedište društva: Prijedor, Ulica Kralja Aleksandra br. 3

Uprava društva: Marina Stupar, direktor

Osnovna djelatnost društva je proizvodnja keksa i srodnih proizvoda.

1. Općenito (nastavak)

d. Kraškomerc KRAŠ dooel, Skopje, Sjeverna Makedonija

Društvo Kraškomerc KRAŠ dooel, Skopje, MB: 4273028, osnovano je prema zakonima i propisima Republike Sjeverne Makedonije kao društvo s ograničenom odgovornošću, 1991. godine.

Sjedište društva: Skopje, Dame Gruev br. 3

Uprava društva: Mirjana Joksimović, direktor

Osnovna djelatnost društva je bila plasman proizvoda Kraš Grupe na tržište Sjeverne Makedonije. U 2021. godini promijenjen je model rada i obrade tržišta, te se uvoz i distribucija proizvoda odvija preko vanjskog distributera.

e. Krašcommerce d.o.o., Ljubljana, Slovenija

Društvo Krašcommerce d.o.o., Ljubljana, MB: 5539234000, osnovano je prema zakonima i propisima Republike Slovenije kao društvo s ograničenom odgovornošću, 1991. godine.

Sjedište društva: Ljubljana, Cesta na Brdo 85

Uprava društva: Goran Belič, direktor

Osnovna djelatnost društva je plasman proizvoda društva KRAŠ d.d. na tržište Slovenije.

f. KAROLINA d.o.o., Osijek, Republika Hrvatska

Društvo KAROLINA d.o.o., Osijek, MB: 030003718, osnovano je prema zakonima i propisima Republike Hrvatske kao društvo s ograničenom odgovornošću, 2003. godine.

Sjedište društva: Vukovarska Cesta 209/a, Osijek

Uprava društva: Miroslav Šimić, direktor

Osnovna djelatnost društva je proizvodnja dvopeka, keksa, trajnog peciva i kolača.

g. Kraš Commerce d.o.o., Beograd, Republika Srbija

Društvo Kraš Commerce d.o.o., Beograd, MB: 17320955, osnovano je prema zakonima i propisima Republike Srbije kao društvo s ograničenom odgovornošću, 2001. godine.

Sjedište društva: Palmira Toljatija 5, Novi Beograd

Uprava društva: Milan Marković, direktor

Osnovna djelatnost društva je bila plasman proizvoda Kraš Grupe na tržište Srbije. U 2021. godini promijenjen je model rada i obrade tržišta, te se uvoz i distribucija proizvoda odvija preko vanjskog distributera.

2. Usvajanje novih standarda

Prva primjena novih izmjena postojećih standarda koje su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

U tekućem izvještajnom razdoblju na snazi su sljedeće izmjene postojećih standarda koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“) i usvojila Europska unija:

- **izmjene MSFI-ja 9 „Financijski instrumenti“, MRS-a 39 „Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje“, MSFI-ja 7: „Financijski instrumenti: objavljivanje“, MSFI-ja 4 „Ugovori o osiguranju“ i MSFI-ja 16: „Najmovi“** – Reforma referentnih kamatnih stopa – 2. faza, usvojene u Europskoj uniji 13. siječnja 2021. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021.)
- **izmjene MSFI-ja 16 „Najmovi“** – Olakšice za najmove u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 nakon 30. lipnja 2021., usvojene u Europskoj uniji 30. kolovoza 2021. (na snazi od 1. travnja 2021. za financijske godine koje najkasnije započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021.)
- **izmjene MSFI-ja 4 „Ugovori o osiguranju“ – Produljenje privremenog izuzeća od primjene MSFI-ja 9,** usvojene u Europskoj uniji 16. prosinca 2020. (datum isteka privremenog izuzeća od primjene MSFI-ja 9 pomaknut je sa 1. siječnja 2021. na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.).

Usvajanje navedenih izmjena postojećih standarda nije dovelo do značajnih promjena u financijskim izvještajima Društva i Grupe.

Standardi i izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS i usvojene su u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi

Na datum odobrenja ovih financijskih izvještaja bile su objavljene, ali ne i na snazi, sljedeće izmjene postojećih standarda, koje je objavio OMRS i usvojene su u Europskoj uniji:

- **izmjene MRS-a 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“** – Prihodi prije namjeravane uporabe, usvojene u Europskoj uniji 28. lipnja 2021. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022.)
- **izmjene MRS-a 37 „Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina“** – Štetni ugovori – Troškovi ispunjenja ugovornih obveza, usvojene u Europskoj uniji 28. lipnja 2021. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022.)
- **izmjene MSFI-ja 3 „Poslovna spajanja“** – Upućivanja na Konceptualni okvir s izmjenama MSFI-ja 3, usvojene u Europskoj uniji 28. lipnja 2021. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022.)
- **MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“**, uključujući izmjene i dopune MSFI-ja 17 usvojene u Europskoj uniji 19. studenoga 2021. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.),
- **izmjene raznih standarda zbog „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2018. – 2020.“**, proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41), prvenstveno radi otklanjanja nedosljednosti i pojašnjenja teksta, usvojene u Europskoj uniji 28. lipnja 2021. (Izmjene MSFI-ja 1, MSFI-ja 9 i MRS-a 41 na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. Izmjena MSFI-ja 16 odnosi se isključivo na ilustrativni primjer, stoga nije naveden datum stupanja na snagu.)

2. Usvajanje novih i postojećih standarda (nastavak)

Novi standardi te izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS, ali još nisu usvojeni u Europskoj uniji

MSFI-jevi trenutačno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se značajno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (OMRS), izuzev sljedećih standarda i izmjena postojećih standarda, o čijem usvajanju Europska unija 31. siječnja 2022. godine još nije donijela odluku (datumi stupanja na snagu navedeni u nastavku odnose se na MSFI-jeve koje je izdao OMRS):

- **MSFI 14 „Regulativom propisane razgraničene stavke”** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.) – Europska komisija odlučila je postupak preuzimanja ovog prijelaznog standarda odgoditi do objave njegove konačne verzije
- **izmjene MRS-a 1 „Prezentiranje financijskih izvještaja”** – Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obveza (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.)
- **izmjene MRS-a 1 „Prezentiranje financijskih izvještaja”** – Objavljivanje računovodstvenih politika (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.)
- **izmjene MRS-a 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške”** – Definicija računovodstvene procjene (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.)
- **izmjene MRS-a 12 „Porez na dobit”** – Odgođeni porez koji se odnosi na imovinu i obveze koje proizlaze iz jedne transakcije (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.)
- **izmjene MSFI-ja 10 „Konsolidirani financijski izvještaji” i MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima”** – Prodaja odnosno ulog imovine između ulagatelja i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata te daljnje izmjene (datum stupanja na snagu odgođen do dovršetka projekta istraživanja na temu primjene metode udjela).
- **Izmjene i dopune MSFI-ja 17 „Ugovori o osiguranju”** – Početna primjena MSFI-ja 17 i MSFI-ja 9 – Usporedni podaci (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.).

Društvo i Grupa očekuju da usvajanje novih standarda i izmjene postojećih standarda neće dovesti do značajnih promjena u financijskim izvještajima Društva i Grupe u razdoblju prve primjene standarda.

3. Temeljne računovodstvene politike

Računovodstveno načelo

Financijski su izvještaji sastavljeni u skladu s MSFI-jevima koje je usvojila Europska unija (MSFI EU) i stoga su financijski izvještaji Društva i Grupe u skladu s člankom 4. Uredbe (EU) o međunarodnim računovodstvenim standardima.

Financijski izvještaji sastavljeni su po načelu povijesnog troška, izuzev revalorizacije određene financijske imovine, i zemljišta, koji su iskazani u revaloriziranim iznosima, te ulaganja u nekretnine, koji su iskazani po fer vrijednosti, kako je obrazloženo u računovodstvenim politikama koje slijede. Povijesni trošak temelji se uglavnom na fer vrijednosti naknade dane u zamjenu za dobra ili usluge.

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja, neovisno o tome bi li ona bila neposredno vidljiva ili procijenjena primjenom neke druge tehnike vrednovanja. Procjenjujući fer vrijednosti neke stavke imovine ili neke obveze, Društvo i Grupa uzimaju u obzir ona obilježja koja bi uzeli u obzir i tržišni sudionici određujući cijenu imovine odnosno obveze na datum mjerenja. To je i osnova na kojoj je fer vrijednost mjerena, odnosno objavljena u ovim financijskim izvještajima.

Slijedi opis glavnih usvojenih računovodstvenih politika.

Vremenska neograničenost poslovanja

U trenutku odobrenja za izdavanje financijskih izvještaja, Uprava razumno očekuje da Društvo i Grupa raspoložu odgovarajućim sredstvima za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Stoga i dalje usvajaju načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju financijskih izvještaja.

Ulaganja u ovisna društva

Ulaganja u ovisna društva iskazuju se po trošku, umanjenom za moguće gubitke od umanjenja vrijednosti u financijskim izvještajima Društva. Ulaganja u ovisna društva konsolidiraju se metodom pune konsolidacije u konsolidiranim financijskim izvještajima.

Osnova za konsolidaciju

Konsolidirani financijski izvještaji obuhvaćaju financijske izvještaje Društva i društava pod njegovom kontrolom pripremljena do 31. prosinca svake godine. Kontrola je postignuta:

- ako Društvo ima prevlast u subjektu;
- ako je Društvo izloženo varijabilnosti prinosa ili ima prava po osnovi svog sudjelovanja u subjektu; i
- sposobno je temeljem svoje prevlasti utjecati na svoj prinos.

Društvo ponovno procjenjuje postojanje svoje kontrole kad činjenice i okolnosti upućuju na to da je došlo do promjene jednog ili više od triju gore navedenih elemenata kontrole.

Kad Društvo u nekom subjektu u kojem je vlasnik određenog udjela ima manje od većine glasačkih prava, smatra da je ostvarilo prevlast u subjektu ako su glasačka prava koje Društvo ima dostatna da mu omogućе jednostrano usmjeravati relevantne aktivnosti toga subjekta. Društvo u ocjenjivanju dostatnosti svojih glasačkih prava za prevlast u subjektu razmatra sve bitne činjenice i okolnosti, uključujući:

- udjel svojih glasačkih prava u odnosu na udjel i podjelu glasačkih prava drugih osoba s pravom glasa;
- potencijalna glasačka prava Društva, drugih imatelja prava glasa ili drugih osoba;
- prava koja proizlaze iz drugih ugovornih odnosa; i
- sve dodatne činjenice i okolnosti koje upućuju na to da Društvo ima odnosno nema trenutačnu mogućnost usmjeravati relevantne poslove u vrijeme u koje je potrebno donijeti odluke, što uključuje način glasanja na prethodnim skupštinama dioničara.

Ovisno društvo konsolidira se, odnosno prestaje se konsolidirati od trenutka u kojem Društvo stekne, odnosno izgubi kontrolu nad njim. Rezultati ovisnih društava stečenih ili otuđenih tijekom godine uključuju se u konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti od datuma na koji je Društvo steklo kontrolu do datuma gubitka njegove kontrole nad ovisnim društvom. U financijskim izvještajima ovisnih društava su po potrebi provedena usklađenja radi usuglašavanja njihovih računovodstvenih politika s računovodstvenim politikama Grupe. Konsolidacijom se eliminira sva imovina i sve obveze, kao i sva vlasnička glavnica (tj. sav kapital), svi prihodi, rashodi te priljevi i odljevi novca koji se odnose na transakcije između članova Grupe.

3. Temeljne računovodstvene politike (nastavak)

Osnova za konsolidaciju (nastavak)

Nekontrolirajući udjeli u ovisnim društvima određuju se zasebno od Grupinog vlasničkog udjela u njima. Nekontrolirajući udjeli koji se odnose na postojeće vlasničke udjele koji njihovim imateljima daju pravo na razmjerni udjel u neto imovini subjekta u slučaju likvidacije, smiju se prilikom prvog knjiženja vrednovati, ili po fer vrijednosti, ili u visini njihovog razmjernog udjela u obračunanim i iskazanim iznosima utvrđive neto imovine stečenika. Metoda vrednovanja bira se za svako stjecanje pojedinačno. Preostali nekontrolirajući udjeli prvi se put vrednuju po fer vrijednosti. Nakon stjecanja, knjigovodstvena vrijednost nekontrolirajućih udjela iznos je udjela kod prvog priznavanja uvećan za udio nekontrolirajućih udjela u naknadnim promjenama vlasničke glavnice.

Dobit i gubitak te svaka stavka ostale sveobuhvatne dobiti dijele se na dio koji pripada vlasnicima Društva i dio koji pripada vlasnicima nekontrolirajućih udjela. Ukupna sveobuhvatna dobit ovisnih društava pripisuje se vlasnicima Društva i vlasnicima nekontrolirajućih udjela, čak i ako time dolazi do negativnog salda nekontrolirajućih udjela.

Promjene udjela Grupe u ovisnom društvu koje nemaju za posljedicu njen gubitak kontrole nad ovisnim društvom obračunavaju se kao transakcije vlastitim kapitalom tj. vlasničkom glavnicom. Knjigovodstvene vrijednosti udjela Grupe i nekontrolirajućih udjela usklađuju se kako bi se iskazala promjena u njihovim relativnim udjelima u ovisnom društvu. Svaka razlika između iznosa usklađenja nekontrolirajućih udjela i fer vrijednosti naknade plaćene odnosno primljene za stjecanje udjela iskazuje se izravno u sklopu vlasničke glavnice i pripisuje vlasnicima Društva.

Dobit odnosno gubitak povezan s gubitkom kontrole Grupe nad ovisnim društvom iskazuje se u dobiti i gubitku kao razlika između i) ukupne fer vrijednosti primljene naknade i fer vrijednosti eventualnog zadržanog udjela i ii) prethodne knjigovodstvene vrijednosti imovine (uključujući goodwill) i obveza ovisnoga društva te eventualnih nekontrolirajućih udjela. Svi iznosi koji su po osnovi ovisnog društva ranije bili iskazani u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti obračunavaju se kao da je Grupa izravno otuđila imovinu odnosno obveze toga društva, tj. prenose se u dobit i gubitak ili u neku od komponenti vlasničke glavnice sukladno važećim MSFI-jevima. Fer vrijednost zadržanog udjela u bivšem ovisnom društvu na datum gubitka kontrole se kod kasnijeg obračunavanja prema MRS-u 9. promatra kao fer vrijednost prilikom prvog priznavanja ili, ako je primjenjivo, kao trošak prilikom prvog priznavanja udjela u pridruženo društvo ili zajednički kontrolirani subjekt.

Poslovna spajanja

Preuzimanje, tj. stjecanje ovisnih društava i poslovanja se obračunava metodom stjecanja. Naknada, tj. činidba u sklopu poslovnog spajanja vrednuje se po fer vrijednosti, a to je ukupna fer vrijednost, na datum razmjene, imovine koju Grupa prenosi te obveza Grupe prema bivšim vlasnicima stečenika te udjela ili dionica koje je Društvo izdalo u zamjenu za kontrolu nad stečnikom. Troškovi povezani sa stjecanjem priznaju se u dobit ili gubitak kako nastaju.

Na datum stjecanja, utvrđiva stečena imovina i utvrđive preuzete obveze priznaju se po njihovoj fer vrijednosti na datum stjecanja, izuzev:

- odgođene porezne imovine odnosno odgođenih poreznih obveza te obveza i imovine povezanih sa sporazumima o primanjima za zaposlene, koji se priznaju i mjere sukladno MRS-u 12, odnosno MRS-u 19;
- obveza ili vlasničkih instrumenata koji se odnose na stečnikove ili Grupine sporazume o plaćanju na temelju dionica sklopljene radi zamjene sporazuma o plaćanjima stečenika temeljenima na dionicama i mjere se na datum stjecanja sukladno MSFI-ju 2 (vidjeti dolje); i
- imovine (ili skupina za otuđenje) klasificirane kao namijenjene prodaji sukladno MSFI-ju 5, koja se mjeri sukladno tom standardu.

Goodwill se mjeri kao pozitivna razlika između zbroja prenesene naknade za stjecanje, iznosa nekontrolirajućeg udjela, ako postoji, i fer vrijednosti prethodnog vlasničkog udjela stjecatelja u subjektu, s jedne strane, te neto iznosa na datum stjecanja utvrđive stečene imovine i utvrdivih preuzetih obveza, s druge strane. Ako ponovnom procjenom bude utvrđeno da je udio Grupe u fer vrijednosti utvrđive neto imovine stečenika viši od zbroja prenesene naknade, iznosa nekontrolirajućeg udjela, ako postoji, i fer vrijednosti prethodnog vlasničkog udjela stjecatelja u subjektu, višak se priznaje odmah u dobiti i gubitku kao dobit od povoljne kupnje.

3. Temeljene računovodstvene politike (nastavak)

Poslovna spajanja (nastavak)

Kad naknada koju Grupa prenosi u sklopu poslovnog spajanja uključuje sporazum o uvjetovanoj nepredviđenoj naknadi, ta se naknada vrednuje po fer vrijednosti na datum stjecanja i uključuje u naknadu koja se prenosi u sklopu poslovnog spajanja. Promjene fer vrijednosti nepredviđene naknade koje udovoljavaju kriterijima prihvatljivosti kao naknade u razdoblju vrednovanja, tj. mjerenja se usklađuju retrospektivno, zajedno s pripadajućim usklađenjima goodwilla. Usklađenja u razdoblju vrednovanja su ona usklađenja koja su posljedica dodatnih saznanja o činjenicama i okolnostima koja su postojala na datum stjecanja a koja su stečena u razdoblju vrednovanja, tj. mjerenja koje ne smije biti dulje od godine dana računajući od datuma stjecanja.

Način kasnijeg obračunavanja promjena fer vrijednosti nepredviđene naknade koje ne ispunjavaju kriterije prihvatljivosti kao usklađenja u razdoblju vrednovanja ovisi o načinu na koji je nepredviđena naknada razvrstana. Nepredviđena naknada iskazana u glavnici ne vrednuje se ponovno na kasnije izvještajne datume i njezino se plaćanje u kasnijim razdobljima obračunava i iskazuje u glavnici. Druge nepredviđene (uvjetovane) naknade se na kasniji izvještajni datum vrednuju po fer vrijednosti, uz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti i gubitku.

Kod poslovne kombinacije koje se odvija u fazama, udjeli koje je Grupa prije toga imala u stečenom subjektu (uključujući u zajedničkom upravljanju) ponovno se mjere po fer vrijednosti na datum stjecanja, a eventualna dobit, odnosno eventualni gubitak od ponovnog mjerenja priznaje se u dobiti i gubitku. Iznosi koji se odnose na udjel u stečeniku prije preuzimanja i prethodno su bili iskazani u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti prenose se u dobit i gubitak ako bi takav postupak bio primjeren da je došlo do otuđenja udjela.

Ako prvo obračunavanje poslovne kombinacije, nije dovršeno do kraja izvještajnog razdoblja u kojem je došlo do spajanja, Grupa iskazuje provizorne iznose po stavkama koje nisu konačno obračunane. Provizorni iznosi usklađuju se tijekom razdoblja mjerenja (vidjeti gore) ili se priznaje dodatna imovina ili dodatne obveze u skladu s novim saznanjima o činjenicama i okolnostima koje su postojale na datum stjecanja koje bi, da su bile poznate, utjecale na iznose priznate na taj datum.

Prihodi od ugovora s kupcima (Prihodi od prodaje u zemlji i inozemstvu)

Društvo i Grupa iskazuje prihode iz sljedećeg glavnog izvora:

- Prihodi od prodaje gotovih proizvoda (kakaa, bombona, keksa i čokolade).

Prihod se mjeri na temelju naknade za koju Društvo i Grupa smatraju da će imati pravo u okviru ugovora s kupcem te isključuje iznose naplaćene u ime trećih strana. Društvo i Grupa iskazuju prihod kada na kupca prenose kontrolu nad proizvodom ili uslugom u trenutku u vremenu.

Prihodi od prodaje predstavljaju primljene iznose i potraživanja od trećih strana za robu isporučenu kupcima i za isporučene usluge. Prodaja se prepoznaje kada se kontrola robe prenese na kupca, što je uglavnom po dolasku kod kupca.

Prihodi se mjere kao iznos naknade koje Društvo i Grupa očekuju da će dobiti, na temelju navedene cijene koja se primjenjuje na određenom distribucijskom kanalu nakon odbitka povrata, poreza na promet, drugih trgovinskih popusta kupcima. Razina popusta, dodataka, priznaje se kao odbitak od prihoda u vrijeme kada je povezana prodaja prepoznata ili kada se rabat nudi kupcu. Oni se određuju na temelju potpisanih ugovora.

Uz porez na dodanu vrijednost, ugovorene obveze s trgovinom, kao što su cjenovni ili promotivni popusti, popusti na kraju godine, odbijaju se od prihoda, osim činidbe za različite i jasno prepoznatljive usluge trgovinskih partnera, koje bi mogle pružiti i treće strane uz usporedive troškove.

Društvo i Grupa imaju uvjete plaćanja koji su obično kratkoročni, budući da su ugovori sklopljeni po uobičajenim komercijalnim uvjetima u skladu s tržišnom praksom bez materijalne komponente financiranja.

Ostali prihodi od prodaje

Ostali prihodi od prodaje se odnose na prihode od najamnina i prihoda od prodaje sirovine i materijala ovisnim društvima matičnog društva. Prihodi od prodaje sirovine i materijala ovisnim društvima matičnog društva se priznaju u trenutku izvršenja činidbene radnje.

Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi se najvećim dijelom odnose na prihode od naplata šteta, refundacija, poticaja te naplata prethodno otpisanih potraživanja. Prihodi od naplata šteta, refundacija, poticaja se priznaju u trenutku kada postane izvjestan primitak ekonomskih koristi na osnovi ugovorenih uvjeta ili po osnovi loklnih zakona, koji su trenutno na snazi. Prihodi po osnovi naplata prethodno otpisanih potraživanja se priznaju po osnovi novčanih primitaka.

3. Temeljene računovodstvene politike (nastavak)

Izveštavanje po segmentima

Poslovni segment je sastavni dio Društva i Grupe koji se bavi poslovnim aktivnostima iz kojih mogu ostvariti prihode ili troškove (uključujući prihode i troškove povezane s transakcijama s drugim sastavnicama istog subjekta) čije poslovne rezultate segmenata redovito prati Uprava (najviše tijelo ovlašteno za donošenje poslovnih odluka Društva i Grupe) te ocjenjuju poslovnu uspješnost segmenata na osnovu upravljačkih financijskih informacija.

Zarada po dionici

Društvo i Grupa iskazuju osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici za redovne dionice. Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg razdoblja namijenjenog redovnim dioničarima ponderiranim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tijekom godine. Razrijeđena zarada po dionici se računa dijeljenjem dobiti namijenjene redovnim dioničarima i ponderiranog prosječnog broja redovnih dionica, usklađenog za potencijalne efekte povećanja broja dionica.

Najmovi

Društvo i Grupa kao najmoprimac

Društvo i Grupa procjenjuju je li riječ o ugovoru o najmu odnosno sadržava li ugovor najam, na početku ugovora. Društvo i Grupa iskazuju imovinu s pravom uporabe i pripadajuću obvezu po najmu u pogledu svih najмова u kojima je ona najmoprimac, osim kad je riječ o kratkoročnim najmovima (definiranim kao najmovima čije trajanje iznosi 12 mjeseci ili manje) te najmove imovine male vrijednosti (kao što su tableti i osobna računala, uredski namještaj i telefoni). Za takve najmove Društvo i Grupa pravocrtno priznaju plaćanja najma kao poslovni rashod tijekom trajanja najma, osim ako neka druga sustavna osnova kvalitetnije ne odražava vremensku dinamiku trošenja ekonomskih koristi od imovine koje se drži u najmu.

Obveza po najmu prvi se put mjeri u visini sadašnje vrijednosti plaćanja najma koja na datum početka nisu podmirena, umanjena uporabom stope koja proizlazi iz najma. Ako tu stopu nije moguće odrediti, Društvo i Grupa se najčešće služe svojom kamatnom stopom zaduživanja.

Plaćanja najma obuhvaćena mjerenjem obveze po najmu obuhvaćaju:

- fiksna plaćanja najma (uključujući plaćanja najma koja su u biti fiksna), umanjena za primljene poticaje za najam;
- cijenu izvršenja mogućnosti kupnje ako je izvjesno da će najmoprimac iskoristiti tu mogućnost.

Obveze po najmu prezentiraju se kao zasebna stavka u izvještaju o financijskom položaju.

Obveza po najmu naknadno se mjeri povećanjem knjigovodstvene vrijednosti kako bi odražavala kamate na obveze po najmu (primjenom metode efektivne kamate) te smanjenjem knjigovodstvene vrijednosti kako bi odražavala izvršena plaćanja najma.

Društvo i Grupa ponovno mjere obvezu po najmu (te provodi odgovarajuće usklade s povezanom imovinom s pravom uporabe) kada se:

- razdoblje najma promijeni ili nastane značajan događaj ili značajna promjena okolnosti zbog čega dođe do promjene u procjeni izvršavanja mogućnosti kupnje, te se u tom slučaju obveza po najmu ponovno mjeri tako da se revidirana plaćanja najma diskontira primjenom revidirane diskontne stope
- plaćanja najma promijene zbog promjena indeksa ili stope odnosno promjene u očekivanom plaćanju zajamčenog ostatka vrijednosti, te se u tom slučaju obveza po najmu ponovno mjeri tako da se revidirana plaćanja najma diskontira primjenom nepromijenjenih diskontnih stopa (osim ako je promjena u plaćanjima najma posljedica promjene promjenjivih kamatnih stopa, te se u tom slučaju primjenjuje revidirana diskontna stopa)
- ugovori o najmu mijenjaju, a izmjena najma ne obračunava se kao zaseban najam, te se u tom slučaju obveza po najmu ponovno mjeri na temelju razdoblja izmijenjenog najma tako da se revidirana plaćanja najma diskontira primjenom revidiranih diskontnih stopa na datum stupanja izmjene na snagu.

Društvo i Grupa nisu obavili takve usklade tijekom prezentiranih razdoblja.

Imovina s pravom uporabe obuhvaća početno mjerenje predmetne obveze po najmu, plaćanja najma na dan početka najma ili prije toga, umanjeno za primljene poticaje za zaključenje poslovnog najma i sve početne izravne troškove. Oni se naknadno mjere po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija započinje na datum početka najma. Imovina s pravom uporabe amortizira se kroz razdoblje najma ili vijek uporabe, ovisno o tome što je kraće.

Imovina s pravom uporabe prezentira se kao zasebna stavka u izvještaju o financijskom položaju.

3. Temeljne računovodstvene politike (nastavak)

Najmovi (nastavak)

Društvo i Grupa kao najmoprimac (nastavak)

Društvo i Grupa primjenjuju MRS 36 kako bi ustanovili je li vrijednost imovine s pravom uporabe umanjena odnosno jesu li za nju obračunati bilo kakvi gubici zbog umanjenja vrijednosti, kako je opisano u politici „Nekretnine, postrojenja i oprema”.

Kao praktično rješenje, MSFI 16 najmoprimcu dozvoljava neodvajanje komponenti koje se ne odnose na najam te obračunavanje komponenti koje se odnose na najam i komponenti koje se ne odnose na najam kao jedinstvenu komponentu. Društvo i Grupa nisu upotrijebili to praktično rješenje. Za ugovor koji sadržava komponentu koja se odnosi na najam te jednu ili više dodatnih komponenti koje se ne odnose na najam, Društvo i Grupa su dužni naknadu u okviru ugovora raspodijeliti na svaku komponentu koja se odnosi na najam na temelju relativne samostalne cijene te komponente i ukupne samostalne cijene komponenti koje se ne odnose na najam.

Društvo i Grupa kao najmodavac

Društvo i Grupa sklapaju ugovore o najmu kao najmodavac s obzirom na svoja određena ulaganja u nekretnine. Društvo i Grupa iznajmljuje poslovne prostore.

Najmovi u kojima je Društvo i Grupa najmodavac klasificiraju se kao financijski ili poslovni najmovi. Najam se klasificira kao financijski najam ako se njime na najmoprimca prenose gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom nad odnosnom imovinom. Svi drugi najmovi se klasificiraju kao poslovni najmovi.

Prihodi od najamnina temeljem poslovnog najma priznaju se pravocrtno tijekom razdoblja predmetnog najma. Početni izravni troškovi nastali u fazi pregovaranja i ugovaranja uvjeta poslovnog najma pripisuju se knjigovodstvenom iznosu predmeta najma i priznaju pravocrtno tijekom razdoblja najma.

Kada ugovor obuhvaća komponente koje se odnose na najam i komponente koje se ne odnose na najam, Društvo i Grupa primjenjuju MSFI 15 za raspodjelu naknade u skladu s ugovorom za svaku komponentu.

Strane valute

Monetarna imovina i obveze u stranim valutama se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno preračunavaju po tečaju važećem na kraju toga razdoblja. Prilikom sastavljanja financijskih izvještaja pojedinih subjekata unutar Grupe, transakcije u valutama koje nisu funkcijska valuta subjekta, tj. u stranim valutama evidentirane su primjenom valutnih tečajeva na snazi na datum transakcije. Monetarna imovina i obveze u stranim valutama se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno preračunavaju po tečaju važećem na kraju toga razdoblja. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti koje su nominirane u stranim valutama ponovno se preračunavaju po tečaju važećem na datum utvrđivanja njihove fer vrijednosti. Nemonetarne stavke u stranoj valuti koje se vode po povijesnom trošku se ne preračunavaju ponovno.

Tečajne razlike uključuju se u dobit ili gubitak razdoblja u kojem nastaju, izuzev:

- tečajnih razlika po primljenim zajmovima i posudbama u stranoj valuti koji se odnose na imovinu u izgradnji namijenjenu budućoj proizvodnji, koje se uključuju u nabavnu vrijednost te imovine ako se promatraju kao usklađenje troškova kamata na obveze po tim zajmovima i posudbama;
- tečajnih razlika s naslova monetarnih potraživanja ili obveza iz odnosa s inozemnim dijelovima poslovanja čija namira nije planirana ni izgledna u bliskoj budućnosti, te koje stoga sačinjavaju dio neto ulaganja u inozemno poslovanje, koje se prvo priznaju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i prilikom prodaje cijelog ili dijela neto ulaganja prenose s glavnice u dobit i gubitak.

U financijskim izvještajima Grupe, imovina i obveze inozemnih dijelova poslovanja Grupe preračunati su primjenom valutnih tečajeva važećih na kraju izvještajnog razdoblja. Prihodi i rashodi preračunavaju se primjenom prosječnog valutnog tečaja za izvještajno razdoblje, osim kod značajnih fluktuacija valutnih tečajeva, i u tom se slučaju upotrebljavaju valutni tečajevi važeći na datum transakcije. Eventualne tečajne razlike iskazuju se u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i akumuliraju u pričuvu iz preračuna stranih valuta.

Prilikom prodaje inozemnog poslovanja, tj. prodaje cijelog udjela Grupe u inozemnom poslovanju kojom Grupa gubi kontrolu nad ovisnim društvom u čijem je sastavu inozemno poslovanje ili kod djelomične prodaje udjela u zajedničkom poslu ili pridruženom društvu u čijem je sastavu inozemno poslovanje i zadržani udjel u tom inozemnom poslovanju postaje financijskom imovinom, sve tečajne razlike akumulirane u pričuvu iz preračuna stranih valuta s naslova inozemnog poslovanja pripisive vlasnicima Grupe prenose se u dobit ili gubitak.

3. Temeljne računovodstvene politike (nastavak)

Strane valute (nastavak)

Nadalje, kod djelomične prodaje ovisnog društva u čijem sastavu je inozemno poslovanje kojom Grupa ne gubi kontrolu nad ovisnim društvom, dio kumulativnih tečajnih razlika ponovno se pripisuje nekontrolirajućim udjelima razmjerno prodanom dijelu i ne uračunava u dobit ili gubitak. Kod svih drugih djelomičnih prodaja, tj. djelomične prodaje pridruženih subjekata kod koje Grupa ne gubi značajan utjecaj, dio kumulativnih tečajnih razlika prenosi se u dobit ili gubitak razmjerno prodanom dijelu.

Usklađenje goodwilla i usklađenja po fer vrijednosti zbog stjecanja inozemnog poslovanja obračunavaju se kao imovina i obveze inozemnog poslovanja i preračunavaju po zaključnom tečaju. Pri tom nastale tečajne razlike iskazuju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno povezati sa stjecanjem, izgradnjom ili izradom kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva znatno vrijeme kako bi bilo spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju, pripisuju se trošku nabave toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju. Svi drugi troškovi posudbe uključuju se u dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Državne potpore

Državne potpore ne priznaju se sve dok ispunjenje uvjeta za dobivanje državne potpore i primitak potpore ne postanu realno izvjesni.

Državne potpore priznaju se u dobit ili gubitak sustavno kroz razdoblje u kojem Društvo i Grupa troškove koji trebaju biti pokriveni potporom priznaju kao rashod. Konkretno, državne potpore kod kojih je osnovni uvjet da Društvo, odnosno Grupa nabavi, izgradi ili na neki drugi način stekne dugotrajnu imovinu (uključujući nekretnine i opremu) iskazuju se u izvještaju o financijskom položaju kao prihodi budućih razdoblja i prenose u dobit ili gubitak sustavno i racionalno tijekom korisnog vijeka predmetne imovine.

Potraživanja temeljem državnih potpora s naslova nadoknade već nastalih troškova ili gubitaka ili radi pružanja trenutne financijske potpore Društvu, odnosno Grupi bez budućih povezanih troškova priznaju se u dobit i gubitak razdoblja u kojem nastane potraživanje po njima.

Troškovi mirovinskih naknada i otpremnina

Uplate u plan definiranih mirovinskih naknada priznaju se kao rashod kad su zaposlenici odradili posao temeljem kojeg su stekli pravo na doprinose. Uplate u državni mirovinski fond obračunavaju se kao uplate u planove definiranih doprinosa u kojima su obveze Društva i Grupe u okviru planova istovjetne onima iz definiranih mirovinskih naknada.

Kratkoročna i druga dugoročna primanja zaposlenih

Za primanja koja zaposlenici akumuliraju na osnovi plaća, godišnjih odmora i bolovanja priznaju se kao obveza u razdoblju pružanja predmetne usluge u visini nediskontiranog očekivanog iznosa naknade koji će trebati isplatiti u zamjenu za navedenu uslugu. Obveze koje se odnose na kratkoročna primanja mjere se u nediskontiranom očekivanom iznosu naknade koju će trebati isplatiti u zamjenu za navedenu uslugu.

Obveze iskazane na osnovi drugih dugoročnih primanja zaposlenih (jubilarne nagrade) mjere se kao sadašnja vrijednost očekivanih procijenjenih budućih odljeva novca iz Društva i Grupe uslijed plaćanja za usluge koje su zaposleni pružili do izvještajnog datuma.

Oporezivanje

Rashod temeljem poreza na dobit je zbroj tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekući porez

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti tekuće godine. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti iskazane u dobiti i gubitku jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili odbitne u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Društva i Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na kraju izvještajnog razdoblja na snazi, odnosno uskoro na snazi.

Rezerviranje se priznaje za pitanja za koja je izračun poreza nesiguran, ali je vrlo vjerojatno da će doći do odljeva sredstava poreznom tijelu. Rezerviranja se mjere prema najboljoj mogućoj procjeni iznosa koji se očekuje biti plaćen. Procjena se temelji na prosudbi poreznih stručnjaka unutar Društva i Grupe u skladu s prethodnim iskustvom u takvim aktivnostima te u određenim slučajevima na temelju poreznih savjeta neovisnih stručnjaka.

3. Temeljne računovodstvene politike (nastavak)

Oporezivanje (nastavak)

Odgođeni porez

Odgođeni porez priznaje se temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze u pravilu se iskazuju po svim privremenim oporezivim razlikama, a odgođena porezna imovina priznaje se do visine vjerojatno raspoloživog iznosa oporezive dobiti koji će omogućiti korištenje porezne olakšice povezane s odbitnim privremenim razlikama. Odgođene porezne obveze i odgođena porezna imovina se ne priznaju ako privremena razlika proizlazi iz početnog priznavanja ostale imovine i ostalih obveza (osim u slučaju poslovnog spajanja) u transakciji koja ne utječe ni na oporezivu niti na računovodstvenu dobit. Odgođena porezna obveza ne priznaje se ni po osnovi privremenih razlika kod prvog priznavanja goodwilla.

Odgođene porezne obveze se priznaju i temeljem oporezivih privremenih razlika koje proizlaze iz ulaganja u ovisna društva, izuzev u slučaju kad su Društvo i Grupa u mogućnosti utjecati na poništenje privremene razlike i kad je vjerojatno da se privremena razlika neće poništiti u doglednoj budućnosti. Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz odbitnih privremenih razlika povezanih s ulaganjima i udjelima ove vrste obračunava se i iskazuje se samo do visine vjerojatno raspoloživog iznosa oporezive dobiti koji će omogućiti korištenje olakšice na osnovi odbitnih privremenih razlika i ako se njihovo poništenje očekuje u doglednoj budućnosti.

Knjigovodstvena vrijednost odgođene porezne imovine provjerava se na svaki izvještajni datum i umanjuje u mjeri u kojoj više nije vjerojatno postojanje dostatne oporezive dobiti koja bi omogućila realizaciju cijelog ili dijela porezne imovine.

Odgođeni porez obračunava se prema poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze, odnosno realizacije imovine na temelju poreznih stopa i poreznih zakona koji su na kraju izvještajnog razdoblja na snazi ili u postupku donošenja.

Utvrđivanje odgođenih poreznih obveza i odgođene porezne imovine odražava porezne posljedice koje bi proizašle iz načina na koji Društvo i Grupa na kraju izvještajnog razdoblja očekuju realizirati knjigovodstveni iznos svoje imovine, odnosno podmiriti knjigovodstveni iznos svojih obveza. Odgođena porezna imovina i obveze prebijaju se kada postoji zakonski ostvarivo pravo na prijeboj tekuće porezne imovine u odnosu na tekuće porezne obveze i kada se odnose na porez na dobit koji ubire isto porezno tijelo i Društvo, odnosno Grupa namjerava podmiriti svoju tekuću poreznu imovinu i obveze na neto osnovi.

Tekući i odgođeni porezi tekuće godine

Tekući i odgođeni porezi priznaju se u dobit ili gubitak, osim poreza koji se odnose na stavke koje se iskazuju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti ili izravno u glavnici, te se u tom slučaju i porez iskazuje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, odnosno izravno u glavnici. Kod tekućih i odgođenih poreza koji proizlaze iz prvog knjiženja poslovnog spajanja, porezni učinak uključuje se u obračun poslovnog spajanja.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema koji se upotrebljavaju u isporuci dobara odnosno usluga ili za administrativne svrhe iskazani su u izvještaju o financijskom položaju po trošku, umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti, osim zemljišta koja su vrednovana po revaloriziranom modelu.

Amortizacija dugotrajne materijalne imovine u pripremi, koja se obračunava na istoj osnovi kao i za ostale nekretnine, započinje kad je sredstvo spremno za namjeravanu uporabu. Zemljište u vlasništvu se ne amortizira. Amortizacija se obračunava na način da se nabavna vrijednost (trošak) odnosno procijenjena vrijednost imovine, osim zemljišta u vlasništvu i dugotrajne materijalne imovine u pripremi, otpisuje tijekom procijenjenog vijeka uporabe primjenom pravocrtne metode, na sljedećim osnovama:

Građevinski objekti	10 - 66 godina
Postrojenja i oprema	4 – 10 godina
Alati, inventar i transportna imovina i ostala materijalna imovina	4 – 10 godina

Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metoda amortizacije preispituju se na kraju svakog izvještajnog razdoblja, pri čemu se učinci eventualnih promjena procjena obračunavaju prospektivno. Nekretnine, postrojenja i oprema prestaju se obračunavati i iskazivati prilikom prodaje ili kada se od nastavka njihove uporabe više ne očekuju buduće ekonomske koristi. Dobit odnosno gubitak od prodaje ili rashodovanja stavke utvrđuje se kao razlika između priljeva ostvarenih prodajom i knjigovodstvene vrijednosti predmetnog sredstva koja se priznaje u dobit ili gubitak.

3. Temeljne računovodstvene politike (nastavak)

Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine obuhvaćaju ulaganja Društva i Grupe u nekretnine s namjerom ostvarivanja zarade od najamnine i/ili porasta tržišne vrijednosti, ali ne i ona ulaganja namijenjena prodaji unutar redovnog poslovanja ili u administrativne svrhe. Ulaganja u nekretnine priznaju se po trošku i naknadno se mjere po fer vrijednosti. Promjene fer vrijednosti priznaju se u dobiti ili gubitku te ne podliježu amortizaciji.

Prijenosi sa ili iz ulaganja u nekretnine događaju se kad dođe do promjene u upotrebi, a dokaz tome je prestanak korištenja ili početak korištenja za vlastite potrebe. Ulaganja u nekretnine prestaju se priznavati prilikom otuđenja ili konačnog povlačenja iz upotrebe te kada se ne očekuju buduće ekonomske koristi od otuđenja. Dobici i gubici od povlačenja iz upotrebe ili otuđenja priznaju se u dobiti ili gubitku u razdoblju povlačenja ili otuđenja.

Odvojeno stečena nematerijalna imovina

Odvojeno stečena nematerijalna imovina određenog vijeka uporabe iskazuje se po trošku nabave umanjenoj za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija se obračunava pravocrtnom metodom tijekom procijenjenog vijeka uporabe navedenog u bilješci 10. Procijenjeni vijek uporabe i metoda amortizacije preispituju se na kraju svakog izvještajnog razdoblja, te se učinci eventualnih promjena procjena obračunavaju prospektivno. Amortizacija se obračunava na način da se nabavna vrijednost (trošak), otpisuje tijekom procijenjenog vijeka uporabe primjenom pravocrtne metode, na sljedećim osnovama:

Softver

5 godina

Ulaganja u tuđu imovinu

Manje od 5 godina ili vijek najma

Nematerijalna imovina prestaje se priznavati otuđenjem ili kad se od njezine uporabe ili prodaje ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit odnosno svaki gubitak nastao prestankom priznavanja stavke nematerijalne imovine, koja se utvrđuje kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti te stavke, uključuje se u dobit ili gubitak razdoblja u kojem se stavka prestala priznavati.

Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme te nematerijalne imovine osim goodwilla

Na kraju svakog izvještajnog razdoblja, Društvo i Grupa provjeravaju knjigovodstvene vrijednosti svojih nekretnina, postrojenja i opreme te nematerijalne imovine kako bi utvrdili postoje li naznake o gubicima uslijed umanjenja vrijednosti. Ako takve naznake postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine kako bi se odredili eventualni gubici nastali zbog umanjenja. Ako imovina ne stvara novčane tokove neovisne od druge imovine, Društvo i Grupa procjenjuju nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj ta imovina pripada. Ako je moguće odrediti realnu i dosljednu osnovu za raspoređivanje, imovina društava se također raspoređuje na pojedinačne jedinice koje stvaraju novac ili, ako to nije moguće, na najmanju skupinu jedinica koje stvaraju novac za koju je moguće odrediti realnu i konzistentnu osnovu raspoređivanja.

Nadoknadivi iznos je fer vrijednost umanjena za troškove prodaje ili vrijednost imovine u uporabi, ovisno o tome koji je viši. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani tokovi svode se na sadašnju vrijednost primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava tekuću tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za sredstvo za koje procjene budućih novčanih tokova nisu bile usklađene.

Ako je nadoknadivi iznos neke imovine (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvene vrijednosti, knjigovodstvena vrijednost te imovine (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah u dobiti ili gubitku.

Kod kasnijeg poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstvena vrijednost sredstva (jedinice koja stvara novac) povećava se do njegovog revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa na način da uvećana knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama po tom sredstvu (jedinici koja stvara novac) nisu bili priznati gubici od umanjenja. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti priznaje se odmah u dobiti i gubitku ako se njime eliminira gubitak od umanjenja vrijednosti koji je za imovinu iskazan u prethodnim godinama.

Zalihe

Zalihe se iskazuju u visini troška ili neto ostvarive vrijednosti ako je niža. Trošak obuhvaća izravne materijale te, prema potrebi, izravne troškove rada i viškove nastale pri dovođenju zaliha na njihovu sadašnju lokaciju i u njihovo trenutno stanje. Trošak se izračunava uporabom metode vrednovanja prosječne ponderirane cijene. Neto utrživa vrijednost je procijenjena prodajna cijena umanjena za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove koji su neophodni za marketing, prodaju i distribuciju.

Novac i ekvivalenti novca

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni i tekuće račune kod banaka. Knjigovodstveni iznosi novca i novčanih ekvivalenata općenito su približni njihovim fer vrijednostima.

3. Temeljne računovodstvene politike (nastavak)

Rezervacije

Rezervacije se priznaju kada Društvo, tj. Grupa, ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu, kao posljedicu prošlih događaja i ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirivanja tih obveza te ako se njihov iznos može pouzdano procijeniti, ili kada se to zahtijeva zakonom kao za rezervacije za neidentificirane gubitke po izvanbilančnoj izloženosti kreditnom riziku.

Ako je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, rezervacije se diskontiraju stopom prije poreza, koja, kada je to primjereno, odražava specifičan rizik obveze. Kad se provodi diskontiranje, povećanje rezervacija zbog proteka vremena priznaje se kao trošak financiranja.

Rezervacije za obveze i troškove održavaju se na razini koju rukovodstvo Društva, tj. Grupe smatra dostatnom za podmirenje mogućih budućih gubitaka. Uprava utvrđuje dostatnost rezervacija na osnovi uvida u pojedine stavke, tekuće ekonomske uvjete, karakteristike rizika različitih kategorija transakcija kao i ostale relevantne čimbenike.

Rezervacije se ukidaju samo za troškove za koje je rezervacija izvorno priznata. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obveza više nije vjerojatan, rezervacija se ukida.

Financijski instrumenti

Financijska imovina i financijske obveze priznaju se u izvještaju o financijskom položaju Društva, tj. Grupe kada Društvo, odnosno Grupa postane strana ugovornih odredbi instrumenta.

Financijska imovina i financijske obveze početno se mjere po fer vrijednosti, osim potraživanja od kupaca bez značajne komponente financiranja koja se početno mjere po cijeni transakcije. Transakcijski troškovi izravno povezani s pribavljanjem ili izdavanjem financijske imovine i financijskih obveza, osim onih koje se vode po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, dodaju se, odnosno oduzimaju od fer vrijednosti kod prvog priznavanja.

a) Financijska imovina

Kupnja i prodaja financijske imovine redovnim putem počinje se odnosno prestaje se obračunavati na datum trgovanja. Kupoprodaja redovnim putem je kupoprodaja financijske imovine kojom imovina mora biti isporučena u rokovima utvrđenima propisom ili konvencijom na predmetnom tržištu.

Sva iskazana financijska imovina naknadno se u mjeri po amortiziranom trošku, osim dionica koja se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

a.1) Klasifikacija financijske imovine

Dužnički instrumenti koji ispunjavaju sljedeće uvjete naknadno se mjere po amortiziranom trošku:

- financijska imovina drži se u sklopu poslovnog modela čiji je cilj držati financijsku imovinu kako bi naplatili ugovorene novčane tokove te
- na temelju ugovornih uvjeta financijske imovine na određene datume nastaju novčani priljevi koji se isključivo odnose na plaćanje glavnice te kamate na nepodmirenu glavnicu.

Amortizirani trošak i metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope (metoda efektivne kamate) je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak dužničkog instrumenta i prihod od kamata raspoređuje kroz relevantno razdoblje.

Za financijsku imovinu koja nije kupljena financijska imovina ili financijska imovina umanjena za kreditne gubitke (odnosno imovina umanjena za kreditne gubitke kod prvog priznavanja), efektivna kamatna stopa je stopa kojom se procijenjeni budući novčani priljevi (uključujući sve naknade te postotne bodove plaćene odnosno primljene kao sastavni dio efektivne kamatne stope, zatim troškove transakcije i druge premije i diskonte) osim očekivanih kreditnih gubitaka, svode na prvo priznavanje bruto knjigovodstvene vrijednosti kroz očekivani vijek trajanja dužničkog instrumenta ili neko drugo razdoblje ako je kraće.

Amortizirani trošak financijske imovine iznos je u kojem se financijska imovina vrednuje kod početnog priznavanja, umanjen za otplatu glavnice, uvećan za akumuliranu amortizaciju primjenom metode efektivne kamate za bilo koju razliku između početnog iznosa i iznosa po dospjeću, uz primjenu usklađenja za rezervacije za umanjene vrijednosti. Bruto knjigovodstvena vrijednost financijske imovine je amortizirani trošak financijske imovine prije usklađenja za rezervacije za umanjene vrijednosti.

3. Temeljne računovodstvene politike (nastavak)

a.1) Klasifikacija financijske imovine (nastavak)

Prihodi od kamata obračunavaju se primjenom efektivne kamatne stope za dužničke instrumente vrednovane naknadno po amortiziranom trošku. Za financijsku imovinu koja nije kupljena financijska imovina ili financijska imovina umanjena za kreditne gubitke, prihod od kamata izračunava se primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine, osim za financijsku imovinu koja je naknadno umanjena za kreditne gubitke (vidjeti tekst u nastavku). Za financijsku imovinu koja je naknadno umanjena za kreditne gubitke, prihod od kamata obračunava se primjenom efektivne kamatne stope na amortizirani trošak financijske imovine. Ako se, u sljedećim izvještajnim razdobljima, kreditni rizik za financijske instrumente umanjene za kreditne gubitke popravi na način da financijska imovina više nije umanjena za kreditni gubitak, prihod od kamata obračunava se primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine. Prihod od kamata iskazuje se u dobiti ili gubitku te je uključen u stavku „Financijski prihodi – prihodi od kamata” (Bilješka 13).

a.2) Dobici i gubici od promjene tečaja stranih valuta

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine nominirane u stranoj valuti određuje se u valuti u kojoj je imovina nominirana i zatim preračunava po promptnom tečaju na kraju izvještajnog razdoblja. Konkretno:

- kad je riječ o financijskoj imovini mjerenoj po amortiziranom trošku koja nije dio odnosa koji su se unaprijed namijenili zaštiti, tečajne se razlike uključuju u dobit i gubitak u stavkama „Financijski prihodi i financijski rashodi” (bilješka 12 i 13).

a.3) Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Društvo, tj. Grupa priznaje rezervacije za umanjene vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za potraživanja od kupaca, danih zajmova, depozita i novca. Iznos očekivanih gubitaka treba ažurirati svaki izvještajni datum u skladu s promjenama kreditnog rizika u odnosu na prvotno iskazane financijske instrumente.

Društvo, tj. Grupa uvijek priznaje očekivane kreditne gubitke (ECL) kroz cijeli vijek za potraživanja od kupaca, danih zajmova, depozita i novca.

Proces procjene PD-a

Vjerojatnost ulaska u status neispunjavanja obveza ili “Probability of Default (PD)” je procjena vjerojatnosti nemogućnosti naplate ugovorenih iznosa. PD pruža procjenu vjerojatnosti da klijent neće biti sposoban podmiriti svoje obveze u određenom vremenskom razdoblju.

Sustavi ocjenjivanja koriste se kako bi se svakom komitentu i svakoj kreditnoj izloženosti dodijelila interna ocjena, kao jedinstvena mjera vjerojatnosti ulaska u status neispunjavanja obveza. Dodijeljeni PD odražava 12-mjesečnu vjerojatnost ulaska u “default”, temeljenu na dugoročnim prosječnim iznosima jednogodišnjih stopa “default“-a.

Ocjene se dodjeljuju, uzimajući u obzir prirodu industrije s kojom Društvo, odnosno Grupa posluje.

Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek su očekivani kreditni gubici nastali zbog svih mogućih neispunjenja obveza tijekom očekivanog vijeka trajanja financijskog instrumenta.

Gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza (eng. „Loss given default”)

LGD („Loss Given Default” ili „gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza”) predstavlja postotak procijenjenog gubitka te istovremeno i očekivanu stopu oporavka, na datum na koji se zbio događaj koji je definiran kao događaj statusa neispunjavanja obveza kreditne izloženosti.

Procjena LGD vrijednosti za izloženosti u statusu neispunjavanja obveza u skladu je s LGD procjenom za izloženosti u statusu ispunjavanja ugovornih obveza, uz dodatnu informaciju o vremenu provedenom u „default” statusu te ostvarenom oporavku do tog trenutka.

Izloženosti u statusu neispunjavanja obveza (eng. „Exposure at Default”)

EAD („Exposure at Default” ili „Izloženost u statusu neispunjavanja obveza”) predstavlja mjeru izloženosti u trenutku stupanja u status neispunjavanja obveza. EAD tijekom vijeka trajanja instrumenta se određuje uzimajući u obzir očekivane promjene u budućim razdobljima, temeljeno na otplativim planovima.

3. Temeljne računovodstvene politike (nastavak)

a.3) Umanjenje vrijednosti financijske imovine (nastavak)

Znatno povećanje kreditnog rizika

Prilikom procjene je li kreditni rizik na financijskom instrumentu značajno porastao od prvog priznavanja, Društvo, tj. Grupa uspoređuje rizik nastanka statusa neispunjenja obveza na datum izvještavanja s rizikom nastanka statusa neispunjenja obveza financijskog instrumenta na datum prvog priznavanja. Prilikom ove procjene, Društvo, tj. Grupa uzima u obzir i kvantitativne i kvalitativne informacije koje su razumne i dostupne, uključujući povijesno iskustvo i informacije okrenute budućnosti koje su dostupne bez nepotrebnih troškova i napora. Razmatrane informacije okrenute budućnosti obuhvaćaju buduće izgled sektora u kojima dužnici Društva, tj. Grupe posluju te su utemeljene na izvješćima ekonomskih stručnjaka, financijskih analitičara, državnih tijela, relevantnih skupina za strateško promišljanje i drugih sličnih organizacija te razmatranju različitih vanjskih izvora stvarnih i prognoziranih gospodarskih informacija koje se odnose na osnovne djelatnosti Društva, tj. Grupe. Konkretno, sljedeće se informacije uzimaju u obzir pri procjeni je li kreditni rizik znatno porastao od prvog priznavanja:

- stvarno ili očekivano značajno pogoršanje vanjskog (ili dostupnog) ili unutarnjeg kreditnog rejtinga financijskog instrumenta
- znatno pogoršanje vanjskih tržišnih pokazatelja kreditnog rizika za određeni financijski instrument, npr. znatno povećanje kreditnog raspona, cijene ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza za dužnika ili vrijeme ili razmjer u kojem je fer vrijednost financijske imovine manja od njezina amortiziranog troška
- postojeće ili prognozirane nepovoljne promjene u poslovnim, financijskim ili gospodarskim uvjetima od kojih se očekuje da će prouzročiti znatno smanjenje dužnikove sposobnosti da ispuni svoje obveze koje se odnose na dug
- stvarno ili očekivano znatno pogoršanje poslovnih rezultata dužnika
- znatna povećanja kreditnog rizika za ostale financijske instrumente istog dužnika te
- stvarne ili očekivane znatne nepovoljne promjene u zakonodavnom, gospodarskom ili tehnološkom okruženju dužnika koji uzrokuje znatno smanjenje dužnikove sposobnosti da ispuni svoje obveze koje se odnose na dug.

Bez obzira na ishod prethodne procjene, Društvo, tj. Grupa pretpostavlja da je kreditni rizik za financijsku imovinu znatno narastao od prvog priznavanja kada je dospijeće ugovornog plaćanja prekoračeno za više od 30 dana, osim ako Društvo ima prikladne i utemeljene informacije koje upućuju na suprotno.

Unatoč naprijed navedenom, Društvo, tj. Grupa pretpostavlja da se kreditni rizik na financijskom instrumentu nije znatno povećao od prvog priznavanja ako se utvrdi da financijski instrument ima nizak kreditni rizik na datum izvještavanja. Smatra se da financijski instrument ima nizak kreditni rizik ako:

- (1) financijski instrument ima niski rizik nastanka statusa neispunjenja obveza;
- (2) dužnik ima snažnu sposobnost da podmiri svoje ugovorne obveze novčanih tokova u kratkom roku; i
- (3) nepovoljne promjene u gospodarskim i poslovnim uvjetima na duži rok mogu, ali ne moraju nužno, smanjiti sposobnost zajmoprimca da ispuni svoje ugovorne obveze novčanih tokova.

3. Temeljne računovodstvene politike (nastavak)

a.3) Umanjenje vrijednosti financijske imovine (nastavak)

Znatno povećanje kreditnog rizika (nastavak)

Društvo, tj. Grupa smatra da financijska imovina ima nizak kreditni rizik ako imovina ima vanjski kreditni rejting „investicijski stupanj” u skladu s globalno prihvaćenom definicijom ili ako vanjski rejting nije dostupan, imovina ima interni rejting „dobra”. To znači da ugovorna strana ima snažan financijski položaj i da nema iznose s prekoračenim dospeljem. Kad je riječ o ugovorima o financijskim jamstvima, datum na koji Društvo, tj. Grupa postane strana u neopozivoj obvezi smatra se datumom prvog priznavanja za svrhe procjene umanjavanja vrijednosti financijskog instrumenta. Pri procjeni postoji li znatno povećanje kreditnog rizika od početnog priznavanja ugovora o financijskim jamstvima, Društvo, tj. Grupa razmatra promjene u riziku da određeni dužnik neće ispuniti svoju obvezu plaćanja iz ugovora. Društvo, tj. Grupa redovito prati učinkovitost korištenih kriterija za utvrđivanje je li došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika i revidira ih kako bi se osiguralo da kriteriji mogu identificirati značajno povećanje kreditnog rizika prije nego što dođe do kašnjenja u plaćanjima.

Definicija neispunjenja obveze

Društvo, kao i Grupa sljedeće smatra neispunjenjem obveze za potrebe upravljanja unutarnjim kreditnim rizikom s obzirom na to da povijesno iskustvo pokazuje da financijska imovina koja zadovoljava bilo koji od navedenih kriterija uglavnom nije naplativa:

- dužnik je prekršio financijske obveze ili
- informacije koje su razvijene interno ili su pribavljene iz vanjskih izvora upućuju na to da dužnik vjerojatno neće podmiriti svoje dugove vjerovnicima, uključujući Društvo, odnosno Grupu, u potpunosti (ne uzimajući u obzir instrument osiguranja naplate koji drži Društvo, tj. Grupa).

Bez obzira na prethodnu analizu, i Društvo i Grupa smatraju da je do neispunjenja obveza došlo nakon što je dospjeće financijske imovine prekoračilo 90 dana, osim ako Društvo, tj. Grupa ima prikladne i utemeljene informacije koje upućuju na to da je prikladniji kriterij koji podrazumijeva dulje razdoblje prekoračenja.

Kreditno umanjena financijska imovina

Financijska imovina kreditno je umanjena kada je došlo do jednog ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove te financijske imovine. Dokazi da je financijska imovina umanjena za kreditne gubitke obuhvaća dostupne podatke u sljedećim događajima:

- (a) značajne financijske poteškoće kod izdavatelja ili druge ugovorne strane; ili
- (b) kršenje ugovora, primjerice kašnjenje ili prekoračeno dospelje (vidjeti prethodnu točku (ii));
- (c) vjerovnik (vjerovnici) dužnika, zbog gospodarskih ili ugovornih razloga koji se odnose na financijske poteškoće dužnika, koji su dužniku odobrili porezne olakšice koje vjerovnici inače ne bi razmatrali;
- (d) izgledno pokretanje stečaja ili financijskog restrukturiranja kod dužnika; ili
- (e) nestanak aktivnog tržišta za predmetnu financijsku imovinu zbog financijskih poteškoća.

Politika otpisa

Društvo i Grupa otpisuju financijsku imovinu ako postoji informacija koja upućuje na to da je dužnik u ozbiljnim financijskim poteškoćama i ne postoje realistični izgledi za oporavak, na primjer ako je dužnik u postupku likvidacije ili je nad njime pokrenut stečajni postupak, ovisno o tome koji od dvaju događaja prije nastane. Otpisana financijska imovina i dalje može biti podložna aktivnostima izvršenja u okviru postupaka oporavka Društva, odnosno Grupe, uzimajući u obzir pravne savjete gdje je to prikladno. Sve se naplate iskazuju u dobiti ili gubitku.

3. Temeljen računovodstvene politike (nastavak)

a.3) Umanjenje vrijednosti financijske imovine (nastavak)

Mjerenje i priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka odnosi se na vjerojatnost neispunjavanja obveza, gubitak zbog nastanka statusa neispunjenja obveza (odnosno, veličina gubitka ako je došlo do neispunjenja obveza) te izloženosti u trenutku neispunjavanja obveza. Procjena vjerojatnosti neispunjavanja obveza i gubitka zbog nastanka neispunjavanja obveza temelji se na povijesnim podacima usklađenima za informacije okrenute budućnosti. Kad je riječ o izloženosti u trenutku neispunjavanja obveza, nju predstavlja bruto knjigovodstvena vrijednost imovine na datum izvještavanja; kad je riječ o ugovorima o financijskim jamstvima, izloženost podrazumijeva iznos povučen na datum izvještavanja, sa svim dodatnim iznosima čije se povlačenje očekuje u budućnosti do datuma nastanka neispunjenja obveza određenog na temelju povijesnog trenda, shvaćanja Društva, tj. Grupe konkretnih budućih financijskih potreba dužnika i ostale relevantne informacije okrenute budućnosti. Za financijsku imovinu, očekivani kreditni gubitak procjenjuje se kao razlika između svih ugovornih novčanih tokova koji dospijevaju za Društvo, tj. Grupu u skladu s ugovorom i svih novčanih tokova koje Društvo, odnosno Grupa očekuje, diskontiranih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi. Kad je riječ o potraživanju temeljem najma, novčani tokovi primijenjeni za određivanje očekivanih kreditnih gubitaka u skladu su s novčanim tokovima upotrijebljenim za mjerenje potraživanja za najam u skladu s MSFI-jem 16.

Ako je Društvo, odnosno Grupa izmjerilo rezervacije za umanjeње vrijednosti za financijski instrument u iznosu očekivanih kreditnih gubitaka kroz cijeli vijek u prethodnom izvještajnom razdoblju, ali na trenutačni datum izvještavanja utvrdi da uvjeti za očekivane kreditne gubitke kroz cijeli vijek više nisu ispunjeni, Društvo, tj. Grupa mjeri rezervacije za umanjeње vrijednosti u iznosu jednakom 12-mjesečnim očekivanim kreditnim gubicima na trenutačni datum izvještavanja.

Društvo, tj. Grupa priznaje dobitke ili gubitke od umanjeња vrijednosti u dobiti ili gubitku za sve financijske instrumente s odgovarajućim usklađenjima njihove knjigovodstvene vrijednosti u kontu rezervacija za umanjeње vrijednosti.

a.4) Prestanak priznavanja financijske imovine

Društvo, tj. Grupa prestaje priznavati financijsko sredstvo istekom ugovornog prava na novčane priljeve po predmetnom sredstvu ili prijenosom financijskog sredstva i gotovo svih rizika i nagrada povezanih s vlasništvom na njim na neku drugu osobu. Ako Društvo, tj. Grupa ne prenosi niti zadržava gotovo sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom i ako i dalje ima kontrolu nad prenesenim sredstvom, priznaje svoj zadržani udjel u sredstvu te povezanu obvezu u iznosima koje eventualno mora platiti. Ako Društvo, tj. Grupa zadrži većim dijelom sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad prenesenim financijskim sredstvom, to sredstvo nastavlja priznavati, uz istovremeno priznavanje osigurane posudbe s naslova ostvarenih priljeva.

Prilikom prestanka priznavanja financijske imovine mjerene po amortiziranom trošku, razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i zbroja primljene naknade i potraživanja za naknadu iskazuje se u dobiti ili gubitku.

b) Financijske obveze i vlasnička glavnica

Razvrstavanje u obveze ili vlasničku glavnicu

Dužnički i vlasnički instrumenti razvrstavaju se ili u financijske obveze ili u vlasničku glavnicu, u skladu sa suštinom ugovornog sporazuma te definicijama financijske obveze i vlasničkog instrumenta.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je svaki ugovor koji pruža dokaz o preostalome udjelu u imovini nekog subjekta nakon oduzimanja svih njegovih obveza. Vlasnički instrumenti koje je izdalo Društvo, odnosno Grupa iskazuju se u iznosu ostvarenih priljeva, umanjenom za izravne troškove izdavanja. Otkup vlastitih glavnčkih instrumenata Društva, odnosno Grupe iskazuje se izravno kao odbitak od vlasničke glavnice. U dobit ili gubitak ne uključuju se nikakvi dobiti ili gubici ostvareni kupnjom, prodajom, izdavanjem ili povlačenjem vlastitih glavnčkih instrumenata Društva, odnosno Grupe.

Financijske obveze

Sve se financijske obveze mjere naknadno po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope na kraju svakog izvještajnog razdoblja.

Financijske obveze naknadno mjerene po amortiziranom trošku

Financijske obveze koje nisu (i) uvjetovana naknada koju će stjecatelj možda morati platiti u sklopu poslovnog spajanja, ii) namijenjene trgovanju ili (iii) predodređene za iskazivanje po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate.

3. Temeljne računovodstvene politike (nastavak)

b) Financijske obveze i vlasnička glavnica (nastavak)

Financijske obveze naknadno mjerene po amortiziranom trošku (nastavak)

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i rashodi od kamata raspoređuju tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se procijenjeni budući novčani odljevi, uključujući sve naknade po plaćenim ili primljenim postotnim bodovima koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, zatim troškove transakcije i druge premije i diskonte, svode na amortizirani trošak financijske obveze kroz očekivani vijek trajanja financijske obveze ili neko drugo razdoblje ako je kraće.

Dobici i gubici od promjene tečaja stranih valuta

Kad je riječ o financijskim obvezama u stranoj valuti mjenim po amortiziranom trošku na kraju svakog izvještajnog razdoblja, dobici i gubici od promjene tečaja stranih valuta određuju se na temelju amortiziranog troška instrumenata.

Prestanak priznavanja financijskih obveza

Društvo i Grupa prestaju priznavati financijske obveze samo i isključivo onda kada su obveze plaćene, poništene ili su istekle. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti financijske obveze koja se prestala priznavati te plaćene naknade i obveze za naknadu uključuje se u dobit ili gubitak.

Vlastite dionice

Kada Društvo, odnosno članica Grupe kupuje izdani dionički kapital (trezorske dionice), plaćeni iznos predstavlja odbitnu stavku od kapitala i rezervi koji pripadaju dioničarima, dok se dionice ne ponište, ponovno izdaju ili prodaju te se klasificiraju kao trezorske dionice. Kada se takve dionice naknadno prodaju ili ponovno izdaju, primljeni iznos, umanjen za transakcijske troškove, uključuje se u kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima.

4. Kritične računovodstvene prosudbe i ključni izvori neizvjesnosti procjena

Pri primjeni računovodstvenih politika Društva, kao i Grupe, opisanih u bilješki 3, Uprava mora donijeti prosudbe (koje ne obuhvaćaju procjene) koje imaju značajan utjecaj na iskazane iznose te donijeti procjene i pretpostavke o knjigovodstvenoj vrijednosti imovine i obveza koje nisu vidljive iz drugih izvora. Procjene i s njima povezane pretpostavke temelje se na iskustvu iz prethodnih razdoblja i drugim čimbenicima koji se smatraju relevantnim. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena. Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju revidiranja procjene ako utječu samo na to razdoblje ili u razdoblju revidiranja procjene i u budućim razdobljima ako utječu i na tekuće i na buduća razdoblja.

Kritične prosudbe pri primjeni računovodstvenih politika Društva i Grupe

Slijedi opis kritičnih prosudbi Uprave, osim onih koje uključuju procjene (koje su prezentirane u nastavku), u procesu primjene računovodstvenih politika Društva i Grupe koje su najznačajnije utjecale na iznose iskazane u priloženim financijskim izvještajima.

Ključni izvori neizvjesnosti procjena

U nastavku su iznesene ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i drugi ključni izvori neizvjesnosti procjena na kraju izvještajnog razdoblja koji nose znatan rizik značajnog usklađenja knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza u idućoj financijskoj godini.

Umanjenje potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca procjenjuju se na svaki datum izvještavanja te im se vrijednost umanjuje sukladno procjeni vjerojatnosti naplate iskazanog iznosa. Svaki kupac se zasebno razmatra na temelju očekivanog datuma naplate potražnog iznosa i procijenjene vjerojatnosti naplate dospjelih iznosa. Uprava smatra da su potraživanja od kupaca iskazana sukladno njihovom nadoknadivom iznosu na datum izvještavanja (bilješka 27).

Porez na dobit

Društvo obračunava poreznu obvezu u skladu s poreznim zakonodavstvom u Republici Hrvatsko, dok ovisna društva u skladu sa svojim poreznim jurisdikcijama. Porezne prijave podložne su kontroli od strane poreznih vlasti koje imaju pravo provoditi naknadne kontrole poreznih obveznika. Postoje različite moguće interpretacije poreznih zakona; stoga se iznosi u financijskim izvještajima mogu mijenjati naknadno, ovisno o odluci poreznih vlasti (bilješka 14).

Ispravak vrijednosti zaliha

Društvo, odnosno Grupa provodi umanjenje vrijednosti zaliha temeljem procjene zastarjelosti i daljnje neiskoristivosti. U 2021. godini Društvo je vrijednosno uskladilo zalihe za 3.593 tisuće kuna na teret troškova poslovanja (u 2020.: 4.535 tisuća kuna), odnosno Grupa u 2021. godini 3.598 tisuća kuna (u 2020.: 4.588 tisuća kuna) (bilješka 10.2).

Vijek trajanja nematerijalne imovine i prava na upravljanje imovinom

Društvo, odnosno Grupa pregledava procijenjeni vijek trajanja nematerijalne imovine te pravo na upravljanje imovinom na kraju svakog izvještajnog datuma. Nematerijalna imovina i prava na upravljanje imovinom iskazani su po trošku nabave umanjenom za akumulirani ispravak vrijednosti (bilješka 16 i 18).

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme

Amortizacija se obračunava na način da se nabavna ili procijenjena vrijednost imovine, osim zemljišta u vlasništvu i nekretnina u izgradnji, otpisuje tijekom procijenjenog vijeka uporabe primjenom pravocrtne metode. Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metoda amortizacije se preispituju na kraju svake godine, pri čemu se učinci eventualnih promjena procjena obračunavaju prospektivno. Tijekom godine nije bilo promjene procjena životnog vijeka (bilješka 17).

Procjene korištene za izračun naknada za odlazak u mirovinu i jubilarnih nagrada

Trošak definiranih planiranih naknada je utvrđen koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontnoj stopi, budućim povećanjima dohotka ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova te procjene su predmet nesigurnosti (bilješka 33).

4. Kritične računovodstvene prosudbe i ključni izvori neizvjesnosti procjena (nastavak)

Ključni izvori neizvjesnosti procjena (nastavak)

Posljedice određenih sudskih sporova

Društvo i Grupa su stranka u određenim parnicama i postupcima nastalim u uobičajenom obavljanju poslovanja. Uprava koristi procjenu kada su najvjerojatnije posljedice tih aktivnosti procijenjene i rezerviranja su priznata na dosljednoj osnovi.

Priznavanje odgođene porezne imovine

Odgođena porezna imovina predstavlja iznose poreza na dobit koji su nadoknadivi na temelju budućih odbitaka oporezive dobiti te se iskazuje u izvještaju o financijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se do visine poreznih prihoda za koje je vjerojatno da će biti ostvareni. Prilikom utvrđivanja buduće oporezive dobiti i iznosa poreznih prihoda za koje je vjerojatno da će biti ostvareni u budućnosti, Uprava donosi prosudbe i izračuje procjene na temelju oporezive dobiti iz prethodnih godina i u očekivanja budućih prihoda za koje se smatra da su razumni u postojećim okolnostima (bilješka 25).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

5. PRIHODI OD UGOVORA S KUPCIMA

	2021.	2020.	2021.	2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Prihodi od prodaje u zemlji	573.740	522.110	556.523	498.616
Prihodi od prodaje u inozemstvu	467.104	444.230	354.958	312.227
Ostali prihodi od prodaje	7.730	6.143	23.578	16.539
Ukupno	1.048.574	972.483	935.059	827.381

Društvo i Grupa ostvaruju prihode od ugovora s kupcima (prihodi od prodaje u zemlji i inozemstvu), za prijenos robe u određenom trenutku u vremenu.

Ostali prihodi od prodaje se u najvećem dijelu odnose na prihode od prodaje materijala ovisnim društvima te najamnine imovine dane ovisnim društvima.

U nastavku je prikaz prihoda po danim najmovima, te očekivanim prihodima po najmovima u budućim razdobljima Društva.

	2021.	do godine dana	do dvije godine	do tri godine	do četiri godine	do pet godina	nakon 5 godina
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Prihodi od najma ovisnim društvima	188	161	161	161	161	145	-
Prihodi od najma povezanom društvu	542	1.057	1.000	1.000	1.000	1.000	2.208
Prihodi od najma - ostalo	1.456	3.188	2.069	1.027	1.017	907	5.262
Ukupno	2.186	4.405	3.230	2.188	2.178	2.052	7.470
	2020.	do godine dana	do dvije godine	do tri godine	do četiri godine	do pet godina	nakon 5 godina
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Prihodi od najma ovisnim društvima	542	396	396	396	396	396	-
Prihodi od najma povezanom društvu	1.456	1.120	1.120	1.120	1.120	1.120	3.593
Prihodi od najma - ostalo	1.629	2.627	2.612	1.418	223	224	-
Ukupno	3.627	4.143	4.128	2.934	1.739	1.740	3.593

U nastavku je prikaz po danim najmovima te očekivanim prihodima po najmovima u budućim razdobljima na razini Grupe.

	2021.	do godine dana	do dvije godine	do tri godine	do četiri godine	do pet godina	nakon 5 godina
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Prihodi od najma	4.960	4.208	3.089	2.047	2.037	1.619	5.280
Ukupno	4.960	4.208	3.089	2.047	2.037	1.619	6.280
	2020.	do godine dana	do dvije godine	do tri godine	do četiri godine	do pet godina	nakon 5 godina
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Prihodi od najma	3.462	4.024	4.008	2.814	1.620	1.621	3.595
Ukupno	3.462	4.024	4.008	2.814	1.620	1.621	3.595

5.1. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2021.	2020.	2021.	2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Naplata prethodno otpisanih potraživanja	8.120	28.567	8.120	28.549
Prihodi od naplata šteta, refundacija i poticaja	1.929	23.829	1.018	16.906
Prihodi od promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine	3.473	455	3.986	957
Dobitci od prodaje dugotrajne imovine	316	734	128	228
Prihodi od otpisa obveza prema dobavljačima	29	170	-	-
Ostali poslovni prihodi	13.888	4.644	10.258	4.137
Ukupno	27.754	58.400	23.511	50.777

Ostali poslovni prihodi u Društvu u 2021. godini najvećim se dijelom odnose na prihode od ukidanja rezerviranja za godišnje odmone u iznosu od 3.442 tisuće kuna, prihode od ukidanja vrijednosnog usklađenja zaliha u iznosu od 3.524 tisuće kuna, ostale prihode u povezanih društvima u iznosu od 89 tisuća kuna, prihode od prodaje prava – licenca Domaćica u iznosu od 259 tisuća kuna, prihode po osnovi upotrebe vozila u službene svrhe u iznosu od 319 tisuća kuna te viškove proizvoda i robe u iznosu od 163 tisuće kuna (2020.: prihodi od ukidanja rezerviranja za otpremnine 230 tisuća kuna, ostali prihodi od povezanih društvima 1.041 tisuću kuna, prihodi od prodaje prava – licenca Domaćica 195 tisuća kuna, prihodi od upotrebe vozila u službene svrhe 312 tisuća kuna, viškovi proizvoda i robe 167 tisuća kuna)

5.1. OSTALI POSLOVNI PRIHODI (NASTAVAK)

Ostali poslovni prihodi u Grupi u 2021. godini najvećim se dijelom odnose na prihode od ukidanja rezerviranja za godišnje odmone u iznosu od 3.442 tisuće kuna, prihode od ukidanja vrijednosnog usklađenja zaliha u iznosu od 3.524 tisuće kuna, prihode od najamnina u iznosu od 704 tisuće kuna, refundacije bolovanja u iznosu od 158 tisuća kuna, viškove proizvoda i robe u iznosu od 167 tisuća kuna (2020.: prihodi od ukidanja rezerviranja za otpremnine 230 tisuća kuna, ostali prihodi od povezanih društava 1.041 tisuću kuna, viškovi proizvoda i robe 177 tisuća kuna).

5.2. SEGMENTI

Značajni kupci Društva, koji se odnose na prihode od prodaje u zemlji te prihode od prodaje u inozemstvu su objavljeni ispod:

	31.12.2021.		31.12.2020.
	'000 HRK		'000 HRK
Konzum plus d.o.o.	52.149	Konzum plus d.o.o.	56.824
Nelt d.o.o. Istočno Sarajevo	22.112	Kraš Trgovina d.o.o., Široki Brijeg	31.434
Omar Ali Balsharaf	19.618	Krašcommerce d.o.o., Ljubljana	19.407
Krašcommerce d.o.o., Ljubljana	18.318	Omar Ali Balsharaf	16.838
Plodine d.d.	13.941	Kraš Commerce d.o.o., Beograd	16.538
Kolid S Team dooel	10.087	Kraškomerce Kraš dooel, Skopje	14.270
Tommy d.o.o.	10.550	Plodine d.d.	12.101
D Way d.o.o.	8.046	Tommy d.o.o.	10.173
Mira a.d. Prijedor	7.931	Mira a.d. Prijedor	6.425
Studenac d.o.o.	6.222	Spiroski import export Pty Ltd.	4.258
Ukupno	168.974	Ukupno	188.268
Ukupno potraživanja	215.785	Ukupno potraživanja	228.564
Udjel u ukupnim potraživanjima (%)	78,31%	Udjel u ukupnim potraživanjima (%)	82,37%

Ostvareni prihodi po vrsti proizvoda su objavljeni ispod:

	Proizvodi od kaka	Bomboni	Keksi, vafli i slani asortiman	Trgovačka roba	Ukupno
	2021.	2021.	2021.	2021.	2021.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Prihodi od prodaje u tuzemstvu i inozemstvu	388.862	86.810	414.076	21.732	911.481
	2020.	2020.	2020.	2020.	2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Prihodi od prodaje u tuzemstvu i inozemstvu	332.044	79.874	384.592	14.333	810.843

Izveštajni segment Društva sukladno MSFI-ju 8 obuhvaća sljedeće:

	Konditorski segment	Ukupno	Konditorski segment	Ukupno
	2021.	2021.	2020.	2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Prihodi				
Vanjska prodaja	911.481	911.481	810.843	810.843
Ukupni prihodi	911.481	911.481	810.843	810.843
Rezultat				
Dobit po segmentima	26.084	26.084	18.172	18.172
Financijski prihodi	8.533	8.533	10.881	10.881
Financijski rashodi	(7.603)	(7.603)	(13.758)	(13.758)
Dobit prije poreza	27.014	27.014	15.295	15.295
Porez na dobit	(6.988)	(6.988)	(865)	(865)
Dobit tekuće godine	20.026	20.026	14.430	14.430

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

5.2. SEGMENTI (NASTAVAK)

	31.12.2021.	31.12.2020.		Amortizacija	
	'000 HRK	'000 HRK		31.12.2021.	31.12.2020.
Kreditorski segment	961.055	924.728		'000 HRK	'000 HRK
Ukupna imovina segmenata	961.055	924.728	Kreditorski segment	34.019	32.151
Ukupna konsolidirana imovina	961.055	924.728		34.019	32.151

Teritorijalna analiza poslovanja

	Prihodi od vanjskih kupaca	
	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK
HRVATSKA	556.523	498.616
BOSNA I HERCEGOVINA	104.245	87.740
SLOVENIJA	62.025	60.508
MAKEDONIJA	30.886	16.196
SRBIJA	24.942	17.615
PREKOMORSKE ZEMLJE	79.062	69.105
OSTALO	53.798	61.063
	<u>911.481</u>	<u>810.843</u>

Značajni kupci Grupe, koji se odnose na prihode od prodaje u zemlji te prihode od prodaje u inozemstvu su objavljeni ispod:

	31.12.2021.		31.12.2020.
	'000 HRK		'000 HRK
Konzum plus d.o.o.	52.149	Konzum plus d.o.o.	56.824
Nelt d.o.o. Istočno Sarajevo	29.009	Omar Ali Balsharaf	25.412
Omar Ali Balsharaf	26.405	PS Mercator d.d.	14.255
PS Mercator d.d.	14.619	Kolid S Team	12.920
Plodine d.d.	13.941	Plodine d.d.	12.101
Kolid S Team dooel	10.948	Tommy d.o.o.	10.173
Tommy d.o.o.	10.550	Lukas-TP Nakić d.o.o.	7.988
D Way d.o.o.	10.069	Engrotuš d.o.o.	6.005
Studenac d.o.o.	6.222	Delhaize Serbia d.o.o.	5.236
Albi commerce	4.780	Konzum d.o.o. Sarajevo	5.151
Ukupno	178.692	Ukupno	156.065
Ukupno potraživanja	230.656	Ukupno potraživanja	236.804
Udjel u ukupnim potraživanjima (%)	77,47%	Udjel u ukupnim potraživanjima (%)	65,90%

Ostvareni prihodi po vrsti proizvoda su objavljeni ispod:

	Proizvodi od kaka	Bomboni	Keksi, vafli i slani asortiman	Trgovačka roba	Elimiancije	Ukupno
	2021.	2021.	2021.	2021.	2021.	2021.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Prihodi od prodaje u tuzemstvu i inozemstvu	451.524	98.180	748.855	24.185	(281.900)	1.040.844
	Proizvodi od kaka	Bomboni	Keksi, vafli i slani asortiman	Trgovačka roba	Elimiancije	Ukupno
	2020.	2020.	2020.	2020.	2020.	2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Prihodi od prodaje u tuzemstvu i inozemstvu	478.472	113.231	736.082	16.365	(377.809)	966.340

5.2. SEGMENTI (NASTAVAK)

Izveštajni segment Grupe sukladno MSFI-ju 8 obuhvaća sljedeće:

	Konditorski segment	Konsolidirano	Konditorski segment	Konsolidirano
	2021.	2021.	2020.	2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Prihodi				
Vanjska prodaja	1.040.844	1.040.844	966.340	966.340
Ukupni prihodi	<u>1.040.844</u>	<u>1.040.844</u>	<u>966.340</u>	<u>966.340</u>
Rezultat				
Dobit po segmentima	<u>38.419</u>	<u>38.419</u>	<u>30.331</u>	<u>30.331</u>
Financijski prihodi	8.922	8.922	11.575	11.575
Financijski rashodi	(8.899)	(8.899)	(16.565)	(16.565)
Dobit prije poreza	38.442	38.442	25.345	25.345
Porez na dobit	<u>(8.307)</u>	<u>(8.307)</u>	<u>(207)</u>	<u>(207)</u>
Dobit tekuće godine	<u>30.135</u>	<u>30.135</u>	<u>25.138</u>	<u>25.138</u>
	31.12.2021.	31.12.2020.		
	'000 HRK	'000 HRK		
Konditorski segment	<u>1.089.707</u>	<u>1.060.351</u>		
Ukupna imovina segmenata	<u>1.089.707</u>	<u>1.060.351</u>		
Ukupna konsolidirana imovina	<u>1.089.707</u>	<u>1.060.351</u>		
	Amortizacija	Amortizacija		
	31.12.2021.	31.12.2020.		
	'000 HRK	'000 HRK		
Konditorski segment	<u>56.511</u>	<u>53.279</u>		
	<u>56.511</u>	<u>53.279</u>		

Teritorijalna analiza poslovanja

	Prihodi od vanjskih kupaca		Dugotrajna imovina	
	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
HRVATSKA	573.740	522.253	540.094	540.119
BOSNA I HERCEGOVINA	129.229	139.084	66.751	66.945
SLOVENIJA	96.800	96.770	4.271	5.041
MAKEDONIJA	41.091	33.672	1.803	1.921
SRBIJA	29.939	29.771	2.636	2.753
PREKOMORSKE ZEMLJE	95.958	82.713	-	-
OSTALO	74.087	62.077	-	-
	<u>1.040.844</u>	<u>966.340</u>	<u>615.555</u>	<u>616.780</u>

6. TROŠKOVI PRODANE ROBE

	2021.	2020.	2021.	2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Troškovi prodane robe	<u>11.683</u>	<u>23.396</u>	<u>203.606</u>	<u>167.048</u>
Ukupno	<u>11.683</u>	<u>23.396</u>	<u>203.606</u>	<u>167.048</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

7. MATERIJALNI TROŠKOVI

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Utrošene sirovine i materijal, ambalaža	479.119	426.415	325.261	294.491
Utrošena energija	29.745	25.983	20.656	19.603
Sitan inventar	1.425	1.436	929	920
Ukupno	<u>510.289</u>	<u>453.833</u>	<u>346.847</u>	<u>315.013</u>

8. TROŠKOVI USLUGA

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Vanjske usluge reklame i propagande	61.414	56.743	48.391	37.714
Prijevozne usluge	15.318	20.718	13.229	15.520
Ostale vanjske usluge	14.119	12.552	9.384	4.873
Usluge održavanja	12.282	10.954	10.435	9.255
Intelektualne i osobne usluge	7.456	7.353	6.464	5.999
Najamnine i zakupnine	3.582	5.455	3.642	3.439
Komunalne usluge	3.317	3.594	2.747	2.887
Vanjske usluge reprezentacije	551	390	236	250
Usluge sajmova	152	80	152	80
Ukupno	<u>118.190</u>	<u>117.840</u>	<u>94.680</u>	<u>80.018</u>

9. TROŠKOVI OSOBLJA

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Neto plaće	154.803	165.313	113.235	111.389
Porezi i doprinosi iz plaće	56.485	53.470	40.731	42.850
Doprinosi na plaće	28.765	30.182	23.220	23.706
Ukupno	<u>240.052</u>	<u>248.964</u>	<u>177.185</u>	<u>177.945</u>

Na kraju 2021. godine broj zaposlenih u Društvu je 1.547 (2020: 1.531), dok je na kraju 2021. godine broj zaposlenih u Grupi 2.343 (2020: 2.353).

10. TROŠAK AMORTIZACIJE

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	51.078	47.680	29.793	28.754
Trošak amortizacije imovine s pravom uporabe	4.780	4.116	3.650	2.912
Trošak amortizacije nematerijalne imovine	588	1.147	521	429
Trošak amortizacije biološke imovine	64	337	55	56
Ukupno	<u>56.511</u>	<u>53.279</u>	<u>34.019</u>	<u>32.151</u>

**10.1. GUBICI OD UMANJENJA VRIJEDNOSTI (UKLJUČUJUĆI PONIŠTENJE GUBITAKA
ZBOG UMANJENJA VRIJEDNOSTI) OD FINANCIJSKE IMOVINE I UGOVORNE
IMOVINE**

	2021.	2020.	2021.	2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca	18.001	7.221	16.788	6.572
Vrijednosno usklađenje ostalih potraživanja	1	398	-	-
Vrijednosno usklađenje vrijednosnih papira	9	-	-	-
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca - povezane strane	-	-	1.584	3.978
Ukupno	18.011	7.618	18.372	10.550

**10.2. GUBICI OD UMANJENJA VRIJEDNOSTI ZALIHA
I BIOLOŠKE IMOVINE**

	2021.	2020.	2021.	2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Vrijednosno usklađenje zaliha	3.598	4.588	3.593	4.535
Vrijednosno usklađenje biološke imovine	-	1.202	-	-
Ukupno	3.598	5.791	3.593	4.535

11. OSTALI RASHODI

	2021.	2020.	2021.	2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Naknade troškova zaposlenima	40.235	55.076	32.241	44.377
Pomoći i ostala davanja	1.556	11.312	754	10.356
Doprinosi, članarine i druga davanja	5.793	5.369	4.670	4.080
Premije osiguranja	4.025	4.094	3.291	3.204
Gubici od fer vrednovanja ulaganja u nekretnine	7.316	3.597	7.316	3.597
Neiskorišteni dani godišnjih odmora	6.193	3.461	5.416	3.442
Naknade članovima Nadzornog odbora	1.648	2.555	898	1.112
Dnevnice za službena putovanja i putni troškovi	1.531	1.647	1.462	1.525
Gubici od umanjenja vrijednosti ulaganja u nekretnine	181	1.420	-	-
Jubilarnе nagrade i otpremnine za mirovinu	324	1.084	206	874
Porezi koji ne ovise o rezultatu i takse	707	1.075	312	308
Ostali nematerijalni troškovi poslovanja	8.074	7.195	5.911	5.267
Ukupno	77.586	97.883	62.478	78.142

Naknade troškova zaposlenima u Društvu u 2021. godini iznose 32.241 tisuća kuna te se odnose na troškove prijevoza na posao i s posla 5.591 tisuće kuna, otpremnine prilikom odlaska u mirovinu 136 tisuća kuna, otpremnine po sporazumu i zbog poslovno i osobno uvjetovanog otkaza 11.991 tisuća kuna, jubilarne nagrade 487 tisuća kuna, prigodne nagrade 5.631 tisuću kuna, nagrade za poslovne rezultate 1.550 tisuća kuna, naknade troškova prehrane radnicima 6.534 tisuća kuna, premije dodatnog osiguranja 224, pomoć djelatnicima 65 tisuća kuna i ostale nadoknade troškova 31 tisuće kuna (2020. godina 44.377 tisuća kuna te se odnose na troškove prijevoza na posao i s posla 5.673 tisuće kuna, otpremnine prilikom odlaska u mirovinu 448 tisuća kuna, otpremnine po sporazumu i zbog poslovno i osobno uvjetovanog otkaza 31.987 tisuća kuna, naknade troškova prehrane radnicima 5.998 tisuća kuna, premije dodatnog osiguranja 232 tisuće kuna i ostale nadoknade troškova 39 tisuća kuna).

Naknade troškova zaposlenima u Grupi u 2021. godini iznose 40.235 tisuća kuna te se odnose na troškove prijevoza na posao i s posla 7.284 tisuće kuna, otpremnine prilikom odlaska u mirovinu 474 tisuće kuna, otpremnine po sporazumu i zbog poslovno i osobno uvjetovanog otkaza 12.818 tisuća kuna, jubilarne nagrade 646 tisuća kuna, prigodne nagrade 7.437 tisuća kuna, nagrade za poslovne rezultate 1.950 tisuća kuna, naknade troškova prehrane radnicima 9.148 tisuća kuna, premije dodatnog osiguranja 224, pomoć djelatnicima 144 tisuće kuna i ostale nadoknade troškova 111 tisuća kuna (2020. godina 55.076 tisuća kuna te se odnose na troškove prijevoza na posao i s posla 7.702 tisuće kuna, otpremnine prilikom odlaska u mirovinu 868 tisuće kuna, otpremnine po sporazumu i zbog poslovno i osobno uvjetovanog otkaza 33.538 tisuća kuna, jubilarne nagrade 113 tisuće kuna, prigodne nagrade 1.665 tisuća kuna, naknade troškova prehrane radnicima 9.323 tisuća kuna, premije dodatnog osiguranja 232 tisuće kuna, pomoć djelatnicima 88 tisuća kuna i ostale nadoknade troškova 154 tisuća kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

12. FINANCIJSKI RASHODI

	2021.	2020.	2021.	2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Negativne tečajne razlike	5.498	14.149	4.437	11.756
Rashodi od kamata	773	1.512	621	1.201
Rashodi kamata s osnovne obveza po najmu	339	261	256	159
Nerealizirani gubitci	2.289	642	2.289	642
Ukupno	8.899	16.565	7.603	13.758

Nerealizirani gubitci u 2021. godini u iznosu 2.289 tisuća kuna odnose na vrijednosno usklađenje obveznice Fortenova Grupe i udjela u Fortenova Grupi (2020. vrijednosno usklađenje polica životnog osiguranja 642 tisuće kuna).

13. FINANCIJSKI PRIHODI

	2021.	2020.	2021.	2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	8.904	11.303	7.383	9.805
Prihod od kamata:				
Financijski instrumenti mjereni po amortiziranom trošku				
- Depoziti u bankama	-	13	-	-
- Dani krediti	12	259	407	378
Prihodi od udjela u dobiti	-	-	742	698
Prihodi od dividendi	2	-	2	-
Ostali financijski prihodi	3	1	-	-
Ukupno	8.922	11.575	8.533	10.881

14. POREZ NA DOBIT

Standardna stopa poreza na dobit koja se primjenjuje na iskazanu dobit je 18 % (2020.: 18%) za Društvo. Trošak poreza na dobit tijekom godine moguće je uskladiti s dobiti prije poreza kako je prikazano u nastavku:

	2021.	2020.	2021.	2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Trošak poreza na dobit tekuće godine	(8.987)	(1.647)	(7.593)	(1.452)
Odgođeni porez	680	1.440	605	587
Ukupno	(8.307)	(207)	(6.988)	(865)

	2021.	2020.	2021.	2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Računovodstvena dobit prije oporezivanja	38.442	25.345	27.014	15.295
Porez na dobit	6.920	4.562	4.862	2.753
Učinak porezno nepriznatih rashoda	2.021	141	2.985	1.292
Učinak porezno izuzetih prihoda	(634)	(4.496)	(253)	(3.180)
Porezni rashod	8.307	207	6.988	865
<i>Efektivna porezna stopa</i>	22%	1%	26%	6%

Pregled kretanja prenesenih poreznih gubitaka:

	2021.	2020.	2021.	2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Porezni gubitak iz 2019. - ističe 31. prosinca 2023.	-	2.816	-	-
Porezni gubitak iz 2020. - ističe 31. prosinca 2024.	255	737	-	-
Porezni gubitak iz 2021. - ističe 31. prosinca 2025.	-	-	-	-
Ukupno	255	3.553	-	-

Porezni gubitak u Grupi u 2021. u iznosu od 255 tisuća kuna odnosi se na gubitak ovisnog društva Kraš Commerce Beograd (2020. porezni gubitak od 2.816 tisuća kuna ovisnog društva Kraš trgovina Zagreb i 737 tisuća kuna ovisnog društva Karolina Osijek).

14. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

U skladu s poreznim propisima, Porezna uprava može u svakom trenutku pregledati knjige i evidencije Društva u razdoblju od tri godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana te može nametnuti dodatne porezne obveze i kazne. Uprava Društva nije upoznata ni s kakvim okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

15. ZARADA PO DIONICI

	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Zarada				
Zarada za potrebe izračuna osnovne zarade po dionici u slučaju neto dobiti pripisive vlasnicima Društva	30.132	25.061	20.026	14.430
Zarada za potrebe izračuna razrijeđene zarade po dionici	30.132	25.061	20.026	14.430
	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Broj dionica				
Prosječan ponderirani broj redovnih dionica za potrebe izračuna osnovne zarade po dionici	1.419.336	1.419.674	1.419.336	1.419.674
Prosječan ponderirani broj redovnih dionica za potrebe izračuna razrijeđene zarade po dionici	1.419.336	1.419.674	1.419.336	1.419.674
	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Zarada				
Neto dobit pripisiva vlasnicima kapitala matičnog društva	30.132	25.061	20.026	14.430
Zarada za potrebe izračuna osnovne zarade po dionici	21,23	17,65	14,11	10,16
Zarada za potrebe izračuna razrijeđene zarade po dionici	21,23	17,65	14,11	10,16

16. NEMATERIJALNA IMOVINA**Društvo**

	Ulaganja u tuđu imovinu '000 HRK	Software '000 HRK	Nematerijalna imovina u pripremi '000 HRK	Ukupno '000 HRK
Trošak nabave				
Na dan 31. prosinca 2019.	<u>3.345</u>	<u>11.177</u>	<u>150</u>	<u>14.672</u>
Povećanja	-	-	854	854
Prijenos s imovine u pripremi	-	994	(994)	-
Na dan 31. prosinca 2020.	<u>3.345</u>	<u>12.171</u>	<u>10</u>	<u>15.527</u>
Povećanja	-	-	2.146	2.146
Prijenos s imovine u pripremi	-	51	(51)	-
Rashod ili prodaja	(108)	(59)	-	(167)
Na dan 31. prosinca 2021.	<u>3.237</u>	<u>12.164</u>	<u>2.104</u>	<u>17.505</u>
Amortizacija				
Na dan 31. prosinca 2019.	<u>2.648</u>	<u>10.783</u>	<u>-</u>	<u>13.432</u>
Amortizacija tijekom godine	201	228	-	429
Na dan 31. prosinca 2020.	<u>2.849</u>	<u>11.012</u>	<u>-</u>	<u>13.860</u>
Amortizacija tijekom godine	201	321	-	521
Otuđenja	(108)	(59)	-	(167)
Na dan 31. prosinca 2021.	<u>2.941</u>	<u>11.274</u>	<u>-</u>	<u>14.215</u>
Knjigovodstvena vrijednost				
Na dan 31. prosinca 2021.	<u>296</u>	<u>890</u>	<u>2.104</u>	<u>3.290</u>
Na dan 31. prosinca 2020.	<u>497</u>	<u>1.160</u>	<u>10</u>	<u>1.666</u>
Na dan 31. prosinca 2019.	<u>697</u>	<u>394</u>	<u>150</u>	<u>1.241</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

16. NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTVAK)

Grupa	Ulaganja u tuđu imovinu	Zaštitni znakovi	Software	Licence	Ostala nematerijalna imovina	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	
Trošak nabave							
Na dan 31. prosinca 2019.	4.071	75	12.828	138	226	150	17.487
Povećanja	-	-	123	-	-	854	977
Prijenos s imovine u pripremi	-	-	994	-	-	(994)	-
Rashod ili prodaja	(77)	-	(56)	-	-	-	(134)
Tečajne razlike	11	-	24	-	-	-	35
Na dan 31. prosinca 2020.	4.005	75	13.914	138	226	10	18.366
Povećanja	-	-	199	9	-	2.146	2.354
Prijenos s imovine u pripremi	-	-	51	-	-	(51)	-
Rashod ili prodaja	(480)	-	(154)	-	-	-	(634)
Tečajne razlike	(2)	-	(3)	-	-	(1)	(6)
Na dan 31. prosinca 2021.	3.523	75	14.007	147	226	2.104	20.081
Amortizacija							
Na dan 31. prosinca 2019.	3.338	75	12.329	136	226	-	16.103
Amortizacija za godinu	884	-	262	1	-	-	1.147
Rashod ili prodaja	(77)	-	(56)	-	-	-	(134)
Tečajne razlike	(666)	-	36	-	-	-	(630)
Na dan 31. prosinca 2020.	3.479	75	12.571	137	226	-	16.487
Amortizacija za godinu	201	-	386	1	-	-	588
Rashod ili prodaja	(480)	-	(118)	-	-	-	(598)
Tečajne razlike	6	-	(8)	-	-	-	(2)
Na dan 31. prosinca 2021.	3.206	75	12.830	138	226	-	16.474
Knjigovodstvena vrijednost							
Na dan 31. prosinca 2021.	317	-	1.177	9	-	2.104	3.607
Na dan 31. prosinca 2020.	525	-	1.343	1	-	10	1.879
Na dan 31. prosinca 2019.	733	-	499	3	-	150	1.384

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK Grupa	'000 HRK Grupa	'000 HRK Društvo	'000 HRK Društvo
Knjigovodstvena vrijednost				
Građevinski objekti	187.451	203.250	128.595	142.450
Postrojenja i oprema	133.516	117.839	70.112	79.665
Zemljišta	85.715	89.940	47.258	53.396
Imovina u pripremi	80.313	77.096	73.822	44.484
Predujmovi za materijalnu imovinu	12.118	20.401	5.977	17.931
Alati, inventar i transportna imovina	17.497	17.743	11.756	11.681
Ostala materijalna imovina	683	784	498	597
Ukupno	517.294	527.053	338.017	350.205

Imovina založena kao jamstvo

Društvo i Grupa nemaju imovine založene kao jamstvo. Obveze po kreditima prema bankama osigurane su mjenicama i zadužnicama.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Duštvo	Gradjevinski objekti '000 HRK	Zemljišta '000 HRK	Postrojenja i oprema '000 HRK	Alati, inventar i transportna imovina '000 HRK	Ostala materijalna imovina '000 HRK	Imovina u pripremi '000 HRK	Predjmovi za materijalnu imovinu '000 HRK	Ukupno '000 HRK
Nabavna vrijednost								
Na dan 31. prosinca 2019.	551.502	53.396	784.175	90.383	6.063	24.013	8.629	1.518.161
Povećanja	-	-	-	-	-	51.905	17.932	69.837
Otuđenja	-	-	(26.324)	(3.465)	(246)	(63)	(8.629)	(38.727)
Prijenos sa imovine u pripremi	3.077	-	22.122	5.998	175	(31.372)	-	-
Donos sa ulaganja u nekretnine	14.748	-	-	-	-	-	-	14.748
Na dan 31. prosinca 2020.	569.327	53.396	779.973	92.916	5.992	44.484	17.931	1.564.019
Povećanja	-	-	-	-	-	39.155	5.977	45.132
Otuđenja	(61)	-	(11.482)	(1.614)	(36)	(1)	(17.931)	(31.125)
Prijenos sa imovine u pripremi	453	-	5.212	4.101	27	(9.815)	-	(21)
Prijenosi na ulaganja u nekretnine	(3.580)	(6.138)	-	-	-	-	-	(9.719)
Na dan 31. prosinca 2021.	566.138	47.258	773.703	95.403	5.984	73.822	5.977	1.568.285
Akumulirana amortizacija i umanjenje								
Na dan 31. prosinca 2019.	415.348	-	712.757	81.461	5.460	-	-	1.215.027
Amortizacija tijekom godine	11.529	-	13.871	3.217	138	-	-	28.754
Iskriženo pri otuđenju	-	-	(26.320)	(3.444)	(203)	-	-	(29.967)
Na dan 31. prosinca 2020.	426.877	-	700.308	81.234	5.395	-	-	1.213.814
Amortizacija tijekom godine	10.882	-	14.765	4.021	124	-	-	29.793
Iskriženo pri otuđenju	(54)	-	(11.482)	(1.608)	(33)	-	-	(13.176)
Prijenos na ulaganja u nekretnine	(162)	-	-	-	-	-	-	(162)
Na dan 31. prosinca 2021.	437.543	-	703.591	83.647	5.486	-	-	1.230.268
Knjigovodstvena vrijednost								
Na dan 31. prosinca 2021.	128.595	47.258	70.112	11.756	498	73.822	5.977	338.017
Na dan 31. prosinca 2020.	142.450	53.396	79.665	11.681	597	44.484	17.931	350.205
Na dan 31. prosinca 2019.	136.154	53.396	71.418	8.922	602	24.013	8.629	303.135

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Grupa	Građevinski objekti '000 HRK	Zemljišta '000 HRK	Postrojenja i oprema '000 HRK	Alati, inventar i transportna imovina '000 HRK	Ostala materijalna imovina '000 HRK	Imovina u pripremi '000 HRK	Predjumovi za materijalnu imovinu '000 HRK	Ukupno '000 HRK
Nabavna vrijednost								
Na dan 31. prosinca 2019.	756.638	89.754	985.940	114.711	6.377	31.491	15.617	2.000.529
Povećanja	162	113	577	455	-	73.553	34.626	109.487
Otuđenja	(87)	-	(36.572)	(6.206)	(246)	-	(8.629)	(51.740)
Transfer sa imovine u pripremi	3.747	-	33.139	5.998	175	(27.945)	(15.114)	-
Povrat predujma	-	-	-	-	-	-	(6.110)	(6.110)
Tečajne razlike	935	72	1.278	163	-	(3)	11	2.456
Na dan 31. prosinca 2020.	761.395	89.940	984.362	115.121	6.308	77.096	20.401	2.054.623
Povećanja	908	39	5.347	21	-	54.098	9.668	70.081
Otuđenja	(75)	(77)	(15.923)	(4.253)	(58)	(166)	(18.617)	(39.169)
Transfer sa imovine u pripremi	2.168	1.971	40.974	5.566	27	(50.706)	-	(0)
Prijenos na ulaganja u nekretnine	(3.580)	(6.138)	-	-	-	-	-	(9.718)
Tečajne razlike	(60)	(20)	(508)	(14)	15	(8)	666	71
Na dan 31. prosinca 2021.	760.756	85.715	1.014.252	116.441	6.292	80.313	12.118	2.075.886
Akumulirana amortizacija i umanjenje								
Na dan 31. prosinca 2019.	541.613	-	875.222	98.601	5.573	-	-	1.521.008
Amortizacija tijekom godine	14.321	-	28.470	4.736	153	-	-	47.680
Isknjiženo pri otuđenju	-	-	(36.447)	(6.045)	(203)	-	-	(42.695)
Tečajne razlike	2.212	-	(722)	87	0	-	-	1.578
Na dan 31. prosinca 2020.	558.145	-	866.523	97.378	5.524	-	-	1.527.570
Amortizacija tijekom godine	15.515	-	29.984	5.439	139	-	-	51.078
Isknjiženo pri otuđenju	(68)	-	(15.979)	(3.506)	(54)	-	-	(19.607)
Prijenos u ulaganja u nekretnine	(162)	-	-	-	-	-	-	(162)
Tečajne razlike	(126)	-	208	(367)	-	-	-	(286)
Na dan 31. prosinca 2021.	573.304	-	880.736	98.944	5.609	-	-	1.558.593
Knjigovodstvena vrijednost								
Na dan 31. prosinca 2021.	187.451	85.715	133.516	17.497	683	80.313	12.118	517.294
Na dan 31. prosinca 2020.	203.250	89.940	117.839	17.743	784	77.096	20.401	527.053
Na dan 31. prosinca 2019.	215.025	89.754	110.719	16.110	804	31.491	15.617	479.521

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

18. IMOVINA S PRAVOM UPORABE

	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Imovina s pravom uporabe - Građevinski objekti	16.225	8.705	12.630	4.301
Imovina s pravom uporabe - Informatička oprema	2.262	2.786	2.262	2.786
Imovina s pravom uporabe - Vozila i Viličari	1.206	3.448	1.037	1.965
	19.694	14.938	15.929	9.052

Društvo	Informatička oprema '000 HRK	Vozila i Viličari '000 HRK	Građevinski objekti '000 HRK	Ukupno '000 HRK
Trošak nabave				
Na dan 31. prosinca 2019.	4.286	5.169	-	9.454
Povećanja	-	673	4.909	5.582
Otuđenja	-	(1.393)	-	(1.393)
Na dan 31. prosinca 2020.	4.286	4.449	4.909	13.644
Povećanja	408	195	10.479	11.082
Otuđenja	-	(994)	(703)	(1.697)
Na dan 31. prosinca 2021.	4.694	3.650	14.685	23.029
Akumulirana amortizacija				
Na dan 31. prosinca 2019.	643	2.430	-	3.073
Amortizacija tijekom godine	857	1.446	609	2.912
Otuđenja	-	(1.393)	-	(1.393)
Na dan 31. prosinca 2020.	1.500	2.483	609	4.592
Amortizacija tijekom godine	931	1.084	1.634	3.650
Otuđenja	-	(955)	(188)	(1.142)
Na dan 31. prosinca 2021.	2.431	2.613	2.055	7.099
Knjigovodstvena vrijednost				
Na dan 31. prosinca 2021.	2.262	1.037	12.630	15.929
Na dan 31. prosinca 2020.	2.786	1.965	4.301	9.052
Na dan 31. prosinca 2019.	3.643	2.739	-	6.382

	2021.	2020.
	'000 HRK	'000 HRK
Rashodi kamata s osnove obveza po najmu	256	159
Trošak kratkoročnih najмова	3.642	3.439
Otplata obveza po najmu	(7.606)	(6.355)

Društvo koristi poslovne prostore (građevinski objekti) za obavljanje trgovačke i ugostiteljske djelatnosti, ugovoreno s lokalnim nepovezanim stranama. IT oprema pretežno se odnosi na poslužitelje za podršku informacijskim sustavima Društva. Vozila u najmu iznajmljuju se za članove uprave i prodajnu operativu dok se viličari koriste u procesu proizvodnje.

**18. IMOVINA S PRAVOM UPORABE
(NASTAVAK)**

Grupa	Informatička oprema	Vozila i Viličari	Građevinski objekti	Ukupno
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Trošak nabave				
Na dan 31. prosinca 2019.	4.286	7.795	6.593	18.674
Povećanja	-	672	4.909	5.581
Otuđenja	-	(1.488)	-	(1.488)
Tečajne razlike	-	32	84	116
Na dan 31. prosinca 2020.	4.286	7.011	11.586	22.883
Povećanja	408	195	11.194	11.797
Otuđenja	-	(2.702)	(1.303)	(4.005)
Tečajne razlike	-	(7)	(17)	(24)
Na dan 31. prosinca 2021.	4.694	4.497	21.460	30.650
Akumulirana amortizacija				
Na dan 31. prosinca 2019.	643	2.878	1.123	4.644
Amortizacija tijekom godine	857	2.173	1.086	4.116
Otuđenja	-	(1.488)	-	(1.488)
Tečajne razlike	-	1	671	672
Na dan 31. prosinca 2020.	1.500	3.563	2.881	7.944
Amortizacija tijekom godine	931	1.101	2.747	4.780
Otuđenja	-	(1.379)	(435)	(1.813)
Tečajne razlike	-	5	41	46
Na dan 31. prosinca 2021.	2.431	3.291	5.235	10.957
Knjigovodstvena vrijednost				
Na dan 31. prosinca 2021.	2.262	1.206	16.225	19.694
Na dan 31. prosinca 2020.	2.786	3.448	8.705	14.938
Na dan 31. prosinca 2019.	3.643	4.917	5.469	14.030

	2021.	2020.
	'000 HRK	'000 HRK
Rashodi kamata s osnove obveza po	339	261
Trošak kratkoročnih najмова	3.582	5.455
Otplata obveza po najmu	(8.058)	(10.381)

Grupa koristi poslovne prostore (građevinski objekti) za obavljanje trgovačke i ugostiteljske djelatnosti, ugovoreno s lokalnim nepovezanim stranama. IT oprema pretežno se odnosi na poslužitelje za podršku informacijskim sustavima Grupe. Vozila u najmu iznajmljuju se za članove uprave i prodajnu operativu dok se viličari koriste u procesu proizvodnje.

19. ULAGANJA U NEKRETNINE

Društvo	Građevinski objekti	Zemljišta	Ukupno
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Nabavna vrijednost ili vrednovanje			
Na dan 31. prosinca 2019.	24.872	48.447	73.319
Povećanja	342	-	342
Gubici od fer vrednovanja ulaganja u nekretnine	37	(2.678)	(2.641)
Prijenos sa ulaganja u nekretnine	(14.747)	-	(14.747)
Na dan 31. prosinca 2020.	10.504	45.769	56.273
Donos sa nekretnina, postrojenja i opreme	4.193	5.363	9.557
Gubici od fer vrednovanja ulaganja u nekretnine	1.503	(4.833)	(3.330)
Na dan 31. prosinca 2021.	16.200	46.299	62.499

19. ULAGANJA U NEKRETNINE (NASTAVAK)

Ulaganja u nekretnine iskazane na dan 31. prosinca 2021. godine u iznosu od 62.499 tisuće kuna (56.273 tisuće kuna na dan 31. prosinca 2020. godine) odnose se na iznajmljeni poslovni prostor i poljoprivredno zemljište. Društvo mjeri ulaganja u nekretnine u skladu sa zahtjevima MRS-a 40, koristeći model fer vrijednosti. U skladu s tim, Društvo priznaje dobit ili gubitak koji proizlazi iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine unutar dobiti ili gubitka za razdoblje u kojem je nastala na osnovi procjene koju su proveli vanjski procjenitelji. U 2020. godini fer procjenu za Društvo vršili su interni resursi Društva.

Pojedinosti o ulaganjima Društva i informacije o hijerarhiji fer vrijednosti na kraju izvještajnog razdoblja su kako slijedi:

	2. razina '000 HRK	3. razina '000 HRK	Fer vrijednost na dan 31.12.2021. '000 HRK
Građevinski objekti	-	16.200	16.200
Zemljišta	-	46.299	46.299
Ukupno	-	62.499	62.499

	2. razina '000 HRK	3. razina '000 HRK	Fer vrijednost na dan 31.12.2020. '000 HRK
Građevinski objekti	-	10.504	10.504
Zemljišta	-	45.769	45.769
Ukupno	-	56.273	56.273

Prihod od najma imovine koji je Društvo ostvarilo od ulaganja u nekretnine, iznosio je 3.986 tisuća kuna (2020 .: 3.627 tisuća kuna).

	Fer vrijednost na dan 31. prosinca 2021. godine	Fer vrijednost na dan 31. prosinca 2020. godine	Vrednovanje	Značajni nedostupni ulazni podaci	Odnos značajnih nedostupnih podataka i ulaznih podataka
Zemljišta	46.299	45.769	- Prosjek oglašanih vrijednosti usporedivih obližnjih građevinskih zemljišta slične vrste, veličine i lokacije (poljoprivredno) - Prihodovna metoda	2021: - raspon cijena HRK/m ² (HRK 11,38 - 43,11 m ²) za zemljišta slične vrste, veličine i lokacije - Stopa kapitalizacije - 2,5% 2020: - raspon cijena HRK/m ² (HRK 11,38 - 43,11 m ²) za zemljišta slične vrste, veličine i lokacije - Stopa kapitalizacije - 2,5%	Blagi porast stope kapitalizacije doveo bi do znatnog smanjenja fer vrijednosti i obrnuto.
Građevinski objekti	16.200	10.504	- Prosjek oglašanih vrijednosti usporedivih obližnjih građevinskih objekata iste vrste, veličine i lokacije - Prihodovna metoda	2021: - raspon cijena HRK/m ² (HRK 9.200- HRK 17.300 po m ²) za građevinske objekte slične vrste, veličine i lokacije - Stopa kapitalizacije - 2,5% 2020: - raspon cijena HRK/m ² (HRK 9.200- HRK 17.300 po m ²) za građevinske objekte slične vrste, veličine i lokacije - Stopa kapitalizacije - 2,5%	Blagi porast stope kapitalizacije doveo bi do znatnog smanjenja fer vrijednosti i obrnuto.

Grupa	Građevinski objekti	Zemljišta	Ukupno
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Na dan 31. prosinca 2019.	10.431	48.447	58.878
Povećanja	342	1.277	1.619
Dobici od fer vrednovanja ulaganja u nekretnine	-	455	455
Gubici od fer vrednovanja ulaganja u nekretnine	-	(3.597)	(3.597)
Umanjenje vrijednosti ulaganja u nekretnine	(607)	(813)	(1.420)
Prijenos sa ulaganja u nekretnine	(429)	-	(429)
Na dan 31. prosinca 2020.	9.738	45.769	55.506
Povećanja	189	-	189
Dobici (Gubici) od fer vrednovanja ulaganja u nekretnine	989	(4.833)	(3.844)
Ostalo	(2.691)	-	(2.691)
Donos na ulaganja u nekretnine	4.194	5.363	9.558
Na dan 31. prosinca 2021.	12.419	46.299	58.718

19. ULAGANJA U NEKRETNINE (NASTAVAK)

Ulaganja u nekretnine iskazane na dan 31. prosinca 2021. godine u iznosu od 58.718 tisuće kuna (55.506 tisuće kuna na dan 31. prosinca 2020. godine) odnose se na iznajmljeni poslovni prostor i poljoprivredno zemljište. Grupa mjeri ulaganja u nekretnine u skladu sa zahtjevima MRS-a 40, koristeći model fer vrijednosti. U skladu s tim, Grupa priznaje dobit ili gubitak koji proizlazi iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine unutar dobiti ili gubitka za razdoblje u kojem je nastala na osnovi procjene koju su proveli vanjski procjenitelji. U 2020. godini fer procjenu za Grupu vršili su interni resursi Grupe.

Pojednosti o ulaganjima Grupe i informacije o hijerarhiji fer vrijednosti na kraju izvještajnog razdoblja su kako slijedi:

	2. razina	3. razina	Fer vrijednost na dan 31.12.2021.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Građevinski objekti		12.419	12.419
Zemljišta		46.299	46.299
Ukupno	-	58.718	58.718

	2. razina	3. razina	Fer vrijednost na dan 31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Građevinski objekti	-	9.738	9.738
Zemljišta	-	45.769	45.769
Ukupno	-	55.506	55.506

	Fer vrijednost na dan 31. prosinca 2021. godine	Fer vrijednost na dan 31. prosinca 2020. godine	Vrednovanje	Značajni nedostupni ulazni podaci	Odnos značajnih nedostupnih podataka i ulaznih podataka
Zemljišta	46.299	45.769	- Prosjek oglašene vrijednosti usporedivih obližnjih građevinskih zemljišta slične vrste, veličine i lokacije (poljoprivredno) - Prihodovna metoda	2021: - raspon cijena HRK/m ² (HRK 11,38 - 43,11 m ²) za zemljišta slične vrste, veličine i lokacije - Stopa kapitalizacije - 2,5% 2020: - raspon cijena HRK/m ² (HRK 11,38 - 43,11 m ²) za zemljišta slične vrste, veličine i lokacije - Stopa kapitalizacije - 2,5%	Blagi porast stope kapitalizacije doveo bi do znatnog smanjenja fer vrijednosti i obrnuto.
Građevinski objekti	12.419	9.738	- Prosjek oglašene vrijednosti usporedivih obližnjih građevinskih objekata iste vrste, veličine i lokacije - Prihodovna metoda	2021: - raspon cijena HRK/m ² (HRK 9.200- HRK 17.300 po m ²) za građevinske objekte slične vrste, veličine i lokacije - Stopa kapitalizacije - 2,5% 2020: - raspon cijena HRK/m ² (HRK 9.200- HRK 17.300 po m ²) za građevinske objekte slične vrste, veličine i lokacije - Stopa kapitalizacije - 2,5%	Blagi porast stope kapitalizacije doveo bi do znatnog smanjenja fer vrijednosti i obrnuto.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

20. FINANCIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT

	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Dionice				
Croatia osiguranje d.d.	9.803	8.960	9.803	8.960
Fortenova Grupa d.d.	-	1.145	-	1.145
Privredna banka Zagreb d.d.	37	36	37	36
Zagrebačka banka d.d.	15	15	15	15
Konvertibilne obveznice				
Fortenova Grupa d.d.	-	1.145	-	1.145
Udjeli				
Eko Ozra d.o.o.	25	22	-	-
Ukupno	9.881	11.323	9.856	11.301

21. DANI ZAJMOVI

	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku				
Dugoročni				
Karolina d.o.o.	-	-	24.000	9.500
Mira a.d.	-	-	-	2.831
Zajmovi zaposlenicima	66	-	66	-
Stambeni krediti zaposlenicima	590	872	590	872
Umanjenje vrijednosti zajmova i depozita i novca - povezane strane	-	-	(436)	-
Umanjenje vrijednosti zajmova i depozita i novca	(17)	-	(17)	-
Ukupno	638	872	24.202	13.203
Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku				
Kratkoročni				
Zajmovi zaposlenicima	-	519	-	519
Karolina d.o.o.	-	-	-	5.000
Mira a.d.	-	-	-	2.465
Trade Inn d.o.o., Crna gora	15	-	15	-
Umanjenje vrijednosti zajmova i depozita i novca	-	(132)	-	(132)
Umanjenje vrijednosti zajmova i depozita i novca - povezane strane	-	-	-	(360)
Ukupno	15	387	15	7.491

21. DANI ZAJMOVI (NASTAVAK)

Društvo od najvećih danih kredita ima sljedeće:

- a. Kredit od 1.500 tisuća kuna (2020.: 3.500 tisuća kuna), koji je dan 16.04.19. Karolini d.o.o. za potrebe financiranja investicija. Kredit dospijeva 30.09.2022. Kamatna stopa iznosi 1% (2020.: 1%) godišnje.
- b. Kredit od 8.000 tisuća kuna (2020.: 11.000 tisuća kuna), koji je dan Karolini d.o.o. 17.12.19. za potrebe financiranja obrtnog poslovanja. Kredit dospijeva 31.08.23. Kamatna stopa iznosi 1% (2020.: 1%) godišnje.
- c. Kredit od 6.250 tisuća kuna, koji je dan Karolini d.o.o. 26.01.21. za potrebe financiranja obrtnog poslovanja. Kredit dospijeva 31.03.23. Kamatna stopa iznosi 1,1% godišnje.
- d. Kredit od 8.250 tisuća kuna, koji je dan Karolini d.o.o. 02.02.21. za potrebe financiranja obrtnog poslovanja. Kredit dospijeva 30.06.23. Kamatna stopa iznosi 1,1% godišnje.
- e. Kredit odobrenog iznosa 700 tis EUR, koji je dan Miri d.o.o. 16.01.19. za potrebe financiranje investicija. Kredit je prijevremeno otplaćen 30.09.2021. u iznosu 132 tis EUR (993 tis HRK).
- f. Kredit odobrenog iznosa 500 tis EUR, koji je dan Miri d.o.o. 23.10.2019. za potrebe financiranje investicija. Kredit je prijevremeno otplaćen 30.09.2021. u iznosu 325 tis EUR (2.436 tis HRK).
- g. Kredit odobrenog iznosa 400 tis EUR, koji je dan Miri d.o.o. 21.01.2021. za potrebe financiranja obrtnog poslovanja. Kredit je prijevremeno otplaćen 30.09.2021. u iznosu 300 tis EUR (2.249 tis HRK).

22. BIOLOŠKA IMOVINA

Društvo	Biološka imovina '000 HRK	Ukupno '000 HRK
Trošak nabave		
Na dan 31. prosinca 2019.	1.344	1.344
Otuđenje	(2)	(2)
Na dan 31. prosinca 2020.	1.342	1.342
Prijenos sa imovine u pripremi (bilješka 17.)	21	21
Otuđenje	(37)	(37)
Na dan 31. prosinca 2021.	1.327	1.327
Amortizacija		
Na dan 31. prosinca 2019.	438	438
Amortizacija tijekom godine	56	56
Otuđenje	(2)	(2)
Na dan 31. prosinca 2020.	492	492
Amortizacija tijekom godine	55	55
Otuđenje	(26)	(26)
Na dan 31. prosinca 2021.	521	521
Knjigovodstvena vrijednost		
Na dan 31. prosinca 2021.	806	806
Na dan 31. prosinca 2020.	850	850
Na dan 31. prosinca 2019.	906	906

22. BIOLOŠKA IMOVINA (NASTAVAK)

Grupa	Biološka imovina '000 HRK	Ukupno '000 HRK
Trošak nabave		
Na dan 31. prosinca 2019.	4.075	4.075
Povećanja	218	218
Rashod ili prodaja	(3)	(3)
Tečajne razlike	3	3
Na dan 31. prosinca 2020.	4.293	4.293
Rashod ili prodaja	(2.987)	(2.987)
Tečajne razlike	28	28
Na dan 31. prosinca 2021.	1.333	1.333
Amortizacija		
Na dan 31. prosinca 2019.	1.746	1.746
Amortizacija tijekom godine	337	337
Gubitak od umanjenja vrijednosti	1.202	1.202
Rashod ili prodaja	(3)	(3)
Tečajne razlike	1	1
Na dan 31. prosinca 2020.	3.282	3.282
Amortizacija tijekom godine	65	65
Rashod ili prodaja	(2.827)	(2.827)
Na dan 31. prosinca 2021.	521	521
Knjigovodstvena vrijednost		
Na dan 31. prosinca 2021.	813	813
Na dan 31. prosinca 2020.	1.010	1.010
Na dan 31. prosinca 2019.	2.329	2.329

23. OSTALA FINANCIJSKA ULAGANJA

	31.12.2021. '000 HRK	31.12.2020. '000 HRK	31.12.2021. '000 HRK	31.12.2020. '000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Dugoročno				
Potraživanja s osnove police životnog osiguranja	268	220	-	-
Ostala dugotrajna potraživanja	150	14	-	-
Dani depoziti	294	-	294	-
Ukupno	712	233	294	-
	31.12.2021. '000 HRK	31.12.2020. '000 HRK	31.12.2021. '000 HRK	31.12.2020. '000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Kratkoročno				
Potraživanja po faktoringu - Agrokor	-	2.379	-	2.379
Dani depoziti	-	268	-	268
Ostala kratkotrajna financijska imovina	90	92	85	85
Ukupno	90	2.739	85	2.732

24. **ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA**

Naziv ovisnog društva	Mjesto osnutka i poslovanja	31.12.2021. godine		31.12.2020. godine	
		'000 HRK	Društvo	'000 HRK	Društvo
Kraš Trgovina d.o.o., Prijedor	Prijedor, BiH		100		100
Kraš-trgovina d.o.o., Zagreb	Zagreb, RH		100		100
Kraš Commerce d.o.o., Beograd	Novi Beograd, Srbija		100		100
Krašcommerce d.o.o., Ljubljana	Ljubljana, Slovenija		100		100
Kraškomerc Kraš doool, Skopje	Skopje, Sjeverna Makedonija		100		100
Karolina d.o.o., Osijek	Osijek, RH		99,7		99,7
Mira d.o.o., Prijedor	Prijedor, BiH		100		96,7
		31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
		'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
		Društvo	Društvo	Društvo	Društvo
Karolina d.o.o.		54.484	54.484		
Mira d.o.o.		38.620	35.529		
Kraškomerc Skopje d.o.o.el.		3.686	3.686		
Kraškomerc Ljubljana d.o.o.		1.540	1.540		
Kraš Trgovina Široki Brijeg d.o.o.		146	146		
Kraš Trgovina Zagreb d.o.o.		-	-		
Kraškomerc Beograd d.o.o.		-	-		
Ukupno		98.476	95.385		

24. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA (NASTAVAK)

Ulaganja u ovisno društvo Kraš Commerce d.o.o., Beograd bruto knjigovodstvene vrijednosti 4.657 tisuća kuna je u potpunosti umanjeno.

Povećanje udjela u Miri d.o.o., Prijedor i Karolini d.o.o. Osijek

2021.

Dana 4.6.2021. godine *Centralni registar hartija od vrijednosti a.d.* Banja Luka objavio je "Obavijest o prijenosu dionica sa manjinskih dioničara emitenta MIRA AD PRIJEDOR na otkupioaca" temeljem kojeg je 5.5.2021. godine završen postupak prijenosa dionica manjinskih dioničara Mira a.d. Prijedor, članica Kraš grupe, na Kraš d.d. Zagreb.

Po završenom postupku *squeeze out-a* KRAŠ d.d. u vlasništvu drži 18.473.634 dionice oznake MIRA-R-A, što čini 100% temeljnog kapitala Mire a.d. Prijedor.

2020.

U veljači 2020. godine Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske utvrdila je zajedničko djelovanje Kraš prehrambene industrije d.d. Zagreb i Mesne industrije braća Pivac d.o.o., Vrgorac, temeljem učešća MI braća Pivac d.o.o. u vlasničkoj strukturi Kraš d.d. u visini od 50,52% temeljnog kapitala.

Posljedica zajedničkog djelovanja bila je obveza objavljivanja ponude za preuzimanje dioničkog društva Mira a.d. Prijedor.

Dana 26.03.2020. godine Kraš d.d. Zagreb je na Banjalučkoj burzi objavio Ponudu za preuzimanje dionica Mira a.d. Prijedor. Za vrijeme trajanja javne ponude za preuzimanje u *Centralnim registru hartija od vrijednosti a.d.* Banja Luka deponirano je 3.804.305 dionica Mira a.d. (20,59316%), koje je Kraš d.d. u zakonskom roku preuzeo i isplatio. Po okončanom postupku preuzimanja Kraš d.d. i Mesna industrija Braća Pivac d.o.o. Vrgorac u svom vlasništvu imaju 17.861.370 dionica, što predstavlja 17.861.370 glasova u skupštini Mire a.d. ili 96,685741% od ukupnog broja glasova.

Kraš d.d. je 03.12.2020. stekao dva poslovna udjela u Karolini, d.o.o. Osijek. Nominalna vrijednost jednog poslovnog udjela iznosi 36.900,00 kuna, a drugog 1.800,00 kuna, a koji zajedno predstavljaju 0,06754% temeljnog kapitala Karolina d.o.o. Osijek. Kraš d.d. zaključno s 31.12.2020. godine je stekao 99,74% udjela Karoline d.o.o. Osijek.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

25. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA I ODGOĐENA POREZNA OBEVEZA

	31.12.2021. '000 HRK Grupa	31.12.2020. '000 HRK Grupa	31.12.2021. '000 HRK Društvo	31.12.2020. '000 HRK Društvo
Odgođena porezna obveza	9.641	10.163	3.030	3.061
Odgođena porezna imovina	4.199	3.964	5.002	4.549
	(5.442)	(6.199)	1.972	1.488

	31.12.2021. '000 HRK Grupa	31.12.2020. '000 HRK Grupa	31.12.2021. '000 HRK Društvo	31.12.2020. '000 HRK Društvo
2.134	2.114	1.811	1.787	
496	395	801	890	
647	816	647	816	
66	218	66	218	
-	216	-	-	
16	204	-	-	
-	-	-	-	
-	-	838	838	
840	-	840	-	
4.199	3.963	5.002	4.549	
-	-	-	-	
4.199	3.963	5.002	4.549	

*Odgođena porezna imovina***Iznosi se odnose na privremene razlike nastale iz:**

Rezervacija za jubilarne nagrade i otpremnine	
Očekivanih kreditnih gubitaka po potraživanjima od kupaca, danih zajmova i danih depozita	
Vrijednosno usklađenje zalih	
Revalorizacija dionica	
Umanjenja biološke imovine	
Prenesenih poreznih gubitaka	
Umanjenje ulaganja u ovisno društvo Kraš Trgovina d.o.o. Zagreb	
Umanjenje ulaganja u ovisno društvo Kraš Komerc Beograd	
Depozitame potvrde i obveznice Fortenova Grupe	
Ukupna odgođena porezna imovina	
Stavke koje mogu biti predmet netiranja s odgođenim poreznim obvezama	
Neto odgođena porezna imovina	

*Odgođena porezna obveza***Iznosi se odnose na privremene razlike nastale iz:**

Revalorizacije građevinskih objekata i zemljišta	
Privremene porezne razlike nastale na razlici knjigovodstvenih i poreznih vrijednosti na građevinskim objektima	
Ulaganja u nekretnine	
Ukupna odgođena porezna obveza	
Stavke koje mogu biti predmet netiranja	
Neto odgođena porezna obveza	

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

25. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA I ODGOĐENA POREZNA OBEVA (NASTAVAK)
 Društvo

Odgođena porezna imovina	Rezervacija za jubilarne nagrade i otpremnine	Očekivanih kreditnih gubitaka po potraživanjima od kupaca, danih zajmova i danih depozita	Vrijednosno usklađenje zalih	Revalorizacija dionica	Ulaganja u ovisno društvo Kraš Trgovina d.o.o. Zagreb	Umanjenje ulaganja u ovisno društvo Kraš Komerc Beograd	Depozitarne potvrde i obveznice Fortenova Grupe	Ukupno
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Na dan 31. prosinca 2019.	1.781	1.126	-	116	180	838	-	4.039
Knjiženje u dobiti ili gubitku	6	(235)	816	-	-	-	-	587
Knjiženje u ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	102	-	-	-	102
Prijenos u zadržanu dobiti pripajanjem Kraš Trgovine d.o.o., Zagreb	-	-	-	-	(180)	-	-	(180)
Na dan 31. prosinca 2020.	1.787	890	816	218	-	838	-	4.649
Knjiženje u dobiti ili gubitku	24	(89)	(170)	-	-	-	840	605
Knjiženje u ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	(152)	-	-	-	(152)
Na dan 31. prosinca 2021.	1.811	801	647	66	-	838	840	5.002

Odgođena porezna obveza

Ulaganja u nekretnine	Revalorizacija dionica	Revalorizacija	Ukupno
'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
31	-	3.030	3.061
31	-	3.030	3.061
(31)	-	-	(31)
-	-	3.030	3.030

Na dan 31. prosinca 2019.

Na dan 31. prosinca 2020.

Knjiženje u dobiti ili gubitku

Na dan 31. prosinca 2021.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

25. ODGOBENA POREZNA IMOVINA I ODGOBENA POREZNA OBVEZA (NASTAVAK)

Grupa	Rezervacija za jubilarne nagrade i otpremnine		Očekivanih kreditnih gubitaka po potraživanjima od kupaca, datih zajmova i danih depozita		Revalorizacija dionica		Umajenjenja biološke imovine		Ispravak vrijednosti zaliha		Prenesenih poreznih gubitaka		Depozitarne potvrde i obveznice Fortenova Grupe		Ukupno	
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Na dan 31. prosinca 2019.	1.998	650	116	-	-	-	-	-	-	49	-	-	-	2.794	-	2.794
Knjiženje u dobiti ili gubitku	115	(235)	-	216	-	816	-	-	-	155	-	-	-	1.067	-	1.067
Knjiženje u ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	102	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	102
Na dan 31. prosinca 2020.	2.114	395	218	216	216	816	216	216	816	204	204	204	840	3.963	840	3.963
Knjiženje u dobiti ili gubitku	20	101	(152)	(216)	(216)	(169)	(216)	(216)	(169)	(188)	-	-	-	(152)	-	388
Knjiženje u ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(152)
Na dan 31. prosinca 2021.	2.134	496	66	496	66	647	647	647	647	16	16	16	840	4.199	840	4.199

Privremenih poreznih razlika nastali na razlici knjigovodstvenih i poreznih vrijednosti na građevinskim objektima

Odgodena porezna obveza	Revalorizacija građevinskih objekata i zemljišta		Ulaganja u nekretnine		Dionice		Ukupno	
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Na dan 31. prosinca 2019.	941	9.366	31	-	-	-	10.338	-
Knjiženje u dobiti ili gubitku	(82)	(93)	-	-	-	-	(176)	-
Na dan 31. prosinca 2020.	859	9.273	31	31	-	-	10.163	-
Knjiženje u dobiti ili gubitku	44	(535)	(31)	(31)	-	-	(522)	-
Na dan 31. prosinca 2021.	902	8.738	-	-	-	-	9.641	-

26. ZALIHE

	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Sirovine i materijal	110.391	70.690	82.773	49.302
Gotovi proizvodi	59.520	60.493	41.058	32.088
Trgovačka roba	6.813	8.001	11.960	10.927
Proizvodnja u tijeku	655	600	-	-
Predujmovi za zalihe	141	538	139	93
Ukupno	177.520	140.323	135.930	92.409

Društvo je tijekom 2021. godine umanjilo vrijednost zaliha na teret troškova u iznosu od 3.593 tisuća kuna (2020. 4.535 tisuća kuna). Na razini Grupe, u 2021. godini umanjenoje vrijednosti zaliha na teret troškova iznosi 3.598 tisuća kuna (2020.: 4.588 tisuća kuna) (bilješka 10.2).

27. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Potraživanja od kupaca u zemlji	115.669	112.626	112.342	108.514
Potraživanja od kupaca u inozemstvu	132.247	143.245	89.557	47.806
Umanjenje vrijednosti potraživanja	(19.010)	(19.067)	(18.342)	(15.299)
Potraživanja od povezanih strana	1.750	-	38.344	93.215
Umanjenje vrijednosti potraživanja - povezane strane	-	-	(6.116)	(5.673)
Ukupno	230.656	236.804	215.785	228.564

Prosječno razdoblje kreditiranja prodaje robe je 84 dana (Društvo) i 80 dana Grupa (2020.: 101 dan (Društvo) i 60 dana (Grupa)). Kamata se ne zaračunava za nepodmirena potraživanja od kupaca.

Društvo i Grupa uvijek vrednuju smanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca u iznosu istovjetnom očekivanim kreditnim gubicima kroz cijeli vijek. Očekivani kreditni gubici za potraživanja od kupaca procjenjuju se s pomoću matrice za određivanje rezerviranja na temelju proteklog iskustva s nenaplaćenim potraživanjima u proteklim razdobljima i analize trenutačnog financijskog položaja dužnika, uz primjenu usklađenja s čimbenicima koji su svojstveni dužnicima, općim gospodarskim uvjetima u industriji u kojoj posluju dužnici te procjeni trenutačnog i predviđenog smjera kretanja uvjeta na izvještajni datum. Društvo i Grupa je priznalo ispravak vrijednosti za potraživanja za koja je procijenilo da je neizvjesna naplata.

Društvo i Grupa su povećali očekivanu stopu gubitka za potraživanja od kupaca iz prethodne godine na temelju svoje procjene učinka trenutačnih gospodarskih uvjeta i predviđenog smjera kretanja na izvještajni datum. Metode procjene tijekom tekućeg izvještajnog razdoblja nisu se mijenjale.

Društvo i Grupa otpisuju potraživanja od kupaca ako postoji informacija koja upućuje na to da je dužnik u ozbiljnim financijskim poteškoćama i ne postoje realistični izgledi za oporavak, na primjer ako je dužnik u postupku likvidacije ili je nad njime pokrenut stečajni postupak. Nijedno otpisano potraživanje od kupaca nije predmet prisilne naplate.

S obzirom na to da iskustvo Društva i Grupe oko kreditnog gubitka iz prethodnog razdoblja ne upućuje na znatno različite obrasce gubitka za različite segmente kupaca, rezerviranja za ispravak vrijednosti na temelju prekoračenja dopijea ne razlikuju se dodatno među različitim kupcima Društva i Grupe.

27. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (NASTAVAK)

Promjene ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca

Društvo

	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK
Stanje na početku godine	20.972	60.744
Ponovna mjerenja ispravka vrijednosti, neto	16.788	6.572
Iznosi naplaćeni tijekom godine	(8.120)	(28.549)
Otpisani iznosi	(5.182)	(17.796)
Stanje na kraju godine	24.458	20.972

31.12.2021.	Potraživanja od kupaca – prekoračenje dospeljaca					Ukupno
	Nedospjela	0 – 90	91 – 180	181 – 360	> 360	
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	178.576	33.691	12.022	11.497	4.456	240.242

31.12.2020.	Potraživanja od kupaca – prekoračenje dospeljaca					Ukupno
	Nedospjela	0 – 90	91 – 180	181 – 360	> 360	
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	163.358	50.448	16.589	13.501	5.639	249.535

	Razina 1 HRK'000	Razina 2 HRK'000	Razina 3 HRK'000	Ukupno HRK'000
2021.				
1. siječnja	20.972	-	-	20.972
Transfer u Razinu 1	-	-	-	-
Naplaćeno	(8.120)	-	-	(8.120)
Ponovna mjerenja ispravka vrijednosti, neto	1.979	-	14.809	16.788
Otpisani iznosi	(5.182)	-	-	(5.182)
31. siječnja	9.649	-	14.809	24.458
2020.				
1. siječnja	31.908	-	28.836	60.744
Transfer u Razinu 1	28.836	-	(28.836)	-
Naplaćeno	(28.549)	-	-	(28.549)
Ponovna mjerenja ispravka vrijednosti, neto	6.572	-	-	6.572
Otpisani iznosi	(17.796)	-	-	(17.796)
31. siječnja	20.972	-	-	20.972

27. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (NASTAVAK)

Promjene ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca

Grupa

	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK
Stanje na početku godine	19.067	64.317
Ponovna mjerenja ispravka vrijednosti, neto	18.001	7.221
Iznosi naplaćeni tijekom godine	(8.120)	(28.567)
Otpisani iznosi (Isknjiženje)	(9.938)	(23.903)
Stanje na kraju godine	19.010	19.067

31.12.2021.	Potraživanja od kupaca – prekoračenje dospjeća					Ukupno
	Nedospjela	0 – 90	91 - 180	181 - 360	> 360	
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	204.153	34.714	7.709	8.500	669	255.745

31.12.2020.	Potraživanja od kupaca – prekoračenje dospjeća					Ukupno
	Nedospjela	0 – 90	91 - 180	181 - 360	> 360	
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	180.533	53.303	12.695	3.702	5.638	255.871

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
2021.				
1. siječnja	19.067	-	-	19.067
Transfer u Razinu 1	-	-	-	-
Naplaćeno	(8.120)	-	-	(8.120)
Ponovna mjerenja ispravka vrijednosti, neto	3.192	-	14.809	18.001
Otpisani iznosi	(9.938)	-	-	(9.938)
31. siječnja	4.201	-	14.809	19.010
2020.	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
1. siječnja	35.218	-	29.099	64.317
Transfer u Razinu 1	29.099	-	(29.099)	-
Naplaćeno	(28.567)	-	-	(28.567)
Ponovna mjerenja ispravka vrijednosti, neto	7.221	-	-	7.221
Otpisani iznosi	(23.903)	-	-	(23.903)
31. siječnja	19.067	-	-	19.067

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

28. OSTALA POTRAŽIVANJA

	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Potraživanja za akontacije poreza na dobit	1.078	6.071	-	4.684
Potraživanja za više plaćeni porez na dodanu vrijednost	3.552	2.749	-	-
Potraživanja od HZZO	659	342	200	-
Ostala potraživanja od države	7.031	5.579	7.027	5.575
Unaprijed plaćeni troškovi	1.094	5.257	995	5.212
Potraživanja od zaposlenika	293	242	270	156
Potraživanja za dane predujmove	183	171	133	156
Potraživanja za kamate	-	7	-	7
Ostala potraživanja	2.787	3.825	1.554	1.457
Umanjenje vrijednosti ostalih potraživanja	(2.243)	(2.246)	(1.080)	(1.080)
Ukupno	14.435	21.997	9.099	16.168

29. NOVAC U BANC I BLAGAJNI

	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Novac na deviznim računima u banci	25.261	29.237	15.886	24.202
Novac na kunskim računima u banci	26.106	11.952	25.842	10.624
Novac u blagajni	69	134	40	53
Ukupno	51.436	41.322	41.768	34.879

30. TEMELJNI KAPITAL

	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Temeljni kapital	599.448	599.448	599.448	599.448
Ukupno	599.448	599.448	599.448	599.448

Temeljni (upisani) kapital na dan 31. prosinca 2021. godine utvrđen je u nominalnoj vrijednosti u iznosu od 599.448 tisuća kuna (31. prosinca 2020. godine u iznosu od 599.448 tisuća kuna) i sastoji se od 1.498.621 dionice nominalne vrijednosti od 400 kuna (2020.: 1.498.621 dionice nominalne vrijednosti od 400 kuna) te predstavlja vlastite trajne izvore za poslovanje Društva i Grupe i obuhvaća temeljnu glavnica registriranu kod Trgovačkog suda u Zagrebu.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

30. TEMELJNI KAPITAL (NASTAVAK)

Vlasnička struktura dioničara na dan 31. prosinca 2021. godine upisana u informacijski sustav SKDD prikazana je kako slijedi:

Dioničar	Broj dionica	Udio u temeljnom kapitalu (%)
MESNA INDUSTRIJA BRAČA PIVAC d.o.o. Vrgorac	823.677	54,96%
KAPPA STAR LIMITED d.o.o. Nicosia Cipar	474.341	31,65%
Ostale fizičke osobe	117.302	7,83%
Ostale pravne osobe	4.016	0,27%
KRAŠ d.d. Zagreb – Trezorski račun	79.285	5,29%
Ukupno	1.498.621	100,00%

U nastavku je prikazana vlasnička struktura prvih deset dioničara na dan 31. prosinca 2021. godine upisanih u informacijski sustav SKDD:

Dioničar	Broj dionica	Udio u temeljnom kapitalu (%)
MESNA INDUSTRIJA BRAČA PIVAC d.o.o. Vrgorac	823.677	54,96%
KAPPA STAR LIMITED d.o.o., Nicosia, Cipar	474.341	31,65%
KRAŠ d.d. Zagreb - trezorski račun	78.949	5,27%
KRAŠ d.d. Zagreb - vlastite dionice na računu SKDD d.d.	336	2,00%
HRVATSKI ZAVOD ZA TRANSFUZIJSKU MEDICINU	2.000	0,13%
MARIJA ZORIĆ	1.857	0,12%
BORIS JUKIĆ	1.661	0,11%
ANA MIKUŠ BEBAN	1.339	0,09%
DANIJELA LISICA	1.039	0,07%
BARICA ŠVALJEK	900	0,06%
ZVJEZDANA BLAŽIĆ	900	0,06%
Ukupno	1.386.999	92,53%

Vlasnička struktura dioničara na dan 31. prosinca 2020. godine upisana u informacijski sustav SKDD prikazana je kako slijedi:

Dioničar	Broj dionica	Udio u temeljnom kapitalu (%)
MESNA INDUSTRIJA BRAČA PIVAC d.o.o. Vrgorac	793.743	52,96%
KAPPA STAR LIMITED d.o.o. Nicosia Cipar	457.466	30,53%
Ostale fizičke osobe	164.838	11,00%
Ostale pravne osobe	3.289	0,22%
KRAŠ d.d. Zagreb – Trezorski račun	79.285	5,29%
Ukupno	1.498.621	100,00%

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

30. TEMELJNI KAPITAL (NASTAVAK)

U nastavku je prikazana vlasnička struktura prvih deset dioničara na dan 31. prosinca 2020. godine upisanih u informacijski sustav SKDD:

Dioničar	Broj dionica	Udio u temeljnom kapitalu (%)
MESNA INDUSTRIJA BRAČA PIVAC d.o.o. Vrgorac	793.743	52,96%
KAPPA STAR LIMITED d.o.o., Nicosia, Cipar	457.466	30,53%
KRAŠ d.d. Zagreb – Trezorski račun	79.285	5,29%
VIDAKOVIĆ MARICA	8.015	0,53%
LISICA ZLATAN	4.774	0,32%
BULIĆ DAMIR	2.823	0,19%
ZORIĆ MARIJA	2.277	0,15%
HRVATSKI ZAVOD ZA TRANSFUZIJSKU MEDICINU	2.000	0,13%
JUKIĆ BORIS	1.661	0,11%
KLEPO DINKO	1.488	0,10%
Ukupno	1.353.532	90,32%

30.1. KAPITALNE REZERVE

	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Kapitalne rezerve	(15.435)	(15.435)	(15.435)	(15.435)
Ukupno	(15.435)	(15.435)	(15.435)	(15.435)

Kapitalne rezerve iskazane na dan 31. prosinca 2021. godine u negativnom iznosu od 15.435 tisuća kuna (31. prosinca 2020. godine u negativnom iznosu od 15.435 tisuće kuna) odnose se na kapitalni gubitak od prodaje vlastitih dionica.

30.2. ZAKONSKE REZERVE

	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Zakonske rezerve	32.398	32.173	29.972	29.861
Ukupno	32.398	32.173	29.972	29.861

Zakonske rezerve iskazane su na dan 31. prosinca 2021. godine u iznosu od 29.972 tisuću kuna (Društvo), odnosno 32.398 tisuća kuna (Grupa), (31. prosinca 2020. godine u iznosu od 29.861 tisuće kuna, odnosno 32.173 tisuće kuna) i u njih u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima unosi se 5% dobiti tekuće godine nakon pokrića gubitka, sve dok zakonske rezerve ne dosegnu minimalni zakonski iznos od 5% temeljnog kapitala.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

30.3. REVALORIZACIJSKE PRIČUVE - ZEMLJIŠTA

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Stanje na početku godine	13.914	13.914	13.803	13.803
Prijenos na zadržanu dobit	(2.435)	-	-	-
Stanje na kraju godine	11.479	13.914	13.803	13.803

Društvo na dan 31. prosinca 2021. godine ima iskazane Revalorizacijske pričuve - Zemljišta u iznosu od 13.803 tisuće kuna (31. prosinca 2020. godine u iznosu od 13.803 tisuće kuna). Revalorizacijske pričuve u iznosu od 13.803 tisuće kuna formirane su prilikom prijenosa zemljišta i građevinskih objekata u Bratini s nekretnina koje koristi Društvo na ulaganje u nekretnine koje se iskazuje po fer vrijednosti. Društvo je razliku između knjigovodstvene vrijednosti nekretnine utvrđene sukladno MRS-u 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i njene fer vrijednosti sukladno MRS-u 40 „Ulaganje u nekretnine“ na datum prijenosa u iznosu od 16.833 tisuće kuna, iskazalo kao revalorizacijsku rezervu u iznosu od 13.803 tisuće kuna te odgođenu poreznu obvezu u iznosu od 3.030 tisuća kuna.

Revalorizacijske pričuve na dan 31. prosinca 2021. godine na razini Grupe iskazane su u iznosu od 11.479 tisuća kuna (31. prosinca 2020.: 13.914 tisuća kuna).

**30.4. REVALORIZACIJSKE PRIČUVE -
FINANCIJSKA IMOVINA VREDNOVANA KROZ
OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT**

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Stanje na početku godine	(992)	(630)	(992)	(630)
Smanjenje revalorizacije	844	(442)	844	(442)
Porez na dobit	(152)	80	(152)	80
Stanje na kraju godine	(300)	(992)	(300)	(992)

Revalorizacijske pričuve financijske imovine vrednovane kroz ostalu sveobuhvatnu dobit iskazane na dan 31. prosinca 2021. godine u negativnom iznosu od 300 tisuće kuna (31. prosinca 2020. godine u negativnom iznosu od 992 tisuća kuna) predstavljaju pričuve po osnovi naknadnog vrednovanja po fer vrijednosti financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

30.5. NEKONTROLIRAJUĆI UDJELI

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
	'000 HRK	'000 HRK
Stanje na početku godine	2.980	18.701
Stjecanje nekontrolirajućih udjela	(2.747)	(15.737)
Udjeli u dobiti tekuće godine	3	77
Stanje na kraju godine	236	2.980

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

31. POSUDBE

Neosigurane posube po amortiziranom trošku	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK Grupa	'000 HRK Grupa	'000 HRK Društvo	'000 HRK Društvo
Dugoročno				
OTP banka d.d.	64.192	23.217	56.522	11.874
Privredna banka Zagreb d.d.	-	16.667	-	16.667
Raiffeisenbank Austria d.d.	-	942	-	-
UIB AD Skopje	49	25	-	-
Zagrebačka banka d.d.	9.523	-	-	-
	73.765	40.851	56.522	28.541
Neosigurane posube po amortiziranom trošku				
	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Kratkoročno				
Privredna banka Zagreb d.d.	26.831	66.439	26.831	58.902
OTP banka d.d.	30.056	25.831	26.413	21.179
Raiffeisenbank Austria d.d.	940	3.768	-	-
Zagrebačka banka d.d.	680	-	-	-
	58.508	96.038	53.245	80.080
Ukupno	132.272	136.889	109.766	108.621

Društvo i Grupa imaju sljedeće bankovne kredite na dan 31.12.2021.:

Kraš d.d. Zagreb:

- (i) kredit dugoročni od 16.667 tisuća kuna, koji je ugovorilo dana 19.06.2019. s Privrednom bankom d.d. Zagreb. Otplata je započela dana 31.07.2019. te će se nastaviti do dana 30.06.2022.. Zajam je osiguran zadužnicama i mjenicama izdanim od strane korisnika. Na zajam se primjenjuje kamatna stopa od 0,50%.
- (ii) kredit dugoročni od 7.621 tisuća kuna, koji je ugovorilo dana 13.08.2020. s OTP bankom d.d. Otplata je započela dana 31.08.2020. te će se nastaviti do dana 30.09.2022. Zajam je osiguran zadužnicom i mjenicama izdanim od strane korisnika. Na zajam se primjenjuje kamatna stopa od 0,50%.
- (iii) kredit dugoročni od 75.172 tisuća kuna, koji je ugovorilo dana 02.07.2020. s OTP bankom d.d. Otplata započinje dana 31.01.2022. te će se nastaviti do dana 31.12.2025. Zajam je osiguran zadužnicom i mjenicom izdanim od strane korisnika. Na zajam se primjenjuje kamatna stopa od 0,50%.
- (iv) kredit kratkoročni od 10.122 tisuća kuna, koji je ugovorilo dana 25.02.2020. s Privrednom bankom d.d. Zagreb. Rok vraćanja kredita je 30.06.2022. Zajam je osiguran zadužnicom i mjenicom izdanim od strane korisnika. Na zajam se primjenjuje kamatna stopa od 0,33%.

31. POSUDBE (NASTAVAK)Karolina d.o.o. Osijek:

- (v) kredit dugoročni od 11 milijuna kuna, koji je ugovorilo dana 1.7.2019. s OTP bankom d.d. Otplata je započela dana 31.3.2020. te će se nastaviti do dana 31.3.2023. Zajam je osiguran mjenicom izdanom od strane korisnika i jamca te zadužnicom izdanom od strane korisnika uz supotpis jamca. Na zajam se primjenjuje kamatna stopa od 0,50%.
- (vi) kredit dugoročni od 1 milijuna kuna, koji je ugovorilo dana 23.3.2017. s Raiffeisen bankom d.d. Otplata je započela dana 30.6.2018. te će se nastaviti do dana 31.3.2022. Zajam je osiguran mjenicom korisnika i sudužnika te zadužnicom korisnika i sudužnika. Na zajam se primjenjuje kamatna stopa od 1,10%.

Mira d.o.o. Prijedor:

- (vii) kredit dugoročni od 10.201 tisuća kuna, koji je ugovorilo dana 17.08.2021. godine s Zagrebačkom bankom d.d. Zagreb. Otplata započinje dana 31.08.2022. godine te će se nastaviti do dana 31.07.2027. godine. Zajam je osiguran mjenicom izdanom od strane korisnika i zadužnicom izdanom od strane sudužnika. Na zajam se primjenjuje kamatna stopa od 0,50%.

Kraš dooel Skopje:

- (viii) kredit od 5 tisuća kuna, koji je ugovorilo dana 23.03.2018. s Unibank Skopje. Otplata će se nastaviti do dana 23.03.2022. Na zajam se primjenjuje kamatna stopa od 3,50%.

31. POSUDBE (NASTAVAK)

	2021. '000 HRK Grupa	2020. '000 HRK Grupa	2021. '000 HRK Društvo	2020. '000 HRK Društvo
Stanje na dan 1. siječnja	136.889	240.327	108.621	217.570
Novi krediti	79.824	95.212	69.666	70.789
Otplate kredita	(84.486)	(195.986)	(68.521)	(179.844)
Tečajne razlike	45	(2.664)	-	106
Stanje na dan 31. prosinca	132.272	136.889	109.766	108.621
Analiza posudbi po valuti:	EUR	HRK	EUR	HRK
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
31. prosinca 2021.				
Bankovni krediti	103.127	29.145	92.914	16.852
	103.127	29.145	92.914	16.852
31. prosinca 2020.				
Bankovni krediti	85.889	51.000	58.621	50.000
	85.889	51.000	58.621	50.000

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

32. OBVEZE S OSNOVA NAJMA

	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Obveze s osnove najma - kratkoročno	5.538	5.423	3.573	3.553
Obveze s osnove najma - dugoročno	15.452	10.099	12.510	5.710
Ukupno	20.990	15.522	16.083	9.263

33. REZERVIRANJA

	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Rezerviranja za jubilarne nagrade	7.085	6.857	6.004	5.798
Rezerviranja za otpremnine	6.476	6.340	4.059	4.132
Rezerviranja za neiskorištene dane godišnjeg odmora	6.193	3.461	5.416	3.442
Ukupno	19.754	16.657	15.479	13.372

Trošak definiranih planiranih naknada je utvrđen koristeći aktuarske procjene. Sve obveze izračunate su u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS) 19 i u skladu s načelima aktuarske struke. Izračun sadašnje vrijednosti obveza rađen je po Metodi projicirane kreditne jedinice. Kamatna stopa određena je na nivou Grupe u iznosu 1,15% (2020. 1,135%) na osnovi prinosa obveznica RH, kao kombinacija kamatne stope na najkvalitetnije korporativne obveznice s dospjećem do 5 godina i državnih obveznica i municipalne obveznice s dospjećem preko 5 godina od dana obračuna.

34. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Ostale dugoročne obveze	332	504	332	504
Ukupno	332	504	332	504

35. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Obveze prema dobavljačima u zemlji	58.715	59.671	52.850	40.604
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	53.356	41.783	31.660	26.888
Obveze prema povezanim stranama	25	-	13.472	16.953
Ukupno	112.096	101.454	97.982	84.445

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

36. OSTALE KRATKOROČNE OBEZE

	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Obveze prema zaposlenima za plaće	13.314	12.869	9.054	9.305
Ostale obveze prema zaposlenima	8.581	9.627	8.303	8.197
Obveze za doprinose iz i na plaće	6.323	13.670	4.639	11.298
Obveze za porez na dodanu vrijednost	815	6.260	-	4.284
Obveze za porez i prirez	1.348	1.124	932	937
Ostale obveze za poreze i doprinose	3.884	187	2.885	-
Obveza poreza na dobit	(1)	57	-	-
Odgođeno plaćanje troškova	3.050	4.556	2.341	1.609
Obveze za prodane stanove	1.745	1.473	1.745	1.473
Obveze s osnova neisplaćene dobiti – dividende	726	727	726	727
Prihod budućeg razdoblja	-	455	-	440
Obveze za primljene predujmove	305	145	151	38
Obveze prema članovima Nadzornog odbora	83	134	83	87
Obveze za kamate	11	63	11	43
Ostale obveze	1.422	1.835	772	819
Ukupno	41.605	53.183	31.642	39.257

Ostale obveze prema zaposlenima U 2021. godini, u Društvu, odnose se na obveze za otpremnine 7.982 tisuće kuna, obveze za naknade plaća koje se refundiraju 259 tisuća kuna, prigodne nagrade 16 tisuća kuna i obveze za jubilarne nagrade 46 tisuća kuna, koje će se podmiriti početkom 2022. godine (u 2020. godini odnose se na obveze za otpremnine 7.946 tisuća kuna, obveze za naknade plaća koje se refundiraju 236 tisuća kuna i obveze za jubilarne nagrade 15 tisuća kuna).

Ostale obveze prema zaposlenima U 2021. godini, u Grupi, odnose se na obveze za otpremnine 7.989 tisuće kuna, obveze za naknade plaća koje se refundiraju 523 tisuća kuna, prigodne nagrade 16 tisuća kuna i obveze za jubilarne nagrade 53 tisuća kuna, koje će se podmiriti početkom 2022. godine (u 2020. godini odnose se na obveze za otpremnine 8.323 tisuća kuna, obveze za naknade plaća koje se refundiraju 1.262 tisuća kuna, prigodne nagrade 19 tisuća kuna i obveze za jubilarne nagrade 19 tisuća kuna).

37. PRIPAJANJE OVISNOG DRUŠTVA

Na dan 30. lipnja 2020. godine KRAŠ d.d. je pripojio ovisno društvo Kraš Trgovina d.o.o., Zagreb. Neto knjigovodstvena vrijednost stečene imovine i obveza na dan pripajanja bila je kako slijedi:

**Priznato tijekom pripajanja na dan
30. lipnja 2020.**

	'000 HRK
Dugotrajna imovina	268
Zalihe	2.330
Potrazivanja	646
Novac	93
Kratkorocna imovina	3.069
Ukupno imovina	3.337
Kratkorocne obveze	(4.050)
Ukupno obveze	(4.050)
Neto stečena imovina	713
Ukidanje usklada na razini Kras d.d.	717
Udjel u društvu Kraš Trgovina d.o.o., Zagreb	4.020
Gubitak prilikom stjecanja	(4.016)

38. FINANCIJSKI INSTRUMENTI

(a) Skupine i kategorije financijskih instrumenata te njihove fer vrijednosti

U sljedećoj se tablici nalaze informacije o:

- skupinama financijskih instrumenata na temelju njihove prirode i obilježja
- knjigovodstvenim vrijednostima financijskih instrumenata
- fer vrijednostima financijskih instrumenata (osim financijskih instrumenata kada je njihova knjigovodstvena vrijednost približno jednaka njihovoj fer vrijednosti) te
- razinama pokazatelja fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza za koje je objavljena fer vrijednost.

Razine pokazatelja fer vrijednosti od 1. do 3. temelje se na stupnju mjerljivosti fer vrijednosti:

- 1. razina pokazatelja: pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za istovrsnu imovinu i istovrsne obveze
- 2. razina pokazatelja: pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz ulaznih varijabli koje ne predstavljaju prethodno navedene cijene iz 1. razine koje su vidljive za imovinu ili obvezu, bilo direktno (npr. kao cijene) ili indirektno (npr. izvedene iz cijena) te
- 3. razina pokazatelja: pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci upotrijebljeni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

38. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

31. prosinca 2021. - Društvo

	Financijska imovina			Financijske obveze		
	Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – predodređeno	Amortizirani trošak	Ukupno	Amortizirani trošak	Ukupno	
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	
Novac u banci i blagajni (bilješka 29)	-	-	-	-	-	
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (bilješka 20)	9.856	41.768	-	-	-	
Dani zajmovi (bilješka 21)	-	24.217	-	-	-	
Ostala financijska ulaganja (bilješka 23)	-	380	-	-	-	
Potraživanja od kupaca (bilješka 27)	-	215.785	-	-	-	
Ostala potraživanja (bilješka 28)	-	9.099	-	-	-	
Posudbe (bilješka 31)	-	-	109.766	-	109.766	
Obveze s osnovna najma (bilješka 32)	-	-	16.083	-	16.083	
Obveze za zajmove depozite isl.	-	-	1.250	-	1.250	
Ostale dugoročne obveze (bilješka 34)	-	-	332	-	332	
Obveze prema dobavljačima (bilješka 35)	-	-	97.982	-	97.982	
Ostale kratkoročne obveze (bilješka 36)	-	-	31.642	-	31.642	
31. prosinca 2021.						

31. prosinca 2020.

	Financijska imovina			Financijske obveze		
	Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – predodređeno	Amortizirani trošak	Ukupno	Amortizirani trošak	Ukupno	
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	
Novac u banci i blagajni (bilješka 29)	-	-	-	-	-	
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (bilješka 20)	11.301	34.879	-	-	-	
Dani zajmovi (bilješka 21)	-	20.695	-	-	-	
Ostala financijska ulaganja (bilješka 23)	-	2.732	-	-	-	
Potraživanja od kupaca (bilješka 27)	-	228.564	-	-	-	
Ostala potraživanja (bilješka 28)	-	16.168	-	-	-	
Posudbe (bilješka 31)	-	-	108.621	-	108.621	
Obveze s osnovna najma (bilješka 32)	-	-	9.263	-	9.263	
Obveze za zajmove depozite isl.	-	-	1.250	-	1.250	
Ostale dugoročne obveze (bilješka 34)	-	-	504	-	504	
Obveze prema dobavljačima (bilješka 35)	-	-	84.445	-	84.445	
Ostale kratkoročne obveze (bilješka 36)	-	-	39.257	-	39.257	
31. prosinca 2020.						

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

38. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

(b) Ciljevi upravljanja financijskim rizikom

Društvo i Grupa su izloženi međunarodnom tržištu, odnosno Društvo i Grupa su podložni utjecaju promjena cijena glavnih sirovina na svjetskom tržištu koje ovise o kretanju tečaja stranih valuta, te je značajno izloženo utjecaju tečajnih razlika.

Financijski rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik i rizik cijena), valutni rizik, kamatni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti.

(c) Tržišni rizik

Društvo i Grupa su prije svega izloženi financijskom riziku promjene valutnih tečajeva, kamatnih stopa te promjene cijena sirovina na svjetskom tržištu. Nije bilo promjena izloženosti Društva i Grupe tržišnim rizicima ili načina na koji Društvo i Grupa upravljaju tim rizikom i mjere ga. Društvo i Grupa ne ulaze u derivativne financijske instrumente kako bi upravljali izloženošću kamatnom i tečajnom riziku.

(c)(i) Upravljanje valutnim rizikom

Društvo i Grupa određene transakcije zaključuje u stranoj valuti, te je po tom pitanju izloženo rizicima promjene valutnih tečajeva. Društvo i Grupa u ovom trenutku nemaju posebnih instrumenata zaštite već je isto djelomično osigurano kroz valutnu usklađenost imovine i obveza Društva i Grupe. U idućoj su tablici prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Društva i Grupe u stranoj valuti na dan izvještavanja:

Društvo	31.12.2021		31.12.2020	
	EUR '000 HRK	USD '000 HRK	EUR '000 HRK	USD '000 HRK
Dani zajmovi	15	-	-	-
Ostala financijska ulaganja	-	-	-	-
Potraživanja od kupaca	79.808	20.834	3.597	18.440
Ostala potraživanja	-	-	-	-
Posudbe	(92.914)	-	-	-
Obveze s osnovna najma	(12.821)	-	-	-
Obveze za zajmove depozite isl.	-	-	-	-
Ostale dugoročne obveze	(36.822)	(2.027)	-	(1.643)
Obveze prema dobavljačima	-	-	-	-
Obveze prema zaposlenicima	-	-	-	-
Obveze za poreze i doprinose	-	-	-	-
Ostale kratkoročne obveze	-	-	-	-
Neto bilančna izloženost	(62.734)	18.807	3.697	16.797
Projekcije prodaje u sljedećih šest mjeseci	186.848	35.034	11.678	124.898
Projekcije kupovine u sljedećih šest mjeseci	114.451	24.321	4.292	101.871
Neto izloženost po kupnjama i prodaji	72.397	10.713	7.396	(1.788)
				2.907
				19.860
				21.648
				1.503

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

38. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

(c)(i) Upravljanje valutnim rizikom (nastavak)

Grupa	31. prosinca 2021. godine		31. prosinca 2020. godine	
	EUR	Ostalo	EUR	Ostalo
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
		USD		USD
Dani zajmovi	15	-	-	1
Ostala financijska ulaganja	-	-	-	-
Potraživanja od kupaca	78.499	27.626	40.232	39.869
Ostala potraživanja	927	666	1.326	1.581
Posudbe	(103.127)	-	(85.884)	-
Obveze s osnovna najma	(16.519)	(414)	(9.510)	(1.755)
Obveze za zajmове depozite isl.	-	-	-	-
Ostale dugoročne obveze	-	(1.395)	-	(5)
Obveze prema dobavljačima	(49.119)	(2.450)	(47.009)	(1.867)
Obveze prema zaposlenicima	(293)	(2.104)	(263)	(1.608)
Obveze za poreze i doprinose	(986)	(883)	(808)	(2.402)
Ostale kratkoročne obveze	(159)	(1.544)	(7)	(1.212)
Neto bilančna izloženost	(90.762)	25.176	(101.923)	38.002
Projekcije prodaje u sjedećih šest mjeseci	198.194	43.620	26.828	19.861
Projekcije kupovine u sjedećih šest mjeseci	136.462	25.383	113.092	21.648
Neto izloženost po kupnjama i prodaji	61.732	18.237	(11.178)	(1.787)
				43.156

38. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)**(c)(i) Upravljanje valutnim rizikom (nastavak)****Analiza osjetljivosti na valutni rizik**

Društvo i Grupa su prvenstveno izloženi riziku valute Europske unije (EUR) i valute Sjedinjenih Američkih Država (USD). U idućim je tablicama analizirana osjetljivost Društva i Grupe na povećanje i smanjenje tečaja kune od 1% u odnosu na relevantne strane valute. Stopa osjetljivosti od 1% je stopa koja se upotrebljava u internim izvještajima ključnim rukovoditeljima o valutnom riziku i predstavlja procjenu rukovodstva o realno mogućim promjenama valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene novčane stavke u stranoj valuti i njome su preračunate stavke usklađene za promjenu od 1 posto u valutnim tečajevima na kraju godine. Analiza osjetljivosti uključuje vanjske zajmove, kao i zajmove inozemnim subjektima Društva i Grupe koji su nominirani u valuti koja nije valuta vjerovnika ili dužnika. Pozitivan broj pokazuje povećanje dobiti i ostale glavnice ako vrijednost kune poraste za 1% u odnosu na predmetnu valutu. U slučaju pada vrijednosti kune za 1% u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit ili glavnice bio bi jednak ali suprotan, odnosno iznosi u tablici bi bili negativni.

Društvo	2021.	2020.
EUR 1	7,524183	7,533115
USD 1	6,643548	6,139039
	7,59942483	7,60844615
	6,70998348	6,20042939

Dobit ili gubitak

	Aprecijacija	Deprecijacija
31. prosinca 2021. godine		
EUR (1% promjena)	(4.720)	4.720
USD (1% promjena)	(4.168)	4.168
31. prosinca 2020. godine		
EUR (1% promjena)	(4.726)	4.726
USD (1% promjena)	1.155	(1.155)

Grupa	2021.	2020.
EUR 1	7,524183	7,536898
USD 1	6,643548	6,139039
	7,59942483	7,61226698
	6,70998348	6,20042939

Dobit ili gubitak

	Aprecijacija	Deprecijacija
31. prosinca 2021. godine		
EUR (1% promjena)	(6.829)	6.829
USD (1% promjena)	(6.030)	6.030
31. prosinca 2020. godine		
EUR (1% promjena)	(7.682)	7.682
USD (1% promjena)	2.333	(2.333)

38. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)**(c)(ii) Upravljanje rizikom kamatne stope**

Društvo i Grupa su izloženi kamatnom riziku iz razloga što Društvo i Grupa posuđuju sredstva po fiksnim kamatnim stopama. Društvo i Grupa upravljaju rizikom održavanjem primjerenog omjera posudbi s fiksnom i promjenjivom kamatom.

Analiza osjetljivosti na kamatni rizik

Analize osjetljivosti koje slijede temelje se na izloženosti kamatnim stopama po neizvedenim instrumentima na kraju izvještajnog razdoblja. Povećanje ili smanjenje kamatnih stopa za 1% upotrebljava se u internom izvještavanju o riziku kamatne stope i predstavlja procjenu rukovodstva o razumnoj mogućoj promjeni kamatnih stopa.

U slučaju da su kamatne stope bile 1% više/nije dok su ostale varijable bile konstantne:

- dobit tekuće godine koja je završila 31. prosinca 2021. smanjila/povećala bi se za 1.323 tisuća kuna za Grupu i 1.098 tisuća kuna za Društvo (2020.: 1.369 tisuća kuna za Grupu, 1.086 tisuća kuna za Društvo).

(d) Upravljanje kreditnim rizikom

Bilješka u nastavku sadržava pojedinosti o maksimalnoj izloženosti kreditnom riziku i osnovama mjerenja za određivanje očekivanih kreditnih gubitaka.

Kako bi smanjili kreditni rizik, Društvo i Grupa su usvojili politiku poslovanja isključivo s kreditno sposobnim stranama i pribavljanja dostatnih instrumenata osiguranja naplate kako bi, prema potrebi, ublažilo rizik financijskog gubitka zbog neispunjenja obveza. Društvo i Grupa posluju samo sa subjektima čiji je rejting ekvivalentan investicijskom stupnju.

Prije nego što prihvati novog kupca, tim odgovoran za određivanje kreditnih limita upotrebljava sustav ocjenjivanja kreditne sposobnosti kako bi procijenio kreditnu sposobnost kupca i odredio kreditni limit za svakog pojedinog kupca.

Osim toga, uspostavljeni su i postupci odobravanja kredita i ostali postupci praćenja kako bi se osiguralo poduzimanje radnji potrebnih za naplatu dospjelih dugova. Nadalje, Društvo i Grupa preispituju nadoknadiv iznos duga i dužničkog ulaganja na pojedinačnoj osnovi na kraju izvještajnog razdoblja kako bi se osiguralo primjerene rezervacije za umanjenje vrijednosti za nenadoknadleve iznose. U tom pogledu, rukovodstvo Društva i Grupe smatraju da je kreditni rizik Društva, odnosno Grupe znatno smanjen. Potraživanja od kupaca odnose se na mali broj kupaca. Kreditna analiza provodi se na temelju financijskog stanja potraživanja i, prema potrebi, pribavlja se osigurateljsko pokriće za kreditna jamstva.

U nastavku je pregled 10 najvećih kupaca Društva po neto potraživanjima:

	<u>31.12.2021.</u>		<u>31.12.2020.</u>
	'000 HRK		'000 HRK
Konzum plus d.o.o.	52.149	Konzum plus d.o.o.	56.824
Nelt d.o.o. Istočno Sarajevo	22.112	Kraš Trgovina d.o.o., Široki Brijeg	31.434
Omar Ali Balsharaf	19.618	Krašcommerce d.o.o., Ljubljana	19.407
Krašcommerce d.o.o., Ljubljana	18.318	Omar Ali Balsharaf	16.838
Plodine d.d.	13.941	Kraš Commerce d.o.o., Beograd	16.538
Kolid S Team dooel	10.087	Kraškomerce Kraš dooel, Skopje	14.270
Tommy d.o.o.	10.550	Plodine d.d.	12.101
D Way d.o.o.	8.046	Tommy d.o.o.	10.173
Mira a.d. Prijedor	7.931	Mira a.d. Prijedor	6.425
Studenac d.o.o.	6.222	Spiroski import export Pty Ltd.	4.258
Ukupno	<u>168.974</u>	Ukupno	<u>188.268</u>
Ukupno potraživanja	<u>215.785</u>	Ukupno potraživanja	<u>228.564</u>
Udjel u ukupnim potraživanjima (%)	<u>78,31%</u>	Udjel u ukupnim potraživanjima (%)	<u>82,37%</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

38. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

(d) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

U nastavku je pregled 10 najvećih kupaca Grupe po neto potraživanjima:

	31.12.2021.		31.12.2020.
	'000 HRK		'000 HRK
Konzum plus d.o.o.	52.149	Konzum plus d.o.o.	56.824
Nelt d.o.o. Istočno Sarajevo	29.009	Omar Ali Balsharaf	25.412
Omar Ali Balsharaf	26.405	PS Mercator d.d.	14.255
PS Mercator d.d.	14.619	Kolid S Team	12.920
Plodine d.d.	13.941	Plodine d.d.	12.101
Kolid S Team dooel	10.948	Tommy d.o.o.	10.173
Tommy d.o.o.	10.550	Lukas-TP Nakić d.o.o.	7.988
D Way d.o.o.	10.069	Engrotuš d.o.o.	6.005
Studenac d.o.o.	6.222	Delhaize Serbia d.o.o.	5.236
Albi commerce	4.780	Konzum d.o.o. Sarajevo	5.151
Ukupno	178.692	Ukupno	156.065
Ukupno potraživanja	230.656	Ukupno potraživanja	236.804
Udjel u ukupnim potraživanjima (%)	77,47%	Udjel u ukupnim potraživanjima (%)	65,90%

Kreditni rizik po likvidnim sredstvima je ograničen, budući da su ugovorne strane banke kojima su međunarodne rejtniške agencije dodijelile visoki kreditni rejting.

(d)(i) Instrumenti osiguranja naplate i druga kreditna poboljšanja

Društvo ne drži nikakve instrumente osiguranja naplate i kreditna poboljšanja kao pokriće za svoj kreditni rizik povezan sa svojom financijskom imovinom.

d)(ii) Pregled izloženosti kreditnom riziku

Kreditni rizik se odnosi na rizik neispunjenja ugovornih obveza druge ugovorne strane, čime bi Društvo i Grupa pretrpjeli financijske gubitke. Na dan 31. prosinca 2021. godine, najveća izloženost Društva i Grupe kreditnom riziku, ne uzimajući u obzir instrumente osiguranja naplate ili duga kreditna poboljšanja, koji mogu prouzročiti financijski gubitak za Društvo i Grupu zbog nemogućnosti plaćanja obveza drugih strana i financijskih jamstava koje su Društvo i Grupa dali, proizlazi iz:

- knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine iskazane u nekonsolidiranom, odnosno konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju

Tablice u nastavku sadržavaju pojedinosti o kreditnoj kvaliteti financijske imovine, kao i maksimalne izloženosti kreditnom riziku po ocjenama kreditnog rizika:

- (i) Kada je riječ o potraživanjima od kupaca, Društvo i Grupa primijenili su puni pristup iz MSFI-ja 9 kako bi izmjerili rezervacije za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke.

Društvo						
31.12.2021.	Bilješka	Vanjski kreditni rejting	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Rezervacije za umanjenje vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost
				'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Dani zajmovi	21	N/p	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	24.217	-	24.217
Potraživanja od kupaca	27	N/p	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	240.243	(24.458)	215.785
31.12.2020.	Bilješka	Vanjski kreditni rejting	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Rezervacije za umanjenje vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost
				'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Dani zajmovi	21	N/p	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	20.827	(132)	20.695
Potraživanja od kupaca	27	N/p	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	249.535	(20.972)	228.564

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

38. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

(d) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

d)(ii) Pregled izloženosti kreditnom riziku (nastavak)

Grupa						
31.12.2021.	Bilješka	Vanjski kreditni rejting	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Rezervacije za umanjene vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost
				'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Dani zajmova	21	N/p	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	654	-	654
Potraživanja od kupaca	27	N/p	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	249.666	(19.010)	230.656
31.12.2020.	Bilješka	Vanjski kreditni rejting	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Rezervacije za umanjene vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost
				'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Dani zajmova	21	N/p	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	1.391	(132)	1.259
Potraživanja od kupaca	27	N/p	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	255.871	(19.067)	236.804

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit kako je navedena u bilješci 20 najbolje predstavlja njegovu maksimalnu izloženost kreditnom riziku.

(e) Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnju odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi rukovodstvo, koje je postavilo odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti kojim se vodi u upravljanju kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama za financiranjem te likvidnošću. Društvo i Grupa upravljaju rizikom likvidnosti na način da održava adekvatne pričuve i kreditne linije, konstantno nadgleda prognozirane i stvarne priljeve i odljeva novca te usklađuje dospjeće financijske imovine i financijskih obveza.

(e)(i) Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika

Tablice u nastavku sadržavaju analizu preostalog razdoblja do ugovornog dospjeća neizvedenih financijskih obveza Društva i Grupe. Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih novčanih tokova financijskih obveza prema najranijem datumu na koji se od Društva i Grupe može zatražiti plaćanje. Tablice prikazuju novčane tokove po glavnici i kamatama.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

38. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

(e) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

(e)(i) Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika (nastavak)

Društvo	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Nakon 5 godina	Ukupno	Knjigovodstvena vrijednost
31. prosinca 2021.	%	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Obveze prema dobavljačima	-	79.038	18.944	-	-	-	-	97.982	97.982
Obveze za zajimove depozite isl.	-	-	1.250	308	-	-	-	1.558	1.558
Obveze po najmu (nominalni iznos)	6%	327	629	2.617	3.058	4.627	4.825	16.083	16.083
Kamate na obveze po najmu	-	25	50	199	211	399	194	1.078	n/p
Posudbe (nominalni iznos)	0,50%	15.322	10.389	27.541	18.825	37.689	-	109.766	109.766
Ostale dugoročne obveze	-	-	-	-	-	332	-	332	332
Kamate na posudbe	-	51	89	296	248	196	-	880	n/p
Obveze prema zaposlenicima	-	17.357	-	-	-	-	-	17.357	17.357
Obveze za poreze i doprinose	-	5.574	-	-	-	-	-	5.574	5.574
Ostale kratkoročne obveze	-	1.774	634	3.420	-	-	-	5.828	5.828
31. prosinca 2020.									
Obveze prema dobavljačima	-	66.549	17.896	-	-	-	-	84.445	84.445
Obveze za zajimove depozite isl.	-	-	65	425	1.250	-	-	1.740	1.740
Obveze po najmu (nominalni iznos)	6%	360	706	2.487	2.402	3.308	-	9.263	9.263
Kamate na obveze po najmu	-	7	14	51	49	88	-	190	n/p
Posudbe (nominalni iznos)	0,85%	3.634	32.836	34.943	28.209	8.999	-	108.621	108.621
Ostale dugoročne obveze	-	-	-	-	-	504	-	504	504
Kamate na posudbe	-	55	88	315	166	98	-	722	n/p
Obveze prema zaposlenicima	-	17.502	-	-	-	-	-	17.502	17.502
Obveze za poreze i doprinose	-	16.519	-	-	-	-	-	16.519	16.519
Ostale kratkoročne obveze	-	656	1.647	2.933	-	-	-	5.236	5.236

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

38. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

(e) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

(e)(i) Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika (nastavak)

Grupa	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Nakon 5 godina	Ukupno	Knjigovodstvena vrijednost
31. prosinca 2021.									
Obveze prema dobavljačima	-	86 012	24 064	2 020	-	-	-	112 096	112 096
Obveze za zajimove depozite isl.	-	-	1 250	-	-	-	-	1 250	1 250
Obveze po najmu (nominalni iznos)	6%	639	1 154	3 745	4 320	6 307	4 825	20 990	20 990
Kamate na obveze po najmu	-	32	65	255	297	435	194	1 278	n/p
Posudbe (nominalni iznos)	0,85%	15 626	11 939	31 016	28 551	45 140	-	132 272	132 272
Kamate na posudbe	-	51	89	296	248	196	-	880	n/p
Ostale dugoročne obveze	-	-	-	-	-	332	-	332	332
Obveze prema zaposlenicima	-	21 895	-	-	-	-	-	21 895	21 895
Obveze za poreze i doprinose	-	12 368	-	-	-	-	-	12 368	12 368
Ostale kratkoročne obveze	-	3 258	664	3 420	-	-	-	7 342	7 342
31. prosinca 2020.									
Obveze prema dobavljačima	-	81 470	19 870	105	9	-	-	101 454	101 454
Obveze za zajimove depozite isl.	-	-	-	490	1 250	-	-	1 250	1 250
Obveze po najmu (nominalni iznos)	6%	613	769	3 938	4 297	4 711	1 194	15 522	15 522
Kamate na obveze po najmu	-	16	30	113	111	135	35	440	n/p
Posudbe (nominalni iznos)	0,85%	11 477	34 890	41 023	32 808	16 891	-	136 889	136 889
Kamate na posudbe	-	13	33	97	75	518	-	737	n/p
Ostale dugoročne obveze	-	-	-	-	-	504	-	504	504
Obveze prema zaposlenicima	-	22 496	-	-	-	-	-	22 496	22 496
Obveze za poreze i doprinose	-	21 293	5	-	-	-	-	21 298	21 298
Ostale kratkoročne obveze	-	1 050	1 661	6 679	-	-	-	9 389	9 389

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

38. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

(e) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

(e)(i) Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika (nastavak)

Tablice u nastavku sadržavaju analizu preostalog dospijeća neizvedene financijske imovine Društva i Grupe. Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih novčanih tokova financijske imovine prema najranijem datumu na koje Društvo može tražiti naplatu. Tablice prikazuju novčane tokove po glavnici i kamatama.

Društvo	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 2 godine	2-5 godina	Nakon 5 godina	Ukupno
31. prosinca 2021.							
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	9.856	-	-	9.856
Dani zajmovi	10.313	2.587	11.282	-	31	5	24.217
Ostala financijska imovina	-	-	85	294	-	-	380
Potraživanja od kupaca	113.735	83.256	18.794	-	-	-	215.785
31. prosinca 2020.							
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	11.301	-	-	11.301
Dani zajmovi	621	1.242	5.628	6.703	6.500	-	20.694
Ostala financijska imovina	-	-	2.732	-	-	-	2.732
Potraživanja od kupaca	76.346	106.978	45.240	-	-	-	228.564
Grupa							
	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 2 godine	2-5 godina	Nakon 5 godina	Ukupno
	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
31. prosinca 2021.							
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	9.881	-	-	9.881
Dani zajmovi	11	34	207	320	77	5	654
Ostala financijska imovina	-	-	508	294	-	-	802
Potraživanja od kupaca	89.638	108.635	32.383	-	-	-	230.656
31. prosinca 2020.							
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	11.301	-	22	11.323
Dani zajmovi	16	32	339	504	368	-	1.259
Ostala financijska imovina	-	-	2.739	233	-	12	2.984
Potraživanja od kupaca	122.751	59.103	54.949	-	-	-	236.804

38. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)**(f) Rizik upravljanja kapitalom**

Društvo i Grupa upravljaju svojim kapitalom kako bi osigurali da subjektima u sklopu Društva i Grupe bude omogućen vremenski neograničen nastavak poslovanja, uz istodobnu realizaciju najvećeg mogućeg povrata za vlasnike udjela kroz optimiziranje stanja između dužničkog i vlasničkog kapitala. Kapital Društva i Grupe sastoji se od neto dužničkog dijela (uključujući posudbe objavljene u bilješci 31 i umanjene za novac u banci i blagajni) i vlasničke glavnice Društva i Grupe (koja obuhvaća temeljni kapital, kapitalne rezerve, zakonske rezerve, revalorizacijske pričuve, zadržanu dobit, translacijske rezerve, nekontrolirajuće udjele i ostalu stavku kapitala). Na Društvo i Grupu se ne primjenjuju nikakvi izvana nametnuti kapitalni zahtjevi.

Koeficijent financiranja

Koeficijent financiranja na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

Dug obuhvaća dugoročne i kratkoročne posudbe i obveze po najmu.

Vlasnički kapital uključuje ukupni kapital i pričuve kojima Društvo i Grupa upravljaju kao kapitalom.

Rizik upravljanja kapitalom**Društvo**

	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK
Dug	125.850	119.625
Novac u banci i blagajni	<u>41.768</u>	<u>34.879</u>
Neto dug	<u>84.082</u>	<u>84.746</u>
Vlasnički kapital	<u>685.183</u>	<u>664.464</u>
Omjer neto duga i vlasničkog kapitala	0,12	0,13

Rizik upravljanja kapitalom**Grupa**

	31.12.2021.	31.12.2020.
	'000 HRK	'000 HRK
Dug	154.820	154.049
Novac u banci i blagajni	<u>51.436</u>	<u>41.322</u>
Neto dug	<u>103.384</u>	<u>112.727</u>
Vlasnički kapital	<u>751.459</u>	<u>724.239</u>
Omjer neto duga i vlasničkog kapitala	0,14	0,16

39. TRANSAKCIJE S POVEZANIM OSOBAMA**Društvo****Kupoprodajne transakcije**

	Prihodi od prodaje robe i ostali prihodi		Troškovi nabave robe i ostali troškovi	
	31.12.2021. '000 HRK	31.12.2020. '000 HRK	31.12.2021. '000 HRK	31.12.2020. '000 HRK
Kraš Trgovina d.o.o., Široki Brijeg	21.654	87.343	-	-
Krašcommerce d.o.o., Ljubljana	60.736	59.388	-	-
Kraš Commerce d.o.o., Beograd	1.170	16.525	-	11
Kraškomerc Kraš Skopje dooel, Skopje	1.649	16.217	-	-
Mira a.d., Prijedor	18.153	10.600	47.865	31.837
Karolina d.o.o., Osijek	6.957	6.764	131.353	117.824
Kraš Trgovina d.o.o., Zagreb	-	6.834	-	109
MESNA INDUSTRIJA BRAĆA PMAC d.o.o.	5.519	5.059	-	-
P P K d.d.	1.261	1.619	2.400	1.191
Vajda d.d.	48	29	42	16
Sol tourism d.o.o.	12	-	40	-
	117.159	210.378	181.700	119.140

U nastavku slijede iznosi otvoreni na izvještajni datum:

	Potraživanja od povezanih osoba		Obveze prema povezanim osobama	
	31.12.2021. '000 HRK	31.12.2020. '000 HRK	31.12.2021. '000 HRK	31.12.2020. '000 HRK
Kraš Trgovina d.o.o., Široki Brijeg	1.662	31.434	-	11
Kraš Commerce d.o.o., Beograd	6.879	20.516	-	-
Krašcommerce d.o.o., Ljubljana	18.322	19.407	-	-
Kraškomerc Kraš Skopje dooel, Skopje	103	14.270	-	-
Mira a.d., Prijedor	8.390	6.425	7.190	1.792
Karolina d.o.o., Osijek	1.239	1.177	6.257	15.150
MESNA INDUSTRIJA BRAĆA PMAC d.o.o.	1.569	1.753	-	-
P P K d.d.	182	152	17	514
Sol tourism d.o.o.	-	-	8	-
	38.345	95.134	13.472	17.467

39. TRANSAKCIJE S POVEZANIM OSOBAMA (NASTAVAK)**Grupa****Kupoprodajne transakcije**

	Prihodi od prodaje robe i ostali prihodi		Troškovi nabave robe i ostali troškovi	
	31.12.2021. '000 HRK	31.12.2020. '000 HRK	31.12.2021. '000 HRK	31.12.2020. '000 HRK
MESNA INDUSTRIJA BRAČA PIVAC d.o.o.	5.519	5.059	-	-
P P K d.d.	1.261	1.619	2.400	1.191
Vajda d.d.	48	29	42	16
Sol tourism d.o.o.	12	-	40	-
	6.841	6.707	2.482	1.207

U nastavku slijede iznosi otvoreni na izvještajni datum:

	Potraživanja od povezanih osoba		Obveze prema povezanim osobama	
	31.12.2021. '000 HRK	31.12.2020. '000 HRK	31.12.2021. '000 HRK	31.12.2020. '000 HRK
MESNA INDUSTRIJA BRAČA PIVAC d.o.o.	1.569	1.753	17	-
P P K d.d.	182	152	-	514
Sol tourism d.o.o.	-	-	8	-
	1.750	1.905	25	514

Naknade ključnim rukovoditeljima

Naknada direktorima, odnosno ključnim rukovoditeljima Društva i Grupe, u nastavku je navedena skupno za svaku kategoriju navedenu u MRS-u 24.

Društvo**Naknade ključnim rukovoditeljima**

	31.12.2021. '000 HRK	31.12.2020. '000 HRK
Kratkoročna primanja zaposlenih	3.965	4.434
	3.965	4.434

Grupa**Naknade ključnim rukovoditeljima**

	31.12.2021. '000 HRK	31.12.2020. '000 HRK
Kratkoročna primanja zaposlenih	6.969	14.745
	6.969	14.745

39. TRANSAKCIJE S POVEZANIM OSOBAMA (NASTAVAK)**Zajmovi povezanim osobama**

Društvo je svojim ovisnim društvima odobrila kratkoročne zajmove po stopama koje se mogu usporediti s prosječnim komercijalnim kamatnim stopama:

	31.12.2021. '000 HRK	31.12.2020. '000 HRK
Zajmovi povezanim osobama:		
<i>Karolina d.o.o., Osijek</i>	24.000	14.500
<i>Mira a.d., Prijedor</i>	-	5.296
	<u>24.000</u>	<u>19.796</u>

40. DOGAĐAJI NAKON IZVJEŠTAJNOG RAZDOBLJA*Pripajanje ovisnog društva*

Društvo je s 1. siječnjem 2022. godine pripojilo ovisno društvo Karolina d.o.o., Osijek koje nastavlja poslovati u sklopu matičnog društva. U nastavku je naveden preliminarni pregled pripajanja.

	1.1.2022. '000 HRK
Imovina	
Dugotrajna imovina	
Nematerijalna imovina	34
Nekretnine, postrojenja i oprema	118.284
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	25
Ostala dugotrajna financijska imovina	268
Odgođena porezna imovina	323
Ukupna dugotrajna imovina	<u>118.934</u>
Kratkotrajna imovina	
Zalihe	20.570
Potraživanja od kupaca	3.393
Potraživanja od države i drugih institucija	256
Novac i novčani ekvivalenti	267
Ostala potraživanja	53
Ukupno kratkotrajna imovina	<u>24.539</u>
Ukupna imovina	<u>143.473</u>
Dugoročne obveze	
Posudbe	7.670
Odgođena porezna obveza	5.708
Rezerviranja	2.574
Ukupne dugoročne obveze	<u>15.953</u>
Kratkoročne obveze	
Obveze prema dobavljačima	10.291
Posudbe	4.583
Obveze prema zaposlenicima	1.919
Obveze za poreze i doprinose	2.025
Ostale kratkoročne obveze	324
Ukupno kratkoročne obveze	<u>19.141</u>
Ukupne obveze	<u>35.094</u>
Udjel u ovisnom društvu Karolina d.o.o. (bilješka 24)	<u>(54.484)</u>
Neto utjecaj	<u>53.895</u>

40. DOGAĐAJI NAKON IZVJEŠTAJNOG RAZDOBLJA (NASTAVAK)

Vojne operacije u Ukrajini

Procijenili smo učinke vojne operacije u Ukrajini i s njom povezanih sankcija za Rusku Federaciju. To će pitanje možda iziskivati izmjene određenih pretpostavki i procjena koje mogu dovesti do usklađenja knjigovodstvene vrijednosti određene imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini. U ovom trenutku nismo u stanju pouzdano procijeniti učinak s obzirom na to da se situacija mijenja iz dana u dan.

41. ODOBRENJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Uprava je odobrila njihovo izdavanje dana 29. travnja 2022. godine.

Za KRAŠ d.d.:

Slavko Ledić

Predsjednik Uprave

Damir Bulić

Član Uprave

Davor Bošnjaković

Član Uprave

KRAŠ 08
PREHRAMBENA INDUSTRIJA d.d.
ZAGREB RAVNICE 48

KRAŠ prehrambena industrija d.d.
Ravnice 48, 10 000 Zagreb, Hrvatska

**UPRAVA DRUŠTVA
NADZORNI ODBOR**

Temeljem 300.a i 300.d Zakona o trgovačkim društvima, Uprava i Nadzorni odbor Kraš prehrambena industrija d.d., Zagreb, na zajedničkoj sjednici od 29.04.2022., donijeli su sljedeću

**ODLUKU
o utvrđivanju financijskih izvještaja KRAŠ d.d. za poslovnu 2021. godinu**

I.

Utvrđuju se financijski izvještaji KRAŠ d.d. Zagreb, Ravnice 48 (OIB 94989605030) za poslovnu 2021.godinu koji obuhvaćaju:

1.	BILANCU sa zbrojem pozicija aktive i pasive	961.054.739 kn
2.	RAČUN DOBITI I GUBITKA s podacima:	
	prihodi - ukupno	967.103.130 kn
	rashodi - ukupno	940.089.309 kn
	dobit prije oporezivanja	27.013.821 kn
	porez na dobit	6.987.825 kn
	neto dobit	20.025.996 kn
3.	IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI Neto ostala sveobuhvatna dobit	20.718.436 kn
4.	IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU novac na kraju razdoblja	41.767.780 kn
5.	IZVJEŠTAJ O PROMJENI KAPITALA vrijednost kapitala na kraju razdoblja	685.182.637 kn
6.	BILJEŠKE uz financijske izvještaje	

II.

Ova Odluka prilaže se uz Izvješće Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru vođenja poslova Društva u poslovnoj 2021. godini.

Predsjednik Uprave
Slavko Ledić, dipl. oec.

Predsjednik Nadzornog odbora
prof. dr. sc. Zoran Parać

Izjava osobe odgovorne za sastavljanje financijskih izvještaja za razdoblje I-XII 2021. godine

**KRAŠ d.d. i KRAŠ GRUPA- revidirano
(sukladno članku 462. Zakona o tržištu kapitala)**

Prema mojem najboljem saznanju:

1. Financijska izvješća KRAŠ d.d. i KRAŠ GRUPA za razdoblje I-XII 2021. godine sastavljena su uz primjenu Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji te daju istinit i objektivan prikaz imovine i obveza, financijskog položaja, dobiti KRAŠ d.d. Zagreb i ovisnih društava uključenih u konsolidaciju kao cjeline.

2. Izvještaj Uprave Društva za razdoblje I-XII 2021. godine sadrži objektivan prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja KRAŠ d.d. Zagreb i ovisnih društava uključenih u konsolidaciju kao cjeline, uz opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su izloženi.

U Zagrebu, travanj 2022. godine

Za Kraš, d.d. Zagreb

Damir Bulić, dipl.oec.

Član Uprave

KRAŠ 48
PREHRAMBENA INDUSTRIJA, d.d.
ZAGREB, RAVNICE 43

KRAŠ prehrambena industrija d.d.
Ravnice 48, 10 000 Zagreb, Hrvatska

**UPRAVA DRUŠTVA
NADZORNI ODBOR**

Temeljem članka 13. i članka 20. Statuta KRAŠ prehrambena industrija d.d. Zagreb, a u svezi članka 300.b i članka 300.c Zakona o trgovačkim društvima, Uprava i Nadzorni odbor Kraš prehrambena industrija d.d. Zagreb, na zajedničkoj sjednici od 29.04.2022. godine, utvrdili su i donijeli sljedeći

**PRIJEDLOG ODLUKE
o upotrebi dobiti ostvarene u poslovnoj 2021. godini**

I.

Dobit KRAŠ d.d. ostvarena u poslovnoj 2021. godini u iznosu od 20.025.995,55 kuna, nakon isplate pod točkom II., raspoređuje se u zadržanu dobit.

II.

Iz dobiti ostvarene u poslovnoj 2021. godini isplatit će se dividenda u iznosu od 10,00 kuna po dionici svim dioničarima koji su upisani u depozitoriju Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. Zagreb na dan 21. lipnja 2022. godine.

Datum od kojeg će se trgovati dionicom društva KRAŠ d.d. bez prava na isplatu dividende je 20. lipnja 2022. godine.

Dividenda dioničarima isplatit će se 15.srpnja 2022. godine.

III.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednik Uprave
Slavko Ledić, dipl. oec.

Predsjednik Nadzornog odbora
prof.dr.sc. Zoran Parać